

170 Χρόνια

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
1837-2007

Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

56 Χρόνια Παρουσίας

Αθήνα 2008

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

56 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 2008

- Την αρχαική έρευνα στο Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών και λοιπά αρχεία καθώς και την έρευνα στις εκδόσεις του ΤΑΓΦ και σ' άλλες σχετικές εκδόσεις έκαναν οι Σοφία Παπαευθυμίου - Λύτρα, Σταματίνα Δημακοπούλου και Βασιλική Μαρκίδου.
- Τις συνεντεύξεις/μαρτυρίες/συζητήσεις με παλιούς απόφοιτους/ες του Τμήματος και πρώην διδάσκοντες/ουσες στο Τμήμα έφερε σε πέρας η Σοφία Παπαευθυμίου - Λύτρα.
- Το επινόημα του Λευκώματος βασίζεται σε πρόταση της Σοφίας Παπαευθυμίου - Λύτρα, και η συγγραφή του έγινε από την ίδια.
- Η αναζήτηση και η επιλογή του οπτικού υλικού – φωτογραφίες, εικόνες ή πρωτότυπα αρχαικά κείμενα – για το Λεύκωμα έγινε από την Σοφία Παπαευθυμίου-Λύτρα, τη Σταματίνα Δημακοπούλου και τη Βασιλική Μαρκίδου. Τη σάρωση του υλικού αυτού έκαναν η Σταματίνα Δημακοπούλου και ο Ανδρέας Μασούρας.
- Την επιμέλεια των κειμένων έκαναν οι Βασιλική Μαρκίδου, Αναστασία Παπακωνσταντίνου, Μαρία Κουτσουδάκη και Σταματίνα Δημακοπούλου.
- Η διαμόρφωση του εικαστικού έγινε από την Τρούλη Παυλίδη (info@2good2btru.gr).

© Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας,
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών 2008

Στο εξώφυλλο του Λευκώματος η αφίσα της ημερίδας για τα 56 χρόνια παρουσίας του ΤΑΓΦ.

Η ιστοσελίδα του ΕΚΠΑ: www.uoa.gr
Η ιστοσελίδα του ΤΑΓΦ: www.enl.uoa.gr

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

*Λεύκωμα
για τα 56 χρόνια του
Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας
και Φιλολογίας*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	Σελ. vii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	Σελ. 1
Κεφάλαιο 1 {1850-1951} ΠΡΙΝ	Σελ. 3
Κεφάλαιο 2 {1951-1968} ΤΟΤΕ	Σελ. 9
Κεφάλαιο 3 {1968-1982} ΜΕΤΑ	Σελ. 21
Κεφάλαιο 4 {1982-2007} ΤΩΡΑ	Σελ. 29
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	Σελ. 55
ΠΗΓΕΣ	
A. Φωτογραφίες, Εικόνες & Πρωτότυπα Κείμενα	Σελ. 56
B. Αναφορές & Σημειώσεις	Σελ. 60

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 2007 στο πλαίσιο των εορτασμών των 170 χρόνων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών γιορτάστηκαν τα 56 χρόνια λειτουργίας του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας και της προσφοράς του στην εκπαίδευση, την επιστήμη και την κοινωνία.

Στο παρόν λεύκωμα που αποτελεί επετειακή έκδοση, έχουν αποτυπωθεί με ενάργεια τα σημαντικότερα γεγονότα της πορείας του Τμήματος, το οποίο είναι το μεγαλύτερο και ένα από τα δύο αρχαιότερα τμήματα ξένων γλωσσών και φιλολογιών στη χώρα μας. Περιλαμβάνονται σ' αυτά οι προσπάθειες του Τμήματος, της Φιλοσοφικής Σχολής και του Πανεπιστημίου να περιέλθει η ξενόγλωσση εκπαίδευση στο φυσικό της χώρο, που είναι τα Πανεπιστήμια. Πολλά από τα στοιχεία που περιέχονται στο λεύκωμα δημοσιεύονται για πρώτη φορά .

Το Τ.Α.Γ.Φ. με το υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό και ερευνητικό - συγγραφικό έργο των μελών του, τις πρωτοβουλίες, τα συνέδρια πολλά από τα οποία με διεθνή αναγνώριση και απήχηση και την εν γένει δραστηριότητά του έχει κατακτήσει περίοπτη θέση μέσα στη χώρα μας αλλά και διεθνώς.

Το λεύκωμα αποτελεί σημαντική προσφορά στην έγκυρη και αναγκαία ενημέρωση για την ιστορία και την προσφορά του Τ.Α.Γ.Φ. και κατ' επέκταση του Πανεπιστημίου. Επισημαίνοντας και την άψογη τυποτεχνική εμφάνιση του λευκώματος εκφράζω την αμέριστη εκτίμηση μου στους συντελεστές του και εύχομαι στο Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας να συνεχίσει την επιτυχή πορεία του στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο μας και τη μεγάλη προσφορά στην παιδεία, τον πολιτισμό και την ελληνική κοινωνία.

*Καθηγητής Χρήστος Κίττας
Πρύτανης Πανεπιστημίου Αθηνών*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 21 Ιουνίου 2007, στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 170 χρόνια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (1837-2007), το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας οργάνωσε ημερίδα με σκοπό να γιορτάσει τα 56 χρόνια παρουσίας του στην εκπαίδευση, στην επιστήμη και στην έρευνα. Παράλληλα, οργανώθηκαν: έκθεση φωτογραφίας σχετικά με τις δραστηριότητες του Τμήματος, έκθεση αφισών των διεθνών συνεδρίων και συμποσίων, των διημερίδων και των ημερίδων που έχει οργανώσει το Τμήμα και έκθεση βιβλίων, που αφορά στο συγγραφικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. Ας σημειωθεί, ότι το συγγραφικό αυτό έργο είναι καρπός πολυετούς και επίπονου μόχθου, ακαδημαϊκής, ερευνητικής και κοινωνικής προσφοράς στην επιστήμη, στην εκπαίδευση, στην κοινωνία και στον πολιτισμό. Η πρώτη από τις παραπάνω εκθέσεις φιλοξενήθηκε στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, ενώ οι άλλες δύο στο Πολιτιστικό Κέντρο «Κ. Παλαμάς» του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Συνέχεια του εορτασμού των 56 χρόνων παρουσίας του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας είναι το Λεύκωμα αυτό που στόχο έχει να καταγράψει σε γενικές γραμμές τα γεγονότα, που συνθέτουν διαχρονικά την ιστορία του. Η ιστορία των Αγγλικών Σπουδών σε σχέση με το ΕΚΠΑ μπορεί να χωριστεί σε τέσσερις σαφώς διακριτές μεταξύ τους περιόδους. Η πρώτη περίοδος καλύπτει την ιστορία των Αγγλικών Σπουδών έως το 1951, οπότε και ιδρύθηκε το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών. Η δεύτερη περίοδος άρχισε με την ίδρυση του Τμήματος το 1951 και διήρκεσε μέχρι το 1968. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της περιόδου αυτής είναι ότι το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος στελεχωνόταν από προσωπικό που προερχόταν κυρίως από το Βρετανικό

Συμβούλιο και από το Ίδρυμα Fulbright, ενώ σε κάθε έτος σπουδών τα ελληνικά μαθήματα υπερτερούσαν έναντι των αγγλικών μαθημάτων. Η τρίτη περίοδος άρχισε με την εφαρμογή του Ν. 505/68 και διήρκεσε μέχρι το 1982. Κύριο χαρακτηριστικό της περιόδου αυτής είναι ότι με την εφαρμογή του Ν. 505/68 άρχισε η σταδιακή ελληνοποίηση του διδακτικού προσωπικού και με την αλλαγή του προγράμματος σπουδών αυξήθηκαν τα αγγλικά μαθήματα και περιορίστηκαν σημαντικά τα ελληνικά. Η τέταρτη περίοδος άρχισε με την εφαρμογή του Ν. 1268/82, οπότε το Τμήμα αυτονομήθηκε από την Φιλοσοφική Σχολή και διαρκεί μέχρι σήμερα. Κοινή συνισταμένη όλων των περιόδων είναι η συνεχής προσπάθεια βελτίωσης της γλωσσομάθειας των φοιτητών/τριών, καθώς και η καλύτερη δυνατή εκπαίδευση/κατάρτισή τους, έτσι ώστε στη συνέχεια να είναι σε θέση να διδάξουν με επιτυχία την αγγλική γλώσσα στον εκπαιδευτικό χώρο.

Για την καλύτερη κατανόηση της ανάπτυξης των Αγγλικών Σπουδών στην Ελλάδα και ειδικότερα στο ΕΚΠΑ που μας αφορά άμεσα, θα επιχειρήσουμε να εξετάσουμε το θέμα αυτό διαχρονικά και πάντα σε σχέση με σημαντικά παράλληλα γεγονότα που συνέβαλαν, κατά τη γνώμη μας, στην ανάδειξη της αναγκαιότητας μιας συγκροτημένης παρουσίας των Αγγλικών Σπουδών σε πανεπιστημιακό επίπεδο στην Ελλάδα. Τα παράλληλα αυτά γεγονότα φαίνεται να είναι α) ο φιλελληνισμός και η θυσία του Λόρδου Βύρωνα β) τα θέματα εξωτερικής πολιτικής και γ) η ανάγκη να διδάσκονται οι ξένες γλώσσες από κατηρτισμένους/ες καθηγητές/τριες ξένων γλωσσών. Πιστεύουμε, ότι μια σύντομη παράλληλη έκθεση των γεγονότων αυτών θα βοηθήσει να κατανοήσουμε καλύτερα την δυναμική ανάπτυξη του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας στο ΕΚΠΑ.

Το υλικό που αφορά τις παλαιότερες περιόδους συγκεντρώθηκε κυρίως από τη μελέτη, αφενός των Πρακτικών της Φιλοσοφικής Σχολής και των Επετηρίδων του Πανεπιστημίου Αθηνών που βρίσκονται στο Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου και αφετέρου των αρχείων του Τμήματος και των αντίστοιχων Διευθύνσεων της Διοίκησης του Πανεπιστημίου. Ευχαριστούμε θερμά όλους τους αρμοδίους, και ειδικότερα τον κ. Σ. Κυναμπά του Ιστορικού Αρχείου, για τη βοήθεια που μας προσέφεραν. Σημαντικά στοιχεία συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις/συζητήσεις με παλαιούς διδάσκοντες στο Τμήμα, όπως η εκλιπούσα Λίλη Λίτινα, η κ. Βάλλη Δεσποτοπούλου και ο κ. Μάριος - Βύρωνας Ραϊζης καθώς και με παλαιούς απόφοιτους του Τμήματος όπως ο κ. Νίνος Φένεκ Μικελίδης και η κ. Αλέα Παπασίνου Μπιμπήρη. Οι ίδιοι μας έδωσαν επίσης πολύτιμο οπτικό υλικό. Τους ευχαριστούμε θερμά όλους και όλες. Ευχαριστούμε επίσης τον συνάδελφο καθηγητή Γεράσιμο Ζώρα, ο οποίος μας έδωσε υλικό από το αρχείο του καθηγητή Γεωργίου Ζώρα, τον επί θητεία Πάρεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου κ. Ιωσήφ Χρυσόχο, για την ευγενική συνδρομή του στην έρευνα μας, αλλά και τον συνάδελφο αν. καθηγητή Παναγιώτη Κοντό, Γενικό Γραμματέα του ΕΚΠΑ, για την βοήθειά του.

Το υλικό που αφορά την τελευταία περίοδο λειτουργίας του Τμήματος συγκεντρώθηκε από τους οδηγούς προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών - ως σημειωθεί ότι με την εφαρμογή του Ν.1268/82 κάθε αυτόνομο τμήμα εκδίδει τον δικό του Οδηγό Σπουδών για τα προπτυχιακά και για τα μεταπτυχιακά προγράμματά του - από το αρχείο της Βιβλιοθήκης του ΤΑΓΦ, από τα σχετικά αρχεία των γραμματειών, από τις εκδόσεις του ΤΑΓΦ και του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και από τις αντίστοιχες Διευθύνσεις της Διοίκησης του Πανεπιστημίου.

Επίσης, όλοι οι συνάδελφοι συνέδραμαν με τα βιβλία τους και με το σημαντικό οπτικό υλικό που μας παραχώρησαν, στο στήσιμο των εκθέσεων που έλαβαν χώρα για να γιορτάσουμε τα 56 χρόνια προσφοράς του Τμήματός μας στο πλαίσιο των εορτασμών των 170 χρόνων του Πανεπιστημίου Αθηνών (1837-2007). Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας σε όλους/όλες για την πολύτιμη βοήθεια που μας προσέφεραν.

Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις πρυτανικές αρχές του Πανεπιστημίου Αθηνών, που με την οικονομική τους συνδρομή κατέστησαν δυνατή την έκδοση αυτού του Λευκώματος για τα 56 χρόνια λειτουργίας του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η επιτροπή έκδοσης

Σοφία Παπευθυμίου-Λύτρα
Αναστασία Παπακωνσταντίνου
Μαρία Κουτσουδάκη
Βασιλική Μαρκίδου
Σταματίνα Δημακοπούλου

Κεφάλαιο 1

“ΠΡΙΝ”

{1850 - 1951}

Lord Byron

Φαίνεται, ότι ο φιλελληνισμός και η θυσία του Λόρδου Βύρωνα, έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ιδέας για ίδρυση Έδρας Βύρωνος για την Αγγλική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Κατά μαρτυρία του Ομότιμου Καθηγητή του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας και ιδρυτή της Ελληνικής Εταιρείας Βύρωνος, Μάριου-Βύρωνα Ραΐζη, μετά από πολλές συζητήσεις και προτάσεις πνευματικών, κοινωνικών, διπλωματικών και πολιτικών παραγόντων του τόπου για την αναγκαιότητα μιας έδρας Βύρωνος για την Αγγλική Φιλολογία, το 1850 έγινε, για πρώτη φορά, πρόταση για ίδρυσή της στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, αλλά όμως δεν ετελεσφόρησε.

Το 1930 προτάθηκε εκ νέου η ίδρυση έδρας Βύρωνος για την Αγγλική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είχε δε γίνει πρόταση να καταλάβει την έδρα ο νεαρός τότε Άγγλος ιστορικός Arnold Toynbee, αλλά η προσπάθεια και πάλι δεν ευοδώθηκε⁽¹⁾. Ας σημειωθεί μάλιστα, ότι κατά μαρτυρία και πάλι του παραπάνω Ομότιμου Καθηγητή, η πρώτη Βυρωνική Εταιρεία στην Ελλάδα ιδρύθηκε από φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1864.

Ενδεικτικό της σχέσης του Πανεπιστημίου Αθηνών με το Λόρδο Βύρωνα είναι και το γεγονός, ότι το 1924 ο γνωστός προσφυγικός συνοικισμός των Αθηνών ονομάστηκε «Βύρωνας» μετά από πρόταση του Πανεπιστημίου Αθηνών προς την Ελληνική Κυβέρνηση για να τιμήσουν τα 100 χρόνια από το θάνατό του⁽²⁾. Μια ακόμη μαρτυρία που δηλώνει τη σημαντική επιρροή της θυσίας του Λόρδου Βύρωνα στην ελληνική κοινωνία και ειδικότερα στον φοιτητικό κόσμο είναι το γεγονός ότι ο φοιτητικός λόχος του ΕΛΑΣ επονομαζόταν «Λόρδος Μπάϋρον»⁽³⁾.

1. Lord Byron

Οι ξένες γλώσσες στην εκπαίδευση Α΄

Μια σύντομη ματιά σε θέματα διδασκαλίας ξένων γλωσσών στη δημόσια και στην ιδιωτική εκπαίδευση κατά την παραπάνω περίοδο θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε καλύτερα γιατί καθυστέρησε σημαντικά η ίδρυση μιας έδρας Βύρωνος για την Αγγλική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Με το Β.Δ. της 31ης Δεκεμβρίου 1836 η γαλλική ορίζεται ως υποχρεωτική ξένη γλώσσα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ με το αρθ. 83 η γερμανική και η αγγλική ορίζονται ως ξένες γλώσσες επιλογής, δίνοντας μάλιστα προτεραιότητα στη γερμανική και ουσιαστικά, η αγγλική γλώσσα διδάσκεται μόνο σε ορισμένα ιδιωτικά σχολεία.

Μόλις το 1900, με την έναρξη λειτουργίας της Εμπορικής Σχολής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Ληξούρι της Κεφαλονιάς, η αγγλική διδάσκεται για πρώτη φορά ως υποχρεωτική ξένη γλώσσα. Έκτοτε και για μεγάλο διάστημα η υποχρεωτική διδασκαλία της αγγλικής συνδέεται με τις επαγγελματικές σχολές, όπως είναι οι εμπορικές και οι ναυτικές σχολές.

Ο Ν. 2291/1903 για τις εμπορικές σχολές π.χ. επιβάλλει ως υποχρεωτικές ξένες γλώσσες τη γαλλική, την αγγλική και τη γερμανική. Επίσης, το νέο αναλυτικό πρόγραμμα του 1916 για τις εμπορικές σχολές ορίζει, ότι η γαλλική γλώσσα θα διδάσκεται 16 ώρες εβδομαδιαίως, η γερμανική 15 ώρες και η αγγλική 14 ώρες, ενώ προτείνεται η ιταλική ως γλώσσα επιλογής. Αξίζει να σημειωθεί, ότι το νέο αναλυτικό πρόγραμμα για τις σχολές αυτές υπογράφεται από τον τότε Υπουργό Εθνικής Οικονομίας. Το 1920, στο νέο ανανεωμένο αναλυτικό πρόγραμμα των εμπορικών σχολών, εκτός των ανωτέρω ξένων γλωσσών εισάγεται και η τουρκική ως γλώσσα επιλογής. Όλο αυτό το διάστημα και μέχρι το 1940 στα 6/ταξια γυμνάσια και στα 2/ταξια λύκεια της εποχής η μοναδική ξένη γλώσσα που διδάσκεται είναι η γαλλική⁽⁴⁾.

**Έδρες ξένων
φιλολογιών
στο ΕΚΠΑ Α΄**

Σύμφωνα με τις Επετηρίδες του ΕΚΠΑ, έδρες ξένων φιλολογιών στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών ιδρύθηκαν τη δεκαετία του '30. Η ίδρυση των εδρών αυτών φαίνεται ότι ήταν μια πρωτοβουλία των Πρυτάνεων σε συνεργασία με τις αντίστοιχες ξένες πρεσβείες που επέλεγαν τους καθηγητές και χρηματοδοτούσαν τις αντίστοιχες έδρες των ξένων φιλολογιών. Πιο συγκεκριμένα, το ακαδ. έτος 1933-34 ξεκίνησαν τα μαθήματα της Έδρας της Γαλλικής Φιλολογίας, που ήταν η πρώτη έδρα ξένης φιλολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Πλην της έδρας της Γαλλικής Φιλολογίας, από το ακαδ. έτος 1934-35 λειτούργησαν και οι έδρες της Ιταλικής Φιλολογίας και της Γερμανικής Φιλολογίας. Τα ακαδ. έτη 1935-36 και 1936-37 λειτούργησαν και πάλι οι παραπάνω έδρες των ξένων φιλολογιών με τη διαφορά ότι στην έδρα της Γερμανικής Φιλολογίας δίδασκαν πλέον δύο καθηγητές. Εκτός των ανωτέρω εδρών ξένων φιλολογιών, το ακαδ. έτος 1937-38 λειτούργησε, για πρώτη φορά, η Έδρα της Αγγλικής Φιλολογίας, η οποία ονομάστηκε *Έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας*.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 1100

21]23 Φεβρουαρίου 1938 (Α 69)

Περί ίδρύσεως εδρών ξένων λογοτεχνιών παρά τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

“Αρθρ. 1. Επιτρέπεται ίνα διά β. δ., εκδιδόμενων προτάσε. τών ύπουργών Έξωτερικών και Θρησκευμάτων και Έθνικής Παιδείας, ιδρύνται παρά τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έδραι ξένων λογοτεχνιών. Είς τας έδρας ταύτας διορίζονται επί συμβάσει κυρουμένη διά β. δ., εκδιδόμενων κατά τόν αὐτόν τρόπον, τακτικοί καθηγηταί, επί αποδοχαίς τακτικῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνών, άλλοδαποί ὑπήκοοι, κεκτημένοι τὰ προσόντα τὰ απαιτούμενα ἐν τῇ Χώρα εἰς ἡν ἀνήκουσι διά τήν ἐν Πανεπιστημίῳ διδασκαλίαν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ξένης λογοτεχνίας.—Ἡ χρονική διάρκεια τῆς συμβάσεως ὀρίζεται δεκαετής, δυναμένη νά παραταθῆ κατά τόν αὐτόν ὡς α-ω τρόπον μέχρι δεκα ἑτι ἐτών.—Οἱ κατά τ' ἀνωτέρω διοριζόμενοι καθηγηταί ἔχουσι τῆς δωσιδεχίαν τακτικῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνών, δέν δικαιούται δέ συντάξεως.

“Αρθρ. 2. Ἡ ίδρυσις τῶν κατά τὸ προηγούμενον ἀρθρον ἐδρῶν καί ὁ διορισμός τῶν άλλοδαπῶν καθηγητῶν χωρεῖ ἐπί ἀμοιβαίῳ-τητι, ἐφ' ὅσον τουτέστι τὰ Κράτη, τῆς λογοτεχνίας τῶν ὁποίων ἰδρύεται παρ' ἡμῖν ἔδρα, ἤθελον ιδρῦσαι ἐν Πανεπιστημίῳ τῆς Χώρας των, ὑπό τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὑποδεικνυόμενῳ, ἔδραν τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας καί ἀνάλαβει τήν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ οικείου Ἑλληνικῆς καθηγητοῦ, διοριζομένου πάλιν τῇ ὑποδείξει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.—Αἱ ἀποδοχαί τῶν Ἑλλήνων καθηγητῶν δέον νά εἶναι αἱ αὐταί πρὸς τὰς ἀποδοχάς τῶν τακτικῶν καθηγητῶν τοῦ ξένου Πανεπιστημίου, παρ' ὧ θά διορισθῶσιν.

“Αρθρ. 3. Πάντες οἱ φοιτηταί τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνών δικαιούται νά παρακολουθῶσι τὰ μαθήματα οἰασήποτε τῶν διδασκομένων ἐν αὐτῷ ξένων λογοτεχνιών, δυνάμενοι μετὰ τὸ πέρασ τῆς ἀκροάσεώς των νά λαμβάνωσι, κατόπιν εὐδοκίμων ἐξετάσεων, κανονιζομένων διά β. δ., τίτλον σπουδῶν, παρέχοντα αὐτοῖς τὸ δικαίωμα διορισμοῦ κατά τὰς κειμένας διατάξεις εἰς δημοσίας θέσεις καθηγητῶν τῆς οικείας ξένης γλώσσας.—Οἱ ἐπιθυμοῦντες νά λάβωσι τοιοῦτον τίτλον σπουδῶν ὑποχρεοῦνται ἐκ παραλλήλου νά παρακολουθῶσι τὰ μαθήματα παρά ἀντιστοίχῳ ξένῳ σχολῇ ἢ νά κατέχωσι τήν ξένην γλῶσσαν, ὅποτε ὑποβάλλονται εἰς εἰδικὴν ἐξέτασιν, κατ' αἰτησίῳ των, καθ' ἃ β. δ. θέλει ὀρίσει δι' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις.

“Αρθρ. 4. Διά β. δ., προκαλουμένων ὑπό τῶν ὑπουργῶν Έξωτερικών καί Θρησκευμάτων καί Ἑθνικῆς Παιδείας, θέλουσι ὀρισθῆ τα καθήκοντα καί δικαιώματα τῶν άλλοδαπῶν καθηγητῶν τῶν ξένων λογοτεχνιών, αἱ λοιπαί σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον Αθηνών, τὰ διδακτέα παρ' αὐτῶν μαθήματα, ὁ τρόπος καί ἡ ἰσχὺς τῆς βαθμολογίας αὐτῶν, ὁ τρόπος τῶν ἐξετάσεων τῶν φοιτητῶν, ὡς καί πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

2. Αναγκαστικός Νόμος 1100/38

Τελικά, η Πολιτεία αποφάσισε να παρέμβει και να ασχοληθεί η ίδια με το θέμα. Το 1938 με τον «Α.Ν. 1100 21]23 Φεβρουαρίου 1938 (Α 69) Περί ίδρύσεως εδρών ξένων

λογοτεχνιών παρά τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών» ιδρύονται, όπως αναφέρεται στο αρθ. 1, «... παρά τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έδρα ξένων λογοτεχνιών ... προτάσει των υπουργών Εξωτερικών και Θρησκευμάτων και Εθνικής Παιδείας». Το πλήρες κείμενο του συγκεκριμένου νόμου παρατίθεται παραπάνω.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι η ίδρυση των εδρών των ξένων λογοτεχνιών σύμφωνα με τον ανωτέρω Α.Ν. «χωρεί επί αμοιβαιότητα», δηλ. αναμένεται από τα κράτη των οποίων θα υπάρχει έδρα σ' ένα πανεπιστήμιο της χώρας μας, να ιδρύσουν αντίστοιχα έδρα ελληνικής λογοτεχνίας σε δικό τους πανεπιστήμιο, εξού και η συμμετοχή του Υπουργείου Εξωτερικών. Η ίδρυση εδρών (και αργότερα Τμημάτων Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών), όπως και η αντίστοιχη ίδρυση Εδρών ή Τμημάτων Ελληνικών Σπουδών σ' ένα ξένο πανεπιστήμιο, είναι πρωτίστως θέμα εξωτερικής πολιτικής και πολιτισμικής προβολής της Ελλάδας στον κόσμο. Με βάση το νόμο αυτόν Έλληνες καθηγητές που θα υποδείκνυε η Ελληνική Κυβέρνηση θα δίδασκαν στις έδρες ελληνικής λογοτεχνίας στο εξωτερικό και ξένοι καθηγητές υποδεικνυόμενοι από τις κυβερνήσεις τους θα δίδασκαν στις αντίστοιχες έδρες των ξένων λογοτεχνιών στην Ελλάδα. Αξίζει να επισημάνουμε ότι στο αρθ. 3 του Α.Ν. 1100/38 ορίζεται σαφώς ότι, αφού λάβουν οι φοιτητές/τριες το νόμιμο τίτλο σπουδών, τους παρέχεται το δικαίωμα να διδάξουν την ξένη γλώσσα στη δημόσια εκπαίδευση⁽⁵⁾.

Με το Β.Δ. της «15 Αυγούστου] 14 Δεκ 1938 (Α 469)» βάσει του Α.Ν. 1100/38 ιδρύεται έδρα αγγλικής φιλολογίας και λογοτεχνίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Για την ιστορία παρατίθεται το Β.Δ. που αναφέρει τα εξής⁽⁶⁾:

3. Βασιλικόν
Διάταγμα Α469/38

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ
15 Αυγούστου] 14 Δεκεμβρίου 1938 (Α 469)
Περί ίδρύσεως έδρας τής αγγλικής φιλολογίας και λογοτεχνίας
παρά τή Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.
"Εχοντες υπ' όψει τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 1100
1938 «περὶ ἰδρύσεως ἐδρῶν ξένων λογοτεχνιῶν παρά τῆ Φιλοσο-
φικῆ Σχολῆ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν» προτάσει τῶν Ἡμετέρων
Ἑπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ
τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 301] 1938 σύμφωνον
γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσ-
σομεν:
"Ἄρθρον μόνον. Ἰδρύομεν παρά τῆ Φιλοσοφικῆ Σχολῆ τοῦ Πα-
νεπιστημίου Ἀθηνῶν ἔδραν τῆς Ἀγγλικῆς Φιλολογίας καὶ Λογο-
τεχνίας.
Εἰς τοὺς Ἡμέτερούς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Θρησκευμάτων
καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ἑπιτροποὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ
ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Όλες οι παραπάνω έδρες ξένων φιλολογιών λειτούργησαν κανονικά και τα ακαδ. έτη 1938-39 και 1939-40. Ειδικότερα, την Αγγλική Φιλολογία δίδαξαν κατά τα ακαδ. έτη 1937-38 και 1938-39 ο καθηγητής Η. V. Routh, και κατά το ακαδ. έτος 1939-40 ο καθηγητής Lawrence Binyon. Παρακάτω παρατίθενται η σύντομη περιγραφή των μαθημάτων και το πρόγραμμα του καθηγητή Η. V. Routh, όπως καταχωρήθηκε στην ελληνική γλώσσα στην Επετηρίδα του Πανεπιστημίου του ακαδ. έτους 1938-39 (σελ. 72-73), και του καθηγητή Lawrence Binyon, όπως καταχωρήθηκε στην αγγλική γλώσσα, στην Επετηρίδα του Πανεπιστημίου του ακαδ. έτους 1939-40 (σελ. 69)⁽⁷⁾.

Οι ξένες γλώσσες στην εκπαίδευση Β´

Ο Β´ Παγκόσμιος Πόλεμος ανέστειλε όλες τις παραπάνω εξελίξεις. Στη διάρκεια της κατοχής επιτράπη να διδάσκονται μόνο η γερμανική και η ιταλική ως ξένες γλώσσες στην εκπαίδευση. Με τη λήξη του πολέμου το σκηνικό αλλάζει. Ο Α.Ν. 752/45 ορίζει, για πρώτη φορά, την αγγλική ως υποχρεωτική ξένη γλώσσα στα γυμνάσια μαζί με τη γαλλική. Σύμφωνα με το νόμο αυτόν η αγγλική γλώσσα διδάσκεται 2 ώρες την εβδομάδα στις τέσσερις τελευταίες τάξεις της Β/θμιας εκπαίδευσης. Επιπλέον, ο ίδιος νόμος, όπως και ο Α.Ν. 1100/38, ορίζει ότι την αγγλική γλώσσα μπορούν να διδάσκουν άτομα με καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, της αγγλικής ιστορίας και του αγγλικού

4. Το πρόγραμμα του καθηγητή H. V. Routh

- H. V. Routh*
- 1) Έλληνισμός, ελληνική τέχνη, ελληνικά ιδεώδη και ξμπνευσις, ώς κατοπτρίζοντα εις τὸ ὕφος καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἀγγλικῆς λογοτεχνίας ἀπὸ τοῦ 16^{ου} μέχρι τοῦ 20^{ου} αἰῶνος. Ἐπισκόπησις τῶν ἐπιφανεστέρων Ἑγγλων συγγραφέων τῶν ὁποίων ἡ ἰδιοφυΐα διεμορφώθη διὰ τῆς ἐπαφῆς μετὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν: Δε 7-8 μ. μ.
 - 2) Συμβολὴ τῆς Ἑγγλίας εἰς τὸν πνευματικὸν πολιτισμὸν τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ 1600. Μελέτη τῶν φιλοσόφων καλλιλόγων, ἀνθρωπιστῶν καὶ εὐφυολόγων, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν σήμερον εἰς ὅλον τὸν κόσμον: Τε 7-8 μ. μ.
 - 3) Ἑγγλικὴν γραμματολογίαν τοῦ 20^{ου} αἰῶνος «Εἰς πολιτισμὸς ἐν τῷ γίνεσθαι»: Πα 7-8 μ. μ.

5. Το πρόγραμμα του καθηγητή Lawrence Binyon

- 4) LAURENCE BINYON
Ἑγγλικῆς Φιλολογίας.
Shelley, Keats and Landor, Tennyson, The Brownings and Emily Brontë, Arnold; and Patmore, Dante & Christina Rossetti, W. Morris, Swinburne, and Poets of the 20th Century.
Τρ 7-8 ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ.

πολιτισμοῦ, μέχρις ὅτου καταστῆι δυνατόν να διδάσκεται ἀπὸ καθηγητές/τριες εἰδικά εκπαιδευμένους/νες για αὐτὸ τὸ σκοπὸ⁽⁸⁾.

**Ἐδρες ξένων
φιλολογίων
στο ΕΚΠΑ Β΄**

Με τὸ τέλος τοῦ Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου ἐπανήλθε τὸ θέμα τῆς πλήρωσης τῶν ἐδρῶν τῶν ξένων φιλολογίων στο Πανεπιστήμιο Αθηνῶν. Ὅπως ἀναφέρεται στα πρακτικά τῆς 14^{ης} συνεδρίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, που ἔλαβε χώρα στις 29 Οκτωβρίου 1945, ὁ Κοσμητορας καθηγητῆς Α. Χατζῆς «ἀνακοινώνει τὸν διορισμὸ τοῦ Ἑγγλου καθηγητῆ Atli για τὴ διδασκαλία τῆς Ἑγγλικῆς Φιλολογίας».

Στις 3 Δεκεμβρίου 1945, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς 20^{ης} συνεδρίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ἀνακοινώνεται ἔγγραφο τῆς Πρυτανείας σχετικὸ με σχέδιο νόμου περὶ ἰδρύσεως νέας τακτικῆς ἐδρας Ἑγγλικῶν Σπουδῶν τῆς «Ἑγγλικῆς ζωῆς καὶ σκέψεως» στη Φιλοσοφικὴ Σχολή. Φαίνεται ὅμως, ὅτι ἡ Σχολή δεν συμφωνοῦσε με τὴν ἰδρυση δεύτερης ἐδρας, ἀφοῦ στην πρώτη ἔκτακτη συνεδρία τῆς τοῦ ἐπόμενου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, που ἔλαβε χώρα στις 9 Σεπτεμβρίου 1946, ὁ τότε νέος Κοσμητορας καθηγητῆς Σ. Μαρινάτος ἀνακοινώνει τὸ διορισμὸ τῶν «καθηγητῶν τῶν ξένων λογοτεχνιῶν» καὶ παράλληλα προτείνει να συγχωνευθεῖ ἡ ἐδρα τῆς Ἑγγλικῆς Φιλολογίας με τὴν ἐδρα τῆς Ἑγγλικῆς ζωῆς καὶ σκέψης. Αποφασίζεται ἀπὸ τὴ Σχολή να προταθεῖ ἡ συγχώνευση τῶν δύο ἐδρῶν καὶ να ζητηθεῖ ἡ τήρηση τῆς ἀμοιβαιότητος, ὅπως ὀρίζει ὁ Α.Ν. 1100/38.

Τὸ 1947 προτάθηκε ἡ ἰδρυση μίας ἐδρας για τὴς Ἀμερικανικῆς Σπουδῆς, τῆς Ἑδρας τῆς Ἱστορίας τῶν ΗΠΑ καὶ τῶν Ἀμερικανικῶν Γραμμάτων. Οἱ διεργασίες για τὴν ἰδρυση τῆς νέας ἐδρας εἶχαν ἤδη ξεκινήσει νωρίτερα, ἀφοῦ στην 3^η συνεδρία τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, που ἔλαβε χώρα στις 14 Οκτωβρίου 1946, ὁ καθηγητῆς Ν. Εξαρχόπουλος εἶχε ἀνακοινώσει πως θα υπάρχουν τουλάχιστον 4 καθηγητές ξένων φιλολογίων: 2 τῆς Ἑγγλικῆς, 1 τῆς Ἀμερικανικῆς, καὶ 1 τῆς Γαλλικῆς. Ὅλες ὅμως οἱ προσπάθειες για τὴν ἰδρυση καὶ τὴν πλήρωση τῶν ἐδρῶν τῶν ξένων φιλολογίων ἀπὸ ξένους καθηγητές, ὅπως ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Α.Ν. 1100/38, δεν ἦταν χωρὶς ἀντίλογο. Διαβάζοντας κανεῖς τα πρακτικά τῶν συνεδριῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς - σήμερα εἶναι ψηφιοποιημένα σε μεγάλο βαθμὸ καὶ προσβάσιμα στο Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο τοῦ ΕΚΠΑ - παρατηροῦμε, ὅτι συχνά προτείνεται ἀπὸ ομάδες καθηγητῶν τῆς Σχολῆς να ἰδρυθοῦν ἰνστιτούτα καὶ ὄχι ἀπλῶς ἐδρες ξένων φιλολογίων καὶ να ἀποκτήσουν αὐτὰ ἑλληνες/ελληνίδες καθηγητές/τριες.

Σχετικὸ σχέδιο λειτουργίας ἰνστιτούτων ξένων φιλολογίων καὶ γλωσσῶν, για παράδειγμα, κατέθεσε ὁ καθηγητῆς Ν. Εξαρχόπουλος στη 3^η συνεδρία τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς που ἔλαβε χώρα στις 14 Οκτωβρίου 1946. Στη συνεδρία τῆς

Φιλοσοφικής Σχολής της 31^{ης} Μαρτίου 1947, πάλι τίθεται το ζήτημα της ίδρυσης ινστιτούτων ξένων γλωσσών και βιβλιοθήκης, ενώ ανακοινώνεται και σχετικό σχέδιο με 12 άρθρα που προτάθηκε από μέλη του διδακτικού προσωπικού της Φιλοσοφικής Σχολής, μάλιστα στο άρθρο 10 του σχεδίου αυτού, αναφέρεται ότι το πτυχίο ξένων γλωσσών και λογοτεχνιών «παρέχει δικαίωμα διορισμού εις την θέση των ξένων γλωσσών στην Μέση Εκπαίδευση».

Από το 1945 μέχρι το 1952, σύμφωνα με τα πρακτικά της Φιλοσοφικής Σχολής και τις Επετηρίδες του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας δίδαξαν οι εξής καθηγητές: κατά το ακαδ. έτος 1945-46 ο καθηγητής Atli, ενώ επί μία τριετία, δηλ. τα ακαδ. έτη 1948-49, 1949-50 και 1950-51, ο καθηγητής W. H. Sewell.

6. Ο καθηγητής W. H. Sewell

Από το 1949 μέχρι το 1952, στην έδρα Ιστορίας των ΗΠΑ και των Αμερικανικών Γραμμάτων δίδαξαν ο καθηγητής Arnold Whitridge επί μία διετία, δηλ. τα ακαδ. έτη 1949-50 και 1950-51, και ο καθηγητής Moris Bishop το ακαδ. έτος 1951-52. Δυστυχώς δεν κατέστη εφικτός ο εντοπισμός των διδασκόντων κατά τα ακαδ. έτη 1946-47 και 1947-48, δεδομένου ότι από το 1940 μέχρι το 1948 δεν εκδόθηκαν οι Επετηρίδες του Πανεπιστημίου Αθηνών⁽⁹⁾.

Στη συνεδρία της Φιλοσοφικής Σχολής της 11^{ης} Ιουνίου 1951, ο Κοσμήτορας της Σχολής καθηγητής Σ. Μαρινάτος ανακοινώνει τα συμπεράσματα της επιτροπής που είχε αναλάβει να επεξεργαστεί προτάσεις σχετικά με τις ξένες φιλολογίες. Μέλος της επιτροπής αυτής ήταν και ο καθηγητής της Έδρας Βύρωνος για την αγγλική φιλολογία W. H. Sewell. Μεταξύ άλλων, δύο προτάσεις της επιτροπής ήταν πολύ σημαντικές για την περαιτέρω εξέλιξη του Τμήματος. Η πρώτη πρόταση αναφερόταν στην ανάγκη να λάβουν οι φοιτητές/τριες την απαραίτητη παιδαγωγική κατάρτιση κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο Πανεπιστήμιο ώστε να διδάξουν στη συνέχεια με επιτυχία την αγγλική ως ξένη γλώσσα στην εκπαίδευση και η δεύτερη πρόταση αναφερόταν στη ανάγκη ίδρυσης βιβλιοθήκης. Συγκεκριμένα, η επιτροπή προτείνει, για να αξιοποιηθούν οι δωρεές βιβλίων προς τις έδρες ξένων φιλολογιών, να ιδρυθεί άμεσα «Βιβλιοθήκη Ξένων Φιλολογιών», και να στεγαστεί στον τρίτο όροφο της Πανεπιστημιακής Λέσχης, στην οδό Ιπποκράτους 15, μέχρι να βρεθεί κατάλληλος χώρος για να συστεγαστεί με τις βιβλιοθήκες Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών. Τα μαθήματα των καθηγητών που κατείχαν τις έδρες των ξένων φιλολογιών συνήθως γίνονταν σε χώρους της Πανεπιστημιακής Λέσχης, αλλά και σε άλλους χώρους, όπου η Φιλοσοφική Σχολή διέθετε αίθουσες, όπως στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών και στο κτήριο της Νομικής Σχολής.

7. Η Πανεπιστημιακή Λέσχη

Κεφάλαιο 2

“τότε”

{1951 - 1968}

Τμήμα Αγγλικών Σπουδών (ΤΑΣ)

Η επίσημη ιστορία του Τμήματος αρχίζει με την ίδρυσή του το 1951 (Α.Ν. 1858/51). Με τον προαναφερθέντα νόμο ιδρύονται δύο Τμήματα Αγγλικών Σπουδών (ΤΑΣ), ένα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ένα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Σκοπός της ίδρυσης των Τμημάτων Αγγλικών Σπουδών ήταν να δοθεί η δυνατότητα σε έλληνες/ελληνίδες σπουδαστές/τριες αφενός να μελετήσουν την αγγλική και αμερικανική φιλολογία και αφετέρου να προετοιμαστούν κατάλληλα ώστε να διδάξουν την αγγλική γλώσσα και φιλολογία στα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης. Άλλωστε ο Α.Ν. 1858/51 φέρει τον χαρακτηριστικό τίτλο «Περί Τρόπου Μορφώσεως Καθηγητών εν ταῖς σχολείοις Μ. Εκ/σεως». Παρακάτω παρατίθενται τα σχετικά άρθρα του ιδρυτικού νόμου των Τμημάτων από το Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ.

<u>Τμήμα 'Αγγλικῶν Σπουδῶν</u>	
"Άρθρον 358ον	
	('Αν.Νόμος 1858/1951"Περί τρόπου Μορφώσεως Καθηγητῶν ἐν τοῖς σχολείοις Μ. 'Εκ/σεως" ἄρθρα ΙΟ, ΙΙ καὶ Ι2)
"Άρθ. ΙΟ Α.Ν. 1858/51.	1. Πρὸς παρασκευὴν τακτικῶν Καθηγητῶν τῆς 'Αγγλικῆς γλώσσης ἰδρύεται εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τῶν 'Ἐθνικῶν Παν)μύων 'Αθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης Τμήμα 'Αγγλικῶν σπουδῶν, σκοπὸς τοῦ ὁποῦ εἶναι γενικῶς μὲν ἡ δημιουργία εὐκαιριῶν εἰς σπουδαστάς Ἕλληνας πρὸς βαθυτέραν γνωριμίαν καὶ ἀσχολίαν μὲ τὴν ἀγγλικὴν καὶ ἀμερικανικὴν φιλολογίαν εἰδικώτερον δὲ ἡ προπαρασκευὴ Καθηγητῶν οἵτινες θὰ διδάξωσι τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ φιλολογίαν εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης ἐκπαιδεύσεως.
"Άρθρ. ΙΙ Ν. 1858)51.	2. Ἡ διάρκεια τῶν σπουδῶν εἰς τὰ ἰδρυόμενα ἐν τοῖς Παν)μύοις Τμήματα εἶναι τετραετής. Ὁ καθορισμὸς τοῦ προγράμματος τῆς διαδοχῆς σομένης ὕλης τῶν ἐξεταστῶν καὶ λοιπῶν λεπτομερειῶν κανονισθήσονται διὰ Β.Δ)τος κατὸν γνωματεύσεως τῶν οἰκείων παν)κῶν Σχολῶν. Εἰς τὰ ἐν λόγῳ Τμήματα θὰθ διδάσκωσι "Ἕλληνες Καθηγηταί τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ 'Αμερικανοί ὡς καὶ "Αγγλοί. Καθηγηταί τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων Πρεσβειῶν. Ἡ προπαρασκευὴ τῶν ἐγγραφομένων εἰς τὰ ἰδρυόμενα τμήματα σπουδαστῶν πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ καθιστᾷ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ διδάσκωσι ἐκτὸς τῆς 'Αγγλικῆς γλώσσης καὶ ἄλλα φιλολογικὰ μαθήματα εἰς τὰ Σχολεῖα μέσης 'Εκπαιδεύσεως.
"Άρθρ. Ι2 Α.Ν. 1858)51	3. Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου ΙΙ καὶ τῶν Β.Δ. τῶν ἐκδοθησομένων ἐπὶ τῇ βάσει τούτων σπουδασταί τοῦ Τμήματος τῆς 'Αγγλικῆς θὰ λαμβάνωσι μετ' ἐπιτυχῆς ἐξέτασιν πτυχίου τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου δι' ἀγγλικῆς σπουδῆς καὶ φιλολογίαν ὅπερ θὰ παρέχῃ εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ διορίζωνται καὶ νὰ ἐξελλίσσονται βαθμολογικῶς καὶ μισθολογικῶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν Σχολείων τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως συμφώνως πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις περὶ τῶν κεντημένων πτυχίων Παν)κῶν Σχολῶν.

1. Ιδρυτικός νόμος ΤΑΣ

Το πνεύμα που διέπει αυτόν τον νόμο διαμόρφωσε μια μακρά παράδοση αγγλικών σπουδών στο Τμήμα μας αλλά και μια παράδοση επαρκούς προετοιμασίας καθηγητῶν/τριῶν ικανῶν να διδάξουν με επιτυχία την αγγλική γλώσσα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Εκείνη την περίοδο η έδρα του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών βρισκόταν στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, στην οδό Ιπποκράτους 15. Στο ίδιο κτήριο στεγαζόταν και η Βιβλιοθήκη του Τμήματος. Τα μαθήματα όμως ελάμβαναν χώρα και εκτός του κτηρίου της Πανεπιστημιακής Λέσχης, σε αίθουσες του Κεντρικού Κτηρίου του Πανεπιστημίου και του κτηρίου της Νομικής Σχολής. Την περίοδο αυτή το Τμήμα καλυπτόταν διδακτικά από προσωπικό που προερχόταν από το Βρετανικό Συμβούλιο και το Ίδρυμα Fulbright ενώ το πρώτο πρόγραμμα σπουδών περιελάμβανε 4 μαθήματα που διδάσκονταν στην αγγλική γλώσσα από ξένους/ες διδάσκοντες/ουσες και 5 υποχρεωτικά ελληνικά μαθήματα, που συνήθως συνδιδάσκονταν με τα άλλα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής. Αυτό ήταν κάτι που το προέβλεπε ο ιδρυτικός νόμος του Τμήματος αφού στο άρθρο ΙΙ δηλώνεται ότι οι φοιτητές/τριες πρέπει να

προετοιμάζονται κατάλληλα ώστε να μπορούν να διδάσκουν και άλλα φιλολογικά μαθήματα εκτός από την αγγλική γλώσσα.

Το πρώτο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών (ΤΑΣ)

Το πρώτο πρόγραμμα του Τμήματος δημοσιεύτηκε στην Επετηρίδα του Πανεπιστημίου Αθηνών του ακαδ. έτους 1952-53 (σελ. 83-87), και το παραθέτουμε παρακάτω για τον αναγνώστη και την ιστορία αυτούσιο με τις ώρες διδασκαλίας και τις αίθουσες στις οποίες λάμβαναν χώρα τα μαθήματα. Σύμφωνα με την Επετηρίδα του Πανεπιστημίου του ακαδ. έτους 1952-53, εκ των ξένων διδασκόντων, οι κ.κ. Β. Blackstone και G. Stewart φέρονται ως εκλεγμένοι καθηγητές στην Έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας και στην Έδρα της Ιστορίας των ΗΠΑ και των Αμερικανικών Γραμμάτων αντίστοιχα, ενώ οι κ.κ. Η. I. Edwards και J. Made Rife φέρονται ως βοηθοί εδρών.

Τμήμα Αγγλικών Σπουδών

Έτος 1ον.

- 1) **Στυλιανός Κορρές**
α) Έρμηνεία Έλλήνων Λυρικών Τετάρτην 8-9 π.μ. β) Έρμηνεία των έπιτροπικών λόγων του Δημοσθένους και του Παναθηναϊκού του Ίσοκράτους Τετάρτην 4-5 μ.μ. γ) Έλληνικών Συντακτικών Παρασκευών 4-5 μ.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ.
- 2) **Έρρίκος Σκάσης**
α) Έρμηνεία Βεργιλίου (Αινειάδος) και έπιτροχάδην άνάγνωσις έκ του Κορνηλίου Νέπωτος Δευτέραν 12-1 μ.μ. έν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ. β) Φροντιστήριον. Θεματογραφία Πέμπτην 12-1 μ.μ. και γ) Γραμματικά άσκήσεις έκ τῆς Anthologia latina Παρασκευῆν 10-11 π.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ.
- 3) **Νικόλαος Τωμαδάκης**
α) Εισαγωγή εις τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν Τετάρτην 5-6 μ.μ. έν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ. β) Έρμηνεία ύμνογράφων Πέμπτην 6-7 μ.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ.
- 4) **Απόστολος Δασκαλάκης**
Μακεδονικός Έλληνισμός Δευτέραν 8-10 π.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ.
- 5) **Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος**
α) Εισαγωγή εις τὴν Ἠθικὴν Δευτέραν 5-6 μ.μ. β) Πλάτωνος Μένων Πέμπτην 5-6 μ.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ.
- 6) **B. Blackstone**
α) Άγγλικὴ ποίησις. Μελέτῃ τῆς ποιήσεως. Ποιητικά εἶδη καὶ μέτρα. Μορφαὶ τοῦ λόγου. Άπαγγεῖλα. β) Άγγλικὴ Πεζογραφία. Εἶδη πεζογραφίας και ἡ χρησιμοποίησις των. Κατηγορίαι. Δοκίμια. Διατριβαί, μυθιστορήματα «χαρακτήρες». γ) Άγγλικά θεατρικά κείμενα. Μεσαιωνικὸν θέατρον. Οἱ Έλισαβετιανοί. Θέατρον τῆς Παλινορθώσεως. Ὁ *River* και οἱ μεταγενέστεροι Τρίτην 11-12 μ.μ. έν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ Τετάρτην 12-1 μ.μ. έν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ. Σόλωνος 57 Πέμπτην 4-5 μ.μ. έν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.
- 7) **G. Stewart**
Άμερικανικὴ φιλολογία και πολιτισμός Άμερικανικὴ γεωγραφία Δευτέραν 4-5 μ.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ και 5-6 μ.μ. έν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ. Δευτέραν 4-5 μ.μ. και 6-7 μ.μ. Τρίτην 5-6 μ.μ. Τετάρτην 4-5 μ.μ. έν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.
- 8) **H. L. R. Edwards**
Γενικὴ ἐπισκόπησις τῆς Άγγλικῆς γραμματικῆς και Συντακτικῆς. Μελέτῃ τῆς γραπτῆς Άγγλικῆς ἀναφερομένων εις τὴν Άγγλικὴν ζωὴν και ἠθῆ. Μετάφρασις εις τὴν ὀμιλουμένην Άγγλικὴν. Προφορικὴ ἐργασία. Δευτέραν 10-11 π.μ. και 6-7 μ.μ. Τρίτην 5-6 μ.μ. Τετάρτην 9-11 μ.μ. Πέμπτην 9-10 π.μ. και Παρασκευῆν 9-10 έν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.
- 9) **J. Made Rife**
α) Γραμματικὴ. Μετάφρασις φράσεων. Προφορικὰ γυμνάσματα προσφάς. Άνάγνωσις ἄπλῶν πεζογραφικῶν κειμένων. Άγγλισμοὶ Δευτέραν 10-11 μ.μ. και 6-7 μ.μ. Τρίτην 5-6 μ.μ. Τετάρτην 9-11 π.μ. Πέμπτην 9-10 π.μ. Παρασκευῆν 9-10 π.μ. έν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

Έτος 2ον.

- 1) **Στυλιανός Κορρές**
α) Έρμηνεία Έλλήνων Λυρικών Τετάρτην 8-9 μ.μ. β) Έρμηνεία των Έπιτροπικών λόγων του Δημοσθένους και του Παναθηναϊκού του Ίσοκράτους Τετάρτην 4-5 μ.μ. γ) Έλληνικών Συντακτικών Παρασκευών 4-5 μ.μ. και δ) Άσκήσεις εις τὸ Έλληνιστικὴν γράφειν Παρασκευῆν 5-6 μ.μ.
- 2) **Έρρίκος Σκάσης**
α) Έρμηνεία τοῦ Βεργιλίου (Αινειάδος) και έπιτροχάδην άνάγνωσις έκ του Κορνηλίου Νέπωτος Δευτέραν 12-1 μ.μ. έν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. β) Φροντιστήριον. Θεματογραφία Πέμπτην 12-1 μ.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ. γ) Γραμματικά άσκήσεις έκ τῆς Anthologia latina Παρασκευῆν 10-11 π.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ.
- 3) **Γεώργιος Ζώρας**
α) Άρχαί, χαρακτήρ και περίοδοι τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας λυρικός κύκλος, ιστορικά ποιήματα, ἠθικοδιδασκτικὴ ποίησις, μυθιστορία, πτωχοπροδρομικά ποιήματα, ιστορία των ζῳων. β) Τά μετά τὴν ἄλωσιν τῆς Κων/πόλεως και ἡ πρὸς τὴν Δύσιν ἔξοδος των Έλλήνων λογίων, ἡ πνευματικὴ κατάσταση έν Ἑλλάδι γενικῶς ἴδια δὲ ἡ ποιητικὴ παραγωγή τῆς Κύπρου, Ρόδου και Κρήτης. γ) Στοιχεῖα Μετρικῆς Τρίτην 4-5 μ.μ. και Παρασκευῆν 6-7 μ.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ Σόλωνος 57.
- 4) **Απόστολος Δασκαλάκης**
α) Οἱ λαοὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης κατά τὴν μεσαιωνικὴν περίοδον (κοινωνικὴ ὀργάνωσις και πολιτισμός) Σάββατον 8-10 π.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ.
- 5) **Γεώργιος Σακελλαρίου**
α) Εισαγωγή εις τὴν Φιλοσοφίαν Τετάρτην 9-10 π.μ. β) Κοινωνιολογία Πέμπτην 9-10 π.μ. έν τῷ άμφιθεάτρῳ.
- 6) **B. Blackstone**
I. Άγγλικὴ ποίησις. α) Ἐπικὴ ποίησις. Τὸ ἠρωϊκὸν ἔπος κατά τὸν ΙΣΤ' και ΙΖ' αἰῶνα. β) Διδακτικὴ ποίησις. Ἐνάπτυξις τῆς σκέψεως. Διδακτικὴ ποίησις τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Ἡ ἀναγέννησις τοῦ Ρωμαντισμοῦ. γ) Λυρικὴ ποίησις. Διάφορα εἶδη λυρισμοῦ, ἡ Ὁδὴ, ἡ Ἐλεγεία τὸ ἄσμα. Έλισαβετιανοὶ και ρωμαντικοὶ λυρικοὶ ποιηταί.
II. Άγγλικὴ πεζογραφία. Χρονολογικὴ μελέτῃ με μεγαλυτέραν ἀνάπτυξιν των κυριωτέρων μορφῶν των ΙΣΤ', ΙΖ', ΙΗ' και ΙΘ' αἰῶνων.
III. Άγγλικά θεατρικά κείμενα. Τραγωδία και κωμῳδία. Τὸ ἠρωϊκὸν ἔργον χαρακτήρ, θέμα και ἀτμόσφαιρα. Τετάρτην 10-11 π.μ. και 3-4 μ.μ. έν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ Σόλωνος 57 και Πέμπτην 10-11 π.μ. έν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.
- 7) **G. Stewart**
Άμερικανικὴ φιλολογία και πολιτισμός. Άμερικανικὴ ιστορία Δευτέραν 5-6 μ.μ. έν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ Σόλωνος 57 Τρίτην 6-7 μ.μ. έν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ Τετάρτην 6-7 μ.μ. έν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

8) *H. L. R. Edwards*

Γενική ανασκόπησης της Άγγλικής Γραμματικής και Συντακτικού. Μελέτη της γραπτής Άγγλικής αναφερόμενη εις την Άγγλικήν ζώνη και ἤθη. Μετάφρασις πρωτοτύπων κειμένων. Προχωρημένη προφορική ἔργασία Δευτέραν 4-5 μ. μ. Τρίτην 11-1 μ. μ. Τετάρτην 11-12 μ. μ. καὶ 6-7 μ. μ. Πέμπτην 5-7 μ. μ.

9) *J. Made Rife*

Γραμματικὴ ἐπισκόπησης. Μετάφρασις φράσεων. Ἀνάγνωσις δοκίμων ἐκλογῶν. Ὄρθογραφία. Προφορικὰ γυμνάσματα προφορᾶς. Ἀγγλισμοὶ. Δευτέραν 4-5 μ. μ. Τρίτην 11-1 μ. μ. Τετάρτην 11-12 μ. μ. Πέμπτην 10-11 π. μ. καὶ 5-7 μ. μ. ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

Ἔτος 3ον.

1) *Κωνσταντῖνος Βουρβένης*

α) Αἰσχύλου «Προμηθεὺς» Δεσφώτης Τετάρτην 10-12 μ. μ. β) Πλάτωνος Πολιτεία Πέμπτην 9-10 π. μ. Παρασκευὴν ἐν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ.

2) *Ἐρρίκος Σκάσης*

α) Ἑρμηνεία Ὁρατίου καὶ Κατούλλου Παρασκευὴν 12-1 μ. μ. β) Φροντιστήριον. Θεματεγγραφία Τετάρτην 12-1 μ. μ. γ) Συντακτικόν. Ἀσκήσεις Δευτέραν 9-10 π. μ. ἐν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ.

3) *Γεώργιος Κουρμούλης*

Συγκριτικὴ γλωσσολογία. Τρίτην 9-10 π. μ. ἐν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ καὶ Πέμπτην 5-6 μ. μ. ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ.

4) *Κωνσταντῖνος Λογοθέτης*

Ἀρχαία Φιλοσοφία Τρίτην καὶ Πέμπτην 10-11 π. μ. ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ.

5) *Σπυρίδων Καλλιᾶρας*

α) Γενικὴ Παιδαγωγικὴ. Μέρος Β'. Ἡ δύναμις τῆς ἀγωγῆς. Μέρος Γ'. Τὰ μέσα τῆς ἀγωγῆς Δευτέραν 12-1 μ. μ. β) Ἐκπαιδευτικὰ προβλήματα, τιθέμενα ἐκ τῆς μελέτης τῆς ψυχικῆς συστάσεως καὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ Ἑλλήνος καὶ ἐκ τῆς μελέτης τοῦ χαρακτήρος τῆς σημερινῆς ἱστορικῆς περιόδου Τετάρτην 3-4 μ. μ. ἐν τῷ ἀμφιθέατρῳ.

6) *B. Blackstone*

I. Ἀγγλικὴ ποίησις, χρονολογικὴ ἐπισκόπησης. α) Μεσαίων. β) Ἐλισαβετιανοί. γ) ΙΖ' αἰῶν.
II. Ἀγγλικὴ πεζογραφία, χρονολογικὴ ἐπισκόπησης. α) Μεσαίων. β) Ἐλισαβετιανοί. γ) ΙΖ' αἰῶν.
II. Ἀγγλικά θεατρικὰ κείμενα, χρονολογικὴ ἐπισκόπησης. α) Μεσαίων. Μυστήρια καὶ θαύματα. β) Ἐλισαβετιανοί. γ) ΙΖ' αἰῶν. Τρίτην 10-11 π. μ. Πέμπτην 6-7 μ. μ. καὶ Σάββατον 10-11 π. μ. ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

7) *G. Stewart*

Ἀμερικανικὴ φιλολογία καὶ πολιτισμὸς Τρίτην 12-1 μ. μ. καὶ Πέμπτην 12-1 μ. μ. καὶ 7-8 μ. μ. ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

8) *H. L. R. Edwards*

Ἀνωτέρα Γραμματικὴ καὶ Συντακτικόν. Περιλήψεις καὶ ἐκθέσεις. Ἀσκήσεις προφορᾶς. Μετάφρασις. Μέθοδοι διδασκαλίας. Προφορικὴ ἔργασία Τρίτην 4-5 μ. μ. Σάββατον 11-1 μ. μ. ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

9) *J. Made Rife*

Ἀνωτέρα Γραμματικὴ. Μετάφρασις κειμένων. Ἐκθέσεις. Προφορικὴ συζήτησις ἐπὶ ἀναγνωσθέντων κειμένων. Δευτέραν 5-6 μ. μ. Τρίτην 9-10 π. μ. Πέμπτην 11-12 μ. μ. ἐν τῇ Πανικῇ Λέσχῃ.

Ἔτος 4ον.

1) *Ἰωάννης Σταματόκος*

Ἑρμηνεία Θουκυδίδου Παρασκευὴν 9-11 π. μ. ἐν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ.

2) *Ἀπόστολος Δασκαλάκης*

Πολιτικὴ Ἱστορία τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης (Ἁγία Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία τοῦ Γερμανικοῦ ἔθνους, Τριακονταετῆς πόλεμος. Συνθήκαι Βεσφαλίας κλπ.

3) *Σπυρίδων Καλλιᾶρας*

Διδακτικὴ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν μετὰ πρακτικῶν ἀσκήσεων εἰς τὸ διδάσκειν τὴν Ἀγγλικὴν ἐν τῷ Ἀμερικανικῷ Κολλεγίῳ καὶ τῷ Πειραματικῷ Σχολεῖῳ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καθ' ἡμέρας καὶ ὥρας ὀριζομένης κατὰ τὰς περιστάσεις.

4) *Νικόλαος Βλάχος*

Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἱστορικὴν Ἐπιστήμην Δευτέραν 6-7 μ. μ. καὶ Παρασκευὴν 6-7 μ. μ. ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ.

5) *Γεώργιος Ζώρας*

Ἀγγλικὴ καὶ Νεοελληνικὴ Φιλολογία. Ἐπιδράσεις. Ἑλληνικὰ ποιήματα ἀναφερόμενα εἰς ἀγγλικά θέματα. Δευτέραν καὶ Τετάρτην 3-4 μ. μ. ἐν τῇ παλαιᾷ αἰθούσῃ.

5) *B. Blackstone*

I. Ἀγγλικὴ ποίησις, χρονολογικὴ ἐπισκόπησης. α) ΙΗ' αἰῶν. β) Ρωμαντικοί. γ) Βικτωριανοί.
II. Ἀγγλικὴ πεζογραφία, Χρονολογικὴ ἐπισκόπησης. α) ΙΗ' αἰῶν. β) Ρωμαντικοί. γ) Βικτωριανοί.
III. Ἀγγλικά θεατρικὰ κείμενα χρονολογικὴ ἐπισκόπησης. α) ΙΗ' αἰῶν. β) Ρωμαντικοί. γ) Βικτωριανοί Τρίτην 10-11 π. μ. Πέμπτην 6-7 μ. μ. Σάββατον 10-11 ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

7) *G. Stewart*

Ἀμερικανικὴ φιλολογία καὶ πολιτισμὸς Τρίτην 12-1 μ. μ. καὶ Πέμπτην 12-1 μ. μ. καὶ 7-8 μ. μ. ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

8) *H. L. Edwards*

Ἀνωτέρα Γραμματικὴ καὶ Συντακτικόν. Περιλήψεις καὶ ἐκθέσεις. Ἀσκήσεις προφορᾶς. Μετάφρασις. Μέθοδοι διδασκαλίας. Προφορικὴ ἔργασία Τρίτην 4-5 μ. μ. Σάββατον 11-1 μ. μ. ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

9) *J. Made Rife*

Ἀνωτέρα Γραμματικὴ. Μετάφρασις κειμένων. Ἐκθέσεις. Προφορικὴ συζήτησις ἐπὶ ἀναγνωσθέντων κειμένων. Δευτέραν 5-6 μ. μ. Τρίτην 9-10 π. μ. Πέμπτην 11-12 μ. μ. ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ Λέσχῃ.

Αξίζει να σημειωθεί ένα ακόμη σημαντικό χαρακτηριστικό του πρώτου αυτού προγράμματος. Το πρόγραμμα ελάμβανε πρόνοια για την προετοιμασία των καθηγητών/τριών, ώστε να διδάξουν με επιτυχία στα σχολεία, όπως άλλωστε προέβλεπε και ο ιδρυτικός νόμος του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών. Συγκεκριμένα, η προετοιμασία εκπαίδευσης των καθηγητών/τριών ξεκινούσε από το τρίτο έτος όπου διδάσκονταν μέθοδοι διδασκαλίας (διδάσκων στο πρόγραμμα ήταν ο κ. Η. Ι. Edwards) και συνεχιζόταν στο τέταρτο έτος όπου διδάσκονταν η διδακτική των νεωτέρων γλωσσών σε συνδυασμό με πρακτική άσκηση που έκαναν οι φοιτητές/τριες στο Αμερικανικό Κολέγιο και στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αθηνών (διδάσκων στο πρόγραμμα ήταν ο καθηγητής Σπυρίδων Καλλιάφας). Ο αρχικός αυτός στόχος του προγράμματος παραμένει δυναμικά ενεργός μέχρι σήμερα.

Την περίοδο αυτή δίδαξαν διακεκριμένοι ξένοι φιλόλογοι στο Τμήμα είτε μέσω του Βρετανικού Συμβουλίου είτε μέσω του Ιδρύματος Fulbright. Όσον αφορά δε τις διαδικασίες για την εκλογή καθηγητή στην Έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας, το 1952 αναφέρονται στα πρακτικά της Φιλοσοφικής Σχολής τα εξής: «Στη συνεδρία της 28ης Απριλίου 1952, συζητείται η διαδοχή του W. H. Sewell και ο Κοσμήτωρ ανακοινώνει ότι υπό του εν Ελλάδι Βρετανικού Συμβουλίου Εκπαιδύσεως, δια τους υποψηφίους της Έδρας Βύρωνος του Πανεπιστημίου Αθηνών, η έκθεση του ειδικού εν Αγγλία συμβουλίου, από 13 υποψηφίους προέκρινε 4 υποψηφίους τους Bernard Blackstone, David Hardman, Robert Gus Wowarth, Stephen Harold Spender. Στο ειδικό αυτό συμβούλιο συμμετείχε και ο εκπρόσωπος της Α.Ε. του Έλληνα πρεσβευτού κ. Γεώργιος Σεφεριάδης». Ο αναφερόμενος κ. Γεώργιος Σεφεριάδης, εκπρόσωπος του Έλληνα πρεσβευτή στην εκλογή αυτή, είναι ο Νομπελίστας ποιητής μας Γ. Σεφέρης. Τελικά επελέγη ο καθηγητής Bernard Blackstone με βάση τα οριζόμενα από το Α.Ν. 1100/38. Ο καθηγητής Bernard Blackstone δίδαξε επί 9 συνεχή έτη στο Τμήμα (1952-1961) ενώ παράλληλα άσκησε και καθήκοντα διευθυντή του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών. Ας σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα πρακτικά της Σχολής (συνεδρία της 10ης Μαΐου 1954, σελ. 200), το 1954 ιδρύθηκε και δεύτερη έδρα Αμερικανικών Σπουδών στη Φιλοσοφική Σχολή. Ονομάστηκε δε Έδρα της Αμερικανικής Φιλολογίας (ΦΕΚ 50/24-3-1954).

Στο σημείο αυτό θα άξιζε να αναφερθεί η μαρτυρία του γνωστού κινηματογραφικού κριτικού κ. Νίνου Φένεκ Μικελίδη που υπήρξε φοιτητής του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών από το 1957 έως το 1959. Η μαρτυρία αυτή είναι δηλωτική του τρόπου λειτουργίας του Τμήματος και της παράδοσης που δημιούργησε αναφορικά με τις σχέσεις ανάμεσα στους φοιτητές/τριες και στο διδακτικό προσωπικό του. Όπως λοιπόν δηλώνει ο κ. Φένεκ Μικελίδης, την περίοδο αυτή φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής είχαν ιδρύσει ένα φιλολογικό κύκλο. Μέλη του μεταξύ άλλων ήταν οι κ.κ. Νίνος Φένεκ Μικελίδης, Κώστας Γεωργουσόπουλος (γνωστός κριτικός του θεάτρου), Ανδρέας Λεντάκης (γνωστός φιλόλογος και πολιτικός) κ.ά. Ο καθηγητής Bernard Blackstone, ως διευθυντής του Τμήματος, τους έδωσε τη δυνατότητα να συναντώνται στη βιβλιοθήκη του Τμήματος, στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, για τις εργασίες του φοιτητικού φιλολογικού αυτού κύκλου. Η δε βιβλιοθήκη του Τμήματος λειτουργούσε με ευθύνη των τότε διδασκόντων και ήταν από την αρχή της λειτουργίας της δανειστική.

Ο καθηγητής Bernard Blackstone καθιέρωσε επίσης και το ετήσιο πάρτυ του διευθυντού του Τμήματος όπου προσκαλούνταν και φοιτητές/τριες όπως μαρτυρεί και η παρακάτω φωτογραφία. Τα ετήσια αυτά πάρτυ του εκάστοτε ξένου (Βρετανού ή Αμερικανού) Διευθυντή Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του Τμήματος συνεχίστηκαν και τη δεκαετία του '60.

Παράλληλα οι φοιτητές/τριες διοργάνωναν εκδρομές με τη συμμετοχή του διδακτικού προσωπικού ή γλεντούσαν ομαδικά με την αποφοίτησή τους, όπως μαρτυρούν και οι φωτογραφίες που παρατίθενται⁽¹⁾.

3. Φοιτητές/τριες στο πάρτυ του καθηγητή Bernard Blackstone. Εδώ καθισμένος στο κέντρο.

4. Εκδρομή στους Δελφούς.

6. Φοιτητική εκδρομή στην Πεντέλη

5. Χειμωνιάτικη φοιτητική εκδρομή στους Δελφούς

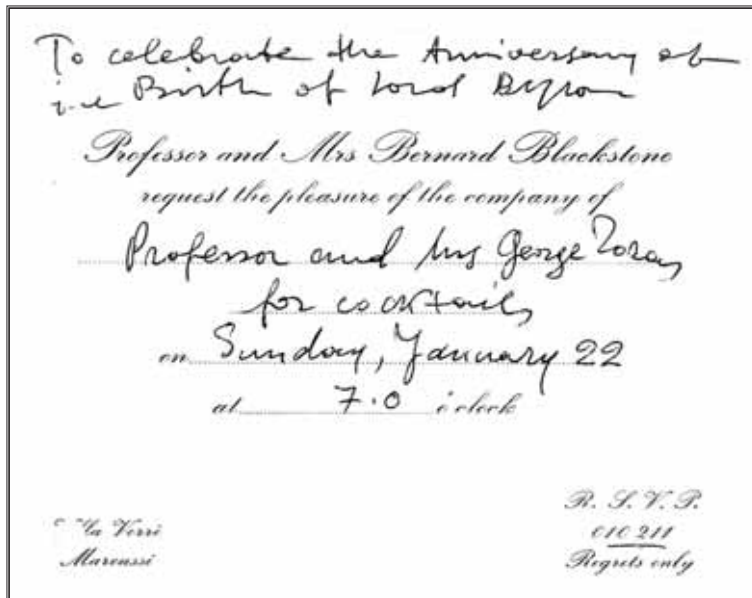
7. Από την ορκωμοσία των πρώτων αποφοίτων

8. Οι φοιτητές γλεντούν

Lord Byron

Αξίζει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια της Έδρας Βύρωνος, ο καθηγητής Bernard Blackstone καθιέρωσε τον ετήσιο εορτασμό των γενεθλίων του Λόρδου Βύρωνα, ο οποίος γεννήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 1788. Δεξιωνόταν λοιπόν κάθε Ιανουάριο συναδέλφους του και άλλους για να τιμήσουν τον Λόρδο Βύρωνα, όπως φαίνεται και από σχετική πρόσκληση που είχε αποστείλει στον καθηγητή Γεώργιο Ζώρα.

9. Πρόσκληση προς τον καθηγητή Γεώργιο Ζώρα για να συμμετάσχει στον ετήσιο εορτασμό των γενεθλίων του Λόρδου Βύρωνα.

Σήμερα, την παράδοση αυτή στον τόπο μας συνεχίζει η Βυρωνική Εταιρεία της Ιεράς Πόλεως του Μεσολογγίου (που ιδρύθηκε το 1991) με το Annual Byron Birthday Dinner που οργανώνει κάθε Ιανουάριο στο Μεσολόγγι, ενώ παρόμοια εκδήλωση λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο και στη Βουλή των Λόρδων στο Λονδίνο⁽²⁾. Επίσης, το 1976 ιδρύθηκε η Ελληνική Εταιρεία Βύρωνος με πρωτοβουλία του Ομότιμου Καθηγητή του Τμήματος Μάριου-Βύρωνα Ραΐζη. Η Εταιρεία είναι μέλος της Παγκόσμιας Εταιρείας Βύρωνος που ιδρύθηκε το 1971⁽³⁾.

Από το 1961 έως το 1963 την Έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας κατείχε ο καθηγητής John Holloway ο οποίος παράλληλα εκτελούσε καθήκοντα διευθυντή του Τμήματος. Ο John Holloway ήταν διεθνώς καταξιωμένος φιλόλογος, και εκείνη μάλιστα την εποχή είχε εκδώσει και το βιβλίο του, *The Story of the Night: Studies in Shakespeare's Major Tragedies* (London: Routledge & Kegan Paul, 1961)⁽⁴⁾.

Όλη αυτή την περίοδο το πρόγραμμα του Τμήματος παραμένει στην ουσία το ίδιο όπως ξεκίνησε το ακαδ. έτος 1952-53 με έμφαση αφενός στην αγγλική και αμερικανική λογοτεχνία και αφετέρου στα ελληνικά μαθήματα. Τα μαθήματα διεξάγονταν υπό μορφή διαλέξεων και τα παρακολουθούσαν μεγάλα ακροατήρια σε αίθουσες όπως η αίθουσα Κόντου στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών ή στο αμφιθέατρο του κτηρίου της Νομικής Σχολής από όπου και οι φωτογραφίες που παρατίθενται.

Όμως, ο καθηγητής John Holloway και οι άλλοι διδάσκοντες έκριναν ότι το επίπεδο γλωσσομάθειας των φοιτητών/τριών δεν ήταν επαρκές για να παρακολουθήσουν με άνεση το αγγλικό πρόγραμμα σπουδών. Για τον λόγο αυτό, πρότειναν να χωριστούν οι φοιτητές/τριες σε μικρά τμήματα ανάλογα με τις γνώσεις της αγγλικής γλώσσας που είχαν, αφού πρώτα είχαν λάβει μέρος σε σχετικό διαγνωστικό τεστ. Στόχος ήταν να βελτιωθεί το επίπεδο γλωσσομάθειας των φοιτητών/τριών και να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας. Η πρόταση αυτή υλοποιήθηκε, όμως ο κ. John Holloway παραπήθηκε το 1963 διαμαρτυρούμενος γιατί δεν του διέθεσαν κατά τη γνώμη του επαρκή αριθμό αιθουσών και διδασκόντων για τη διδασκαλία της γλώσσας σε ολιγάριθμα τμήματα όπως είχε ζητήσει. Στη συνέχεια, έγινε καθηγητής

10. Μάθημα στην αίθουσα Κόντου, Κεντρικό Κτήριο, Πανεπιστήμιο Αθηνών

11. Διάλειμμα στην αίθουσα Κόντου, Κεντρικό Κτήριο, Πανεπιστήμιο Αθηνών

12. Διάλειμμα στο αμφιθέατρο της Φιλοσοφικής στο κτήριο της Νομικής Σχολής

στο Πανεπιστήμιο του Cambridge στη Βρετανία⁽⁶⁾. Το θέμα της επάρκειας των φοιτητών/τριών στην ξένη γλώσσα δεν ήταν καινούργιο. Με σχετική επιστολή του, ο καθηγητής της έδρας W. H. Sewell είχε θίξει το ίδιο ζήτημα, όπως αναφέρεται στα πρακτικά της Σχολής (συνεδρία της 13ης Μαρτίου 1950, σ. 281). Το ζωτικό αυτό θέμα της γλωσσομάθειας των φοιτητών/τριών απασχολεί πάντοτε ζωηρά το Τμήμα.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας που γινόταν τη δεκαετία του '50 για τη βελτίωση της γλωσσομάθειας των φοιτητών/τριών, φαίνεται να λειτουργεί στις Σπέτσες, με την εποπτεία των ξένων καθηγητών, θερινό σχολείο για την βελτίωση της γλωσσομάθειας των φοιτητών/τριών των Τμημάτων Αγγλικών Σπουδών των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης από όπου και η φωτογραφία που παρατίθεται.

13. Θερινά μαθήματα αγγλικής γλώσσας στις Σπέτσες. Φοιτητές/τριες και διδάσκοντες/ουσες στο προαύλιο της Αναργυρείου - Κοργιαλενείου Σχολής Σπετσών το καλοκαίρι του 1954.

Μετά την παραίτηση του καθηγητή John Holloway η Έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας παρέμεινε κενή. Σύμφωνα με τη μαρτυρία της κ. Βάλλης Δεσποτοπούλου, που δίδαξε στο Τμήμα μέσω του Βρετανικού Συμβουλίου από το 1961 έως το 1975, το Βρετανικό Συμβούλιο έδειχνε πλέον μεγαλύτερο ενδιαφέρον για θέματα εφαρμοσμένης γλωσσολογίας και διδακτικής της αγγλικής παρά για τη φιλολογία. Ίσως αυτό ερμηνεύει και το γεγονός ότι δεν επελέγη καθηγητής για να καλύψει την υπάρχουσα έδρα. Ο συγγραφέας και μόνιμος κάτοικος Αθηνών Robert Liddell ανέλαβε να καλύψει τις διδακτικές ανάγκες της Έδρας Βύρωνος ως βοηθός της έδρας με ομάδα συνεργατών-διδασκόντων, οι οποίοι κάλυπταν μαθήματα γλώσσας και φιλολογίας, όπως αναφέρεται στα πρακτικά της Σχολής και στις Επετηρίδες του Πανεπιστημίου Αθηνών της εποχής. Παράλληλα φαίνεται να εκτελεί καθήκοντα διευθυντή ακαδημαϊκών θεμάτων του Τμήματος από το 1963 έως το 1968.

Τη δεκαετία του '60 επιχειρήθηκε εσωτερική αναβάθμιση των μαθημάτων των δύο πρώτων κυρίως ετών με έμφαση στη διδασκαλία της γλώσσας χωρίς να αλλάξουν οι τίτλοι των μαθημάτων αλλά μόνο το περιεχόμενό τους. Οι φοιτητές/τριες χωρίζονταν σε τμήματα σύμφωνα με τις γνώσεις τους, μετά από διαγνωστικό τεστ, με εξαίρεση το ακαδ. έτος 1965-66 όπου τα τμήματα βελτίωσης της αγγλικής χωρίστηκαν αλφαβητικά – οι λόγοι για αυτό δεν είναι γνωστοί⁽⁶⁾. Αξίζει να σημειωθεί ότι και σήμερα οι προπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες που φοιτούν στο α' εξάμηνο λαμβάνουν μέρος σε διαγνωστικό τεστ που έχει στόχο την αξιολόγηση της γλωσσομάθειάς τους και εν συνεχεία την περαιτέρω βελτίωσή της.

Από το ακαδ. έτος 1964-65, κατά μαρτυρία της κ. Βάλλης Δεσποτοπούλου, παράλληλα με τη μεθοδολογία της διδασκαλίας, ξεκίνησαν, στο πλαίσιο των υπάρχοντων μαθημάτων, να διδάσκονται και στοιχεία φωνητικής, πέραν του Συντακτικού και της Ανωτέρας Γραμματικής της Αγγλικής, όπως αναγράφεται στο πρώτο πρόγραμμα του Τμήματος και χωρίς να γίνει εκ βάθρων αλλαγή του προγράμματος όπως έχει ήδη επισημανθεί.

Όλη αυτή την περίοδο (1951-1968), το Ίδρυμα Fulbright συνέχισε να καλύπτει με το ανάλογο διδακτικό προσωπικό τις δύο έδρες του Τμήματος που αφορούσαν τις Αμερικανικές Σπουδές, την Έδρα της Ιστορίας των ΗΠΑ και των Αμερικανικών Γραμμάτων και την Έδρα της Αμερικανικής Φιλολογίας⁽⁷⁾.

Με βάση τα στοιχεία που έχουμε από τις Επετηρίδες ο συνολικός αριθμός των διδασκόντων στο Τμήμα τόσο μέσω του Βρετανικού Συμβουλίου όσο και του Ίδρυματος Fulbright δεν ήταν σταθερός κάθε χρόνο. Μέχρι το 1963 ο ελάχιστος αριθμός ήταν από 3 άτομα, δηλ. 2 εκλεγμένοι καθηγητές και 1 βοηθός, μέχρι 6 άτομα, δηλ. 3 εκλεγμένοι καθηγητές και 3 βοηθοί. Με την προσπάθεια που έκανε ο καθηγητής John Holloway να διδάσκεται η αγγλική γλώσσα σε μικρά τμήματα ανάλογα με τις γνώσεις των φοιτητών/τριών, ο αριθμός των διδασκόντων/ουσών φαίνεται να αυξήθηκε. Έκτοτε και μέχρι το 1968 αναγράφονται στις Επετηρίδες 2 τακτικοί καθηγητές μέσω του Ίδρυματος Fulbright ενώ ο αριθμός των βοηθών και των συνεργατών τους που δίδασκαν τα φροντιστηριακά μαθήματα και προέρχονταν κυρίως από τα ξένα ιδρύματα, ποικίλει από 6 άτομα που φαίνεται να είναι ο ελάχιστος αριθμός τους το ακαδ. έτος 1965-66 μέχρι 15 το ακαδ. έτος 1967-68 που φαίνεται να είναι ο μέγιστος αριθμός κατά την περίοδο αυτή.

Τη περίοδο αυτή μεγάλες προσωπικότητες των Αμερικανικών Γραμμάτων επισκέφτηκαν την Αθήνα και μίλησαν στους/στις φοιτητές/τριες του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών⁽⁸⁾. Ο Νομπελίστας (1949) Αμερικανός συγγραφέας William Faulkner επισκέφτηκε την Αθήνα το 1956 και μίλησε στους φοιτητές/τριες στην Αίθουσα Κόντου του Κεντρικού Κτηρίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου και φωτογραφήθηκε μαζί τους μετά την ομιλία του και υπέγραψε βιβλία του.

Την ίδια εποχή ο γνωστός Αμερικανός ποιητής Archibald MacLeish, που βραβεύτηκε με το βραβείο Pulitzer, επισκέφτηκε την Αθήνα, μίλησε στους φοιτητές/τριες του Τμήματος στις 4 Απριλίου του 1957 και υπέγραψε βιβλία. Παραθέτουμε την υπογραφή του σε βιβλίο του τότε φοιτητή Νίνου Φένεκ Μικελίδη, που παρακολούθησε την ομιλία.

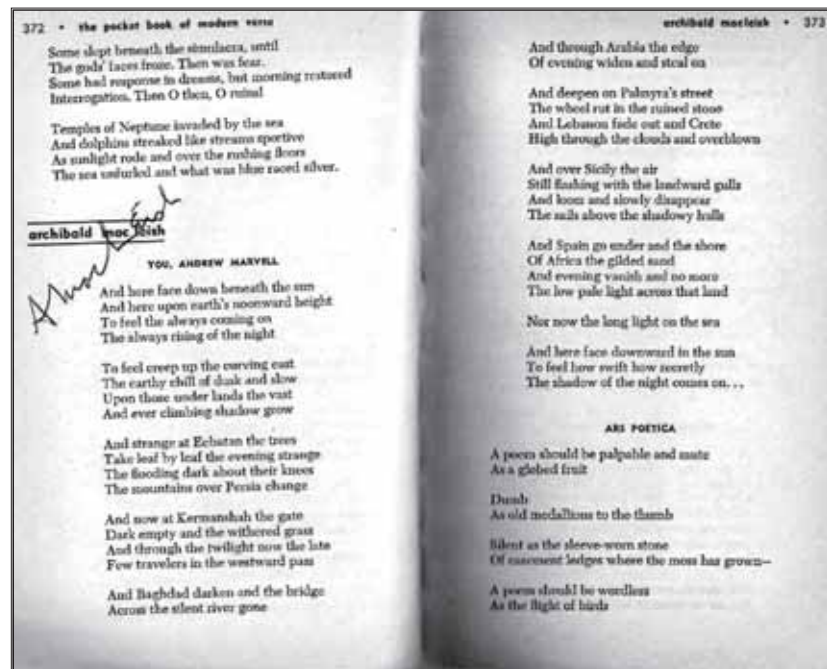

14. Ο William Faulkner φωτογραφίζεται με φοιτητές/τριες του ΤΑΣ

15. Ο William Faulkner υπογράφει βιβλία του

16. Αυτόγραφο του ποιητή Archibald MacLeish

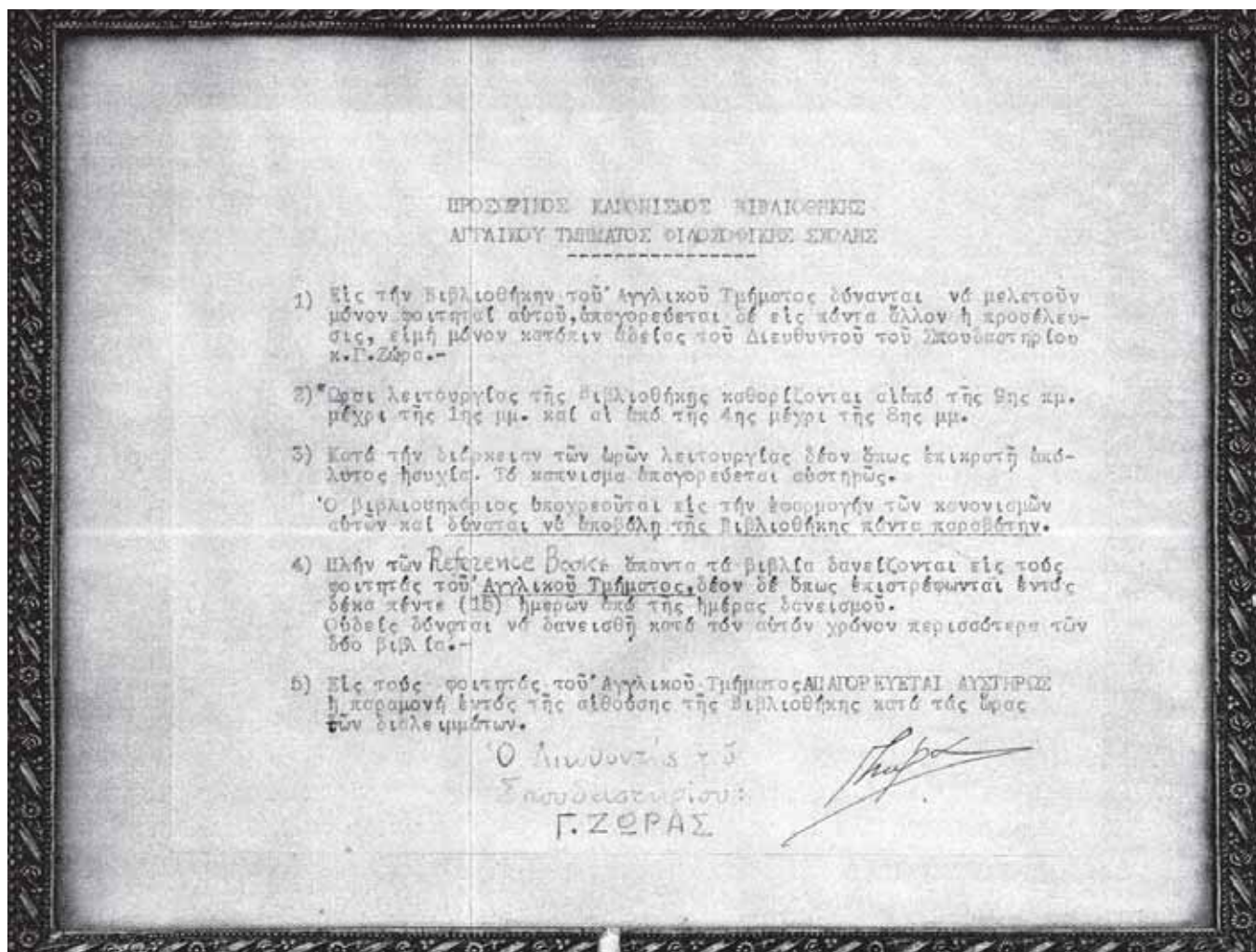
Όπως στην προηγούμενη περίοδο, έτσι και σ' αυτήν, υπήρχε αντίλογος σχετικά με την αναγκαιότητα της παρουσίας ξένων καθηγητών στη Φιλοσοφική Σχολή και τον τρόπο επιλογής τους. Συγκεκριμένα, στη συνεδρία της 28ης Απριλίου 1952, όπως αναφέρεται στα πρακτικά της Φιλοσοφικής Σχολής, ο καθηγητής Ι. Θεοδωρακόπουλος δηλώνει τις επιφυλάξεις του και θεωρεί ότι: «η Σχολή πρέπει να σκεφθεί το ζήτημα της εκλογής ξένων καθηγητών μετά την ίδρυση του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών» και ξεκαθαρίζει «πως διστάζει να εκφέρει γνώμη περί του διοριστέου διότι δεν γνωρίζει τα πρόσωπα και δεν υπάρχουν κριτήρια. Δέχεται τις εκλογές αφού δε γίνεται αλλιώς και προτείνει να επεξεργαστεί η Φιλοσοφική Σχολή κατάλληλο τρόπο για την εκλογή καθηγητών ξένων φιλολογιών και εύχεται το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών να δημιουργήσει Έλληνες καθηγητές».

Ομοίως, στη 19η συνεδρία της Φιλοσοφικής Σχολής που έλαβε χώρα την 26η Μαρτίου 1957 το σώμα των καθηγητών ενέκρινε μεν τους Αμερικανούς τακτικούς καθηγητές που επιλέγονταν από το Ίδρυμα Fulbright, εξέφρασε όμως την ευχή να παρέμεναν πέραν του έτους γιατί η ετήσια παραμονή τους δεν βοηθούσε την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών. Στη δε 27η συνεδρία που έλαβε χώρα την 14η Ιουνίου 1957 μετά από πρόταση του Κοσμήτορα καθηγητή Δ. Ζακυνθινού,

η Σχολή αποφάσισε ότι τα ξενόγλωσσα τμήματα θα εποπτεύονταν πλέον από τον εκάστοτε Κοσμήτορα της Σχολής. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει ότι τα ξενόγλωσσα τμήματα και οι διευθυντές τους είχαν μέχρι τότε σχετική ανεξαρτησία με βάση τον Α.Ν. 1100/38 που όριζε ότι οι καθηγητές των ξένων φιλολογιών έχαιραν των ιδίων δικαιωμάτων όπως και οι άλλοι τακτικοί καθηγητές.

Στο πλαίσιο αυτό, με σχετική απόφαση της Φιλοσοφικής Σχολής, το ακαδ. έτος 1959-60, περίοδο κοσμητείας Γεωργίου Μέγα, δημιουργήθηκε η «Βιβλιοθήκη Ξένων Φιλολογιών» με διευθυντή τον καθηγητή της Νέας Ελληνικής Φιλολογίας Γεώργιο Ζώρα που παρέμεινε στη θέση αυτή μέχρι το 1968. Φαίνεται ότι επρόκειτο περί ενός ανάλογου διοικητικού μέτρου εποπτείας που αφορούσε τις βιβλιοθήκες των ξενόγλωσσων τμημάτων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μετά το 1968 δεν γίνεται αναφορά σε «Βιβλιοθήκη Ξένων Φιλολογιών» στα παραρτήματα των Επετηρίδων. Ο τρόπος λειτουργίας της βιβλιοθήκης του ΤΑΣ όμως φαίνεται ότι παραμένει σταθερά όπως είχε ρυθμιστεί από τους ξένους καθηγητές. Ενδιαφέρον έχει ο κανονισμός της βιβλιοθήκης που φέρει την υπογραφή του τότε Διευθυντή της, καθηγητή Γ. Ζώρα, και ο οποίος είχε αναρτηθεί εντός πλαισίου στο χώρο της βιβλιοθήκης.

Ο κανονισμός επιβεβαιώνει ότι η βιβλιοθήκη ήταν δανειστική από την αρχή της λειτουργίας της, ενώ γίνονταν συστηματικά αγορές νέων βιβλίων για τον εμπλουτισμό της, όπως δηλώνει το σχετικό έγγραφο του καθηγητή Γ. Ζώρα.

17. Κανονισμός λειτουργίας της Βιβλιοθήκης ΤΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΩΡΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῆ 10-11-56

133

κύριε Κοσμητορ,

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς ὡς
εὐρεστούμενος, ἐγκρίνητε τὴν χορήγησιν τοῦ πο-
σοῦ δραχμῶν ~~ὡς ἀποφασισθέν~~ (27.000) ἐκ τῆς ὑ-
πέρ τῆς ~~ὑπὲρ~~ ἡμᾶς Βιβλιοθήκης τοῦ τμήματος
Ἀγγλικῶν Σπουδῶν διὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος ἀναγρα-
φομένης εἰς τὸν προϋπολογισμόν τοῦ ταμείου τῆς
Σχολῆς πιστώσεως.

Παρακαλῶ ὡς ἡ σχετικὴ ἐπιταγὴ ἐκδο-
θῆ ἐπ' ὀνόματί μου καὶ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ.

Μετὰ τιμῆς

Ὁ Διευθυντής

18. Ἐγγραφο τοῦ καθηγητῆ Γ. Ζώρα, πρὸς τὸν Κοσμητορὰ γιὰ ἐγκρίσιν δαπάνης
γιὰ τὴν ἀγορὰ βιβλίων με σκοπὸ τὸν ἐμπλουτισμὸ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ΤΑΣ.

Το ακαδ. ἔτος 1967-68 τὸ Τμήμα καὶ ἡ βιβλιοθήκη τοῦ ἄλλαξαν ἔδρα. Μετακόμισαν
ἀπὸ τὴν Πανεπιστημιακὴ Λέσχη στὸ κτήριο τοῦ πρώην Ξενοδοχείου «MAJESTIC»,
στὴν οδὸ Πανεπιστημίου 53, ἰδιοκτησία τοῦ ΕΚΠΑ ἀπὸ κληροδότημα.

19. Το ξενοδοχεῖο «MAJESTIC»

Κεφάλαιο 3

“μετά,”

{1968 - 1982}

Το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών (ΤΑΣ)

Το χρονικό διάστημα 1968-1982 αποτελεί τη δεύτερη και *ΜΕΤΑ* - βατική περίοδο στην ιστορία λειτουργίας του ΤΑΣ. Χαρακτηρίζεται δε από τη βαθμιαία ελληνοποίηση του Τμήματος από πλευράς διδακτικού προσωπικού και μια ουσιαστική αλλαγή του παλαιού προγράμματος όπως ίσχυε μέχρι τότε. Το 1978 έλαβε χώρα και η εκλογή του πρώτου Έλληνα Καθηγητή στην Έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας, του καθηγητή Μάριου-Βύρωνα Ραϊζη, σήμερα Ομότιμου Καθηγητή του Τμήματος, που ανέλαβε τα καθήκοντά του το 1979.

Το δεύτερο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών (ΤΑΣ)

Το νέο πρόγραμμα δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1031/23-12-71 τ.Β' με θέμα «Περί προγράμματος Σπουδών εν τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών». Το άρθρο 2 αναφέρεται στο πρόγραμμα του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών (ΤΑΣ). Αναδημοσιεύτηκε στην Επετηρίδα του Πανεπιστημίου του ακαδ. έτους 1973-74. Η βασική διαφορά του με το προηγούμενο πρόγραμμα που ίσχυσε για μια εικοσαετία είναι ότι υπάρχουν πλέον υποχρεωτικά μαθήματα που είναι κυρίως αγγλικά και κατ' επιλογή μαθήματα που είναι κυρίως ελληνικά. Κατά συνέπεια, δίνεται προτεραιότητα στα αγγλικά μαθήματα - μαθήματα γλώσσας και φιλολογίας - αλλά παράλληλα τηρείται και το πνεύμα του ιδρυτικού νόμου του Τμήματος που θέλει τους/τις απόφοιτους/τές του να διδάσκουν και άλλα φιλολογικά μαθήματα στην εκπαίδευση. Επίσης, οι διδακτικές ώρες των αγγλικών μαθημάτων είναι κατά κανόνα αυξημένες σε σχέση με τα ελληνικά μαθήματα. Μια άλλη διαφορά που παρατηρείται είναι ότι στα νέα προγράμματα του Τμήματος που καταχωρούνται στις Επετηρίδες δε γίνεται πλέον ονομαστική αναφορά στους διδάσκοντες/ουσες, όπως κατά κανόνα γινόταν την προηγούμενη περίοδο, μολονότι δίδασκαν υποχρεωτικά αγγλικά μαθήματα του Τμήματος.

<p>‘Υπ’ αρ. 176512/21-12-71 ‘Υπολογ. ‘Απόφασις (ΦΕΚ 1031/23-12-71 τ. Β’) Περί προγράμματος Σπουδών εν τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου ‘Αθηνών ‘Αρθρον 2. Τὰ κατ’έτος σπουδών διδασκόμενα μαθήματα εν τῷ Τμήματι ‘Αγγλικῶν Σπουδῶν είναι :</p>			
Α’ Έτος		Γ’ Έτος	
Μαθήματα υποχρεωτικά :	ὥραι διδασκ. ἑβδομαδιαίως	Μαθήματα υποχρεωτικά :	ὥραι διδασκ. ἑβδομαδιαίως
1. ‘Αγγλική Γλώσσα : Φθογγολογία και Προφορικός λόγος	5	1. ‘Αγγλική Φιλολογία : Εισαγωγή	3
2. ‘Αγγλική Γλώσσα : Γραπτὸς Λόγος	5	2. ‘Αγγλική Φιλολογία : Κείμενα	9
3. ‘Αγγλική Γλώσσα : Γραμματική και Σύνταξις	5	3. ‘Αμερικανικός και ‘Αγγλικὸς Πολιτισμὸς	3
4. ‘Αρχαία ‘Ελληνική Φιλολογία	3	4. ‘Ιστορία Μέσων και Νεωτέρων Χρόνων Δύσεως	3
Μαθήματα κατ’ επιλογήν :		Μαθήματα κατ’ επιλογήν :	
1. Λατινικά	3	1. ‘Αρχαία ‘Ελληνική Φιλολογία	3
2. Εισαγωγή εἰς τὴν Φιλοσοφίαν	3	2. Λατινική Φιλολογία	3
3. ‘Αρχαιολογία	3	3. Βυζαντινὴ Φιλολογία	3
4. Γλωσσολογία	3	4. Βυζαντινὴ ‘Ιστορία	3
Β’ Έτος		Δ’ Έτος	
Μαθήματα υποχρεωτικά :		Μαθήματα υποχρεωτικά :	
1. ‘Αγγλική Γλώσσα : ‘Ανάλυσις - Κείμενα	5	1. ‘Ιστορία , ‘Υφολογία, Διαλεκτολογία, ‘Αγγλική Γλώσσα	3
2. ‘Αγγλική Γλώσσα : ‘Εκθεσις	5	2. ‘Αμερικανική και ‘Αγγλική Φιλολογία	9
3. ‘Αγγλική Γλώσσα : Μετάφρασις	5	3. Παιδαγωγικά	3
4. Λατινική Φιλολογία	3	4. Μεσαιωνική και Νεωτέρα ‘Ελληνική Φιλολογία	3
Μαθήματα κατ’ επιλογήν :		Μαθήματα κατ’ επιλογήν :	
1. ‘Αρχαία ‘Ελληνική Φιλολογία	3	1. Λατινική Φιλολογία	3
2. ‘Ιστορία Νεωτέρας ‘Ελλάδος	3	2. ‘Αρχαία ‘Ιστορία	3
3. Φιλοσοφία	3	3. Λαογραφία	3
4. ‘Ιστορία Φιλοσοφίας	3	4. ‘Αγγλική Φιλολογία : Κείμενα	3

1. Το νέο προπτυχιακό πρόγραμμα του ΤΑΣ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, την περίοδο αυτή ξεκίνησε και η σταδιακή ελληνοποίηση του διδακτικού προσωπικού. Με το Ν. 505/68 κατέστη πλέον δυνατόν να διορίζονται στις τρεις έδρες του Τμήματος - δηλ. στην Έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας, στην Έδρα της Αμερικανικής Λογοτεχνίας και στην Έδρα της Ιστορίας των ΗΠΑ και των Αμερικανικών Γραμμάτων - καθηγητές, επιμελητές και μη-μόνιμοι βοηθοί, οι οποίοι και αμοίβονταν από τον τακτικό προϋπολογισμό. Στις Επετηρίδες της περιόδου αυτής συστηματικά αναγράφεται και η Έδρα Αγγλικής Ζωής και Σκέψεως χωρίς όμως να

έχουν διοριστεί ποτέ καθηγητής, επιμελητής ή βοηθός. Με την αύξηση του διδακτικού προσωπικού έγινε θεσμός πλέον στο Τμήμα να διδάσκονται τα μαθήματα αγγλικής γλώσσας, γλωσσολογίας, λογοτεχνίας και πολιτισμού σε μικρά τμήματα και από περισσότερους/ες από έναν/μία διδάσκοντα/ουσα.

2. Επίσκεψη στην Ακρόπολη

**Οι διδάσκοντες/ουσες
στο Τμήμα Αγγλικών
Σπουδών (ΤΑΣ)**

Ο καθηγητής της Έδρας Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας, οι επιμελητές των Εδρών Ιστορίας των ΗΠΑ και Αμερικανικών Γραμμάτων και της Αμερικανικής Λογοτεχνίας καθώς και οι βοηθοί των εδρών που υπηρέτησαν στο Τμήμα την χρονική αυτή περίοδο αναφέρονται παρακάτω, ενώ σε παρένθεση δίνεται ο χρόνος διορισμού τους στο Τμήμα⁽¹⁾.

Έδρα Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας	Έδρα Ιστορίας των ΗΠΑ και Αμερικανικών Γραμμάτων	Έδρα Αμερικανικής Λογοτεχνίας
<p>Καθηγητής Ραϊζης Μάριος-Βύρων (1979)</p> <p>Βοηθοί Αποστόλου-Πανάρα Αθηνά-Μαρία (1970) Λουκά Ηρώ (1971) Αστροπεκάκη Έρση (1973) Κονταξής Νικόλαος (1975) Λυκίσσα-Τσάκωνα Μαρία (1975) Μάλλιαρης Γεώργιος (1975) Μαρμαρίδου Αγγελική-Σοφία-Στέλλα (1976)</p>	<p>Επιμελητής Τσιτσώνης Σωτήριος Δρ. (1973)†</p> <p>Βοηθοί Σολωμού-Πούμπουρα Κυριακούλα (1968) Λίτινα Μαγδαλινή (Λίλη) (1968)† Αναστασοπούλου-Τσαούση Μαρία (1969) Αδάμ Αδάμ (1970) Παπαευθυμίου-Λύτρα Σοφία (1970) Herdan-Αντωνιάδου Αικατερίνη Δρ. (1970) Ζώτος Ίων-Παύλος-Ευστάθιος (1971) Αγγελούση Χριστίνα (1974) Τσαπόγας Ευστάθιος (1976)</p>	<p>Επιμελητής Καναράκης Γεώργιος Δρ. (1975)</p> <p>Βοηθοί Μπακοπούλου-Halls Αλίκη (1969) Νέζη Μαρία (1973) Κεχαΐδου-Χαβιαρά Ελένη (1973) Στραβέλης Θωμάς (1976) Δενδρινού Βασιλική (1976) Λασκαράτου Χρυσούλα (1976)</p>

Με βάση τα αρχεία των διοικητικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αθηνών ο κ. Καναράκης Γεώργιος διορίστηκε βοηθός στην Έδρα της Αμερικανικής Λογοτεχνίας το 1968 και επιμελητής στην ίδια έδρα το 1975, ενώ οι κ. κ. Χοϊδάς Σπυρονικόλας και Τζαβάρας Γεώργιος (1979), Αντωνοπούλου Ελένη, Παναγή Αφροδίτη-Μαρία Δρ. και Παπακωνσταντίνου Αναστασία (1980), Σηφianού Μαρία και Σακελλίου Ευαγγελία (1981) διορίστηκαν ως διδάσκαλοι/ισσες Ξ.Γ. στο Τμήμα Αγγλικών Σπουδών.

Από τους/τις παραπάνω αναγραφόμενους/νες άλλοι απεχώρησαν από το Τμήμα και άλλοι συνταξιοδοτήθηκαν. Όμως, ένας σημαντικός αριθμός από το διδακτικό αυτό προσωπικό μετά από εξαιρετικές μεταπτυχιακές σπουδές και την απόκτηση του διδακτορικού τίτλου παρέμειναν στο Τμήμα, όπως προέβλεπε ο Ν. 1268/82, αφού εξελέγησαν ως μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και οι περισσότεροι/ες υπηρετούν σ' αυτό μέχρι σήμερα. Αξίζει επίσης να σημειωθεί, ότι, ενώ ο Ν. 1268/82 έδινε τη

δυνατότητα μονιμοποίησης των διδασκάλων/ισσών Ξ.Γ. που υπηρετούσαν στο Τμήμα εντάσσοντας τους στον κλάδο Ε.Ε.ΔΙ.Π., η συντριπτική πλειοψηφία τους προτίμησε τη μη μονιμότητα και ακολούθησε τη διαδικασία εξέλιξης και ένταξης σε ΔΕΠ.

Κατά την περίοδο αυτή, ο αριθμός των διδασκόντων στο Τμήμα μέσω του Βρετανικού Συμβουλίου και του Ιδρύματος Fulbright μειώνεται σταθερά. Στις Επετηρίδες οι καθηγητές/τριες της Αμερικανικής Λογοτεχνίας που προέρχονται από το Ίδρυμα Fulbright αναφέρονται πλέον ως επισκέπτες καθηγητές/τριες χωρίς να δηλώνεται εκλογή τους σε σχετική έδρα του Τμήματος (π.χ. βλέπε Επετηρίδα ακαδ. έτους 1980-81 σελ. 180) όπως γινόταν την προηγούμενη περίοδο (βλέπε σχετικά Κεφάλαιο 2). Μέχρι να εκλεγεί ο Ομότιμος σήμερα Καθηγητής Μ.Β. Ραϊζης το 1978, το ρόλο του διευθυντή ακαδημαϊκών θεμάτων του Τμήματος ανέλαμβανε κατά κανόνα ένας από τους επισκέπτες καθηγητές που δίδασκε στο Τμήμα μέσω του Ιδρύματος Fulbright ή του Βρετανικού Συμβουλίου ενώ την εποπτεία του Τμήματος ασκούσε πάντοτε ο εκάστοτε Κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής έχοντας τη διοικητική του ευθύνη.

Τη δεκαετία του '70, οι διδάσκοντες/ουσες επιμελητές και βοηθοί του Τμήματος, εκτός του διδακτικού έργου, είχαν και τη διοικητική ευθύνη της οργάνωσης και λειτουργίας της βιβλιοθήκης, των παραγγελιών νέων βιβλίων για τη βιβλιοθήκη, των αναλωσίμων, της λειτουργίας του γραφείου του Τμήματος. Ενδεικτικά του εύρους των δραστηριοτήτων, των ευθυνών και της συνεισφοράς τους στην εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη του Τμήματος είναι α) το απόσπασμα από το βιβλίο παράδοσης εγγράφων β) τα στοιχεία που παρατίθενται από τα πρακτικά συνάντησης των διδασκόντων/ουσών που αφορούσε τρέχοντα θέματα του Τμήματος και γ) η σελίδα περιεχομένων από τον πρώτο κανονισμό λειτουργίας και οργάνωσης της βιβλιοθήκης που παρατίθενται παρακάτω⁽²⁾.

Της παραδόσεως των εγγράφων		Αριθμός Πρωτοκόλλου του εγγράφου	Αρχή αποστολέουσα τό εγγραφον	Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Ι Σ	Υπογραφή παραλήπτου
Ημέρ.	Μήν				
12	Ουτ	3230	Παν/μιον Αθηνών	Δ/ντήν Τ.Α.Σ	ΣΤΑ
13	Ουτ		Αρεωθριών	Α. Μ. Τσαύορα	ΣΚ
19	Ουτ	3253	Δ/νση Α.Ε.	Δ/ντή Τ.Α.Σ	ΣΚ
5	Νοεμ	1268	Πανεπιστ. Αθηνών	Δ/νση Καταρτίων	ΣΚ
7	Νοεμ		Παιδική Κοινωνία	Ζαχαράκης Τσακωφίσιαν	ΜΣ
"	"		"	Δ/νση Κοινων. Ζωής	ΜΣ
"	"		"	Δ/νση Αποστολών Παιδείας	ΜΣ
14	Δεκεμ	9160	Παν/μιον Αθηνών	Δ/ντή Τ.Α.Σ	ΣΚ
22	Απρ	19442	Παν/μιον Αθηνών	Δ/νση Α.Ε.	ΣΚ
26	"	9121	"	Εργασ. Αποστολών	ΣΚ
27	Οκτ	2995, 2998 3204, 3205	ΠΑΝ/ΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ	Δ/ΝΤΗΝ Τ.Α.Σ (ΕΠΕΙΚΩΝ)	ΜΣ
18	"	253	"	ΚΑΡΗΓΗΤΗΝ ΕΑΡΑ2 ΒΥΡΩΝΟΣ	ΜΣ
"	"	254	"	" " ΑΜΕΡ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ2	ΜΣ
19	"	3425	"	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ Τ.Α.Σ (Χαρμ. Πρωτακτ.)	ΜΣ

Στη συνεδρία της 23^{ης} Σεπτεμβρίου 1976, υπό την προεδρεία του επιμελητή κ. Σ. Τσιτσώνη, οι παρόντες διδάσκοντες/ουσες στο Τμήμα, ήτοι οι κ.κ. Αστροπεκάκη Έρση, Δενδρινού Βασιλική, Κεχαΐδου Ελένη, Μάλλιαρης Γιώργος, Τσαπόγας Στάθης και Πανάρα Αθηνά, συναποφάσισαν, μεταξύ άλλων, τι καθήκοντα θα ανέλαμβανε καθένας/μιά από τους/τις διδάσκοντες/ουσες στο Τμήμα και ποιες αρμοδιότητες θα είχαν στη βιβλιοθήκη για το ακαδ. έτος 1976-77. Οι λοιποί βοηθοί απουσίαζαν ή βρίσκονταν σε εκπαιδευτική άδεια. Αντιγράφουμε αρμοδιότητες διδασκόντων από τα πρακτικά:

Α. Καθήκοντα στο ΤΑΣ	Β. Αρμοδιότητες Βιβλιοθήκης
Οικονομικά: Υπεύθυνος - Αγγελούση Χριστίνα, Βοηθοί - Τσαπόγας Στάθης, Λασκαράτου Χρυσούλα	Κάθε βοηθός θα είναι υπεύθυνος για να ελέγχει ορισμένα τμήματα της βιβλιοθήκης.
Βιβλιοθήκη: Υπεύθυνος - Αστροπεκάκη Έρση Κεχαΐδου Ελένη	1) <u>English</u> A. Poetry: } Αστροπεκάκη Έρση B. Drama: } C. Novel: Κεχαΐδου Ελένη D. Essays: E. Journal biographies: } Τσάκωνα Μαρία F. Criticism: Μάλλιαρης Γιώργος, Νέζη Μαρία
Σχηματισμός τμημάτων: Μάλλιαρης Γιώργος, Πανάρα Αθηνά, Νέζη Μαρία Βοηθός - Τσάκωνα Μαρία	
Αρχιοδέτριες: Δενδρινού Βασιλική	
Αλληλογραφία και επαφή με εκδοτικούς οίκους: Δενδρινού Βασιλική Βοηθός - Αστροπεκάκη Έρση	2) <u>American</u> A. Novel: Λασκαράτου Χρυσούλα B. Poetry: } Πανάρα Αθηνά C. Drama: } D. Essays: E. Criticism: } Κονταξής Νίκος
Πρακτικά: Τσάκωνα Μαρία Συντήρησης κτηρίου, Πανεπιστημίου 53: Κονταξής Νίκος	3) <u>History</u> : Τσιτσώνης Σωτήρης 4) <u>Language</u> : Τσαπόγας Στάθης 5) <u>Linguistics</u> : Δενδρινού Βασιλική, Αστροπεκάκη Έρση

4. Στοιχεία από τα πρακτικά συνάντησης ομάδας βοηθών διδασκόντων/ουσών του ΤΑΣ

Η βιβλιοθήκη πάντοτε αποτελούσε σημείο αναφοράς για το Τμήμα. Ο πρώτος κανονισμός λειτουργίας και οργάνωσης της βιβλιοθήκης εκπονήθηκε το 1971 από τις κ.κ. Σοφία Παπαευθυμίου-Λύτρα και Ηρώ Λουκά, τότε βοηθούς των εδρών Ιστορίας των ΗΠΑ και Αμερικανικών Γραμμάτων και Βύρωνος Αγγλικής Φιλολογίας αντίστοιχα, μετά από προτροπή και με την βοήθεια του τότε Γραμματέα της Φιλοσοφικής Σχολής Σπυρίδωνος Παπασπυρόπουλου. Αποτελείτο από 14 δακτυλογραφημένες σελίδες. Παρακάτω παραθέτουμε τη σελίδα περιεχομένων του κανονισμού.

Το απόσπασμα από το βιβλίο παράδοσης εγγράφων, το απόσπασμα πρακτικών και τα περιεχόμενα από τον πρώτο κανονισμό της βιβλιοθήκης που παραθέτουμε είναι ενδεικτικά του εύρους της δημιουργικότητας, της αφοσίωσης και της προσφοράς των βοηθών διδασκόντων/ουσών στο ΤΑΣ για την εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη του Τμήματος, αλλά και της παράδοσης του πνεύματος συνεργασίας, αλληλεγγύης και αυτοδιαχείρισης για την επίτευξη κοινών στόχων, που καλλιεργήθηκε στο Τμήμα μας και διαρκεί μέχρι σήμερα.

Το ακαδ. έτος 1978-79 το Τμήμα και η Βιβλιοθήκη του μεταφέρθηκαν από το άβολο λόγω της διαρρύθμισης του κτήριου του πρώην Ξενοδοχείου «MAJESTIC», σε ενοικιασμένο εξίσου προβληματικό κτήριο γραφείων στην οδό Αραχώβης 19-21 και Ιπποκράτους γωνία.

Στο κτήριο αυτό υπήρχαν δύο γραφεία διδασκόντων, μια αίθουσα που στέγαζε τη βιβλιοθήκη του Τμήματος και δύο μικρές αίθουσες διδασκαλίας για τα μαθήματα που διδασκόνταν σε μικρά τμήματα. Για τη διδασκαλία μαθημάτων σε μικρά τμήματα χρησιμοποιούνταν και αίθουσες στο κτήριο της οδού Ιπποκράτους και Διδότου γωνία. Παράλληλα, για τα μαθήματα που απευθύνονταν σε μεγάλα ακροατήρια εξακολούθησαν

να χρησιμοποιούνται αίθουσες στο κτήριο της Νομικής Σχολής ή στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

I. ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΙ

1. Έπιλογή καὶ παραγγελία βιβλίων καὶ ἐντύπων.
2. Καταχώρισις εἰς τὸ βιβλίον μητρῶν καὶ καταλογογράφους.
 - A. Περὶ βιβλίων.
 3. Ἐπεξηγήσεις *πρὸς* χρῆσιν συστήματος DEWEY.
 4. Δελτία Ἀρχείου.
 - B. Περὶ ἐντύπων.
 1. Βίβλιογραφικά.
 2. Ἐπιστημονικά.
 - Γ. Τοποθέτησις βιβλίων καὶ ἐντύπων ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον σχεδιάγραμμα.

II. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- A. Ὁδηγαὶ πρὸς τοὺς κ.κ. φοιτητὰς περὶ τῆς λειτουργίας τῆς βιβλιοθήκης.
 - I. Μελέτη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ.
 - II. Δανεισμός βιβλίων διὰ κατ'οἶκον μελέτην.
 - B. Ὁδηγαὶ πρὸς τοὺς κ.κ. βοηθοὺς περὶ τῆς λειτουργίας τῆς βιβλιοθήκης.
 - I. Ἡ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ μελέτη.
 2. Διαδικασίαι κατὰ τὴν παράδοσιν βιβλίων εἰς τοὺς κ.κ. φοιτητὰς διὰ κατ'οἶκον μελέτην.
 3. Ἐπιστροφή βιβλίων.
 4. Ἐκπρόθεσμος παράδοσις βιβλίων.
 5. Ἀπολεσθέντα βιβλία
 6. βιβλία ἔχοντα ἀνάγκην βιβλιοδεσίας.
 7. Δανεισμός βιβλίων ὑπὸ τῶν κ.κ. βοηθῶν διὰ κατ'οἶκον μελέτην.
 - Γ. ΣΧΕΔΙΑ
 - I. Σχέδιον αἰτήσεως προτεραιότητος διὰ κατ'οἶκον μελέτην βιβλίων.
 2. Σχέδιον ἐπιστολῆς πρὸς ἀναγνώστην-φοιτητὴν μὴ ἐπιστρέψαντα δανεισθέντα βιβλία ἐγκαίρως.

III. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στις νέες εγκαταστάσεις στην οδό Αραχώβης ο καθηγητής της Ἐδρας Βύρωνος Αγγλικῆς Φιλολογίας εἶχε τὸ δικό του γραφεῖο ἐνῶ ὅλο τὸ υπόλοιπο διδακτικὸ προσωπικὸ χρησιμοποιοῦσε ἓνα κοινὸ ανοικτὸ γραφεῖο.

Στὸ σημεῖο αὐτό, θα πρέπει νὰ ἐπισημανθεῖ ὅτι παρά τὶς δύσκολες συνθήκες ὅλοι οἱ Ἕλληνες/ίδες βοηθοὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι/ισσες με κέφι καὶ καλὴ διάθεση ἀνέπτυξαν ἢ υιοθέτησαν πολλὰ ἀπὸ τὶς καλὰς διδακτικὰς πρακτικὰς ποὺ μέχρι σήμερον διέπουν τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ τοῦ Τμήματος. Ἐτοίμαζαν τὶς προσωπικὰς τοὺς σημειώσεις, ασκήσεις, διαγωνίσματα γιὰ τὰ μαθήματά τοὺς σὲ χειρόγραφο ἢ σὲ γραφομηχανή καὶ σὲ συνέχεια τὰ ἀναπαρήγαγαν μόνοι/ες τοὺς σὲ πολλαπλὰ ἀντίτυπα (ἓνα ἀντίτυπο

5. Η σελίδα περιχομένων του πρώτου κανονισμού λειτουργίας και οργάνωσης της βιβλιοθήκης του ΤΑΣ.

για κάθε φοιτητή/τρια) στον πολύγραφο ξηρογραφικής μελάνης ή στον πολύγραφο μεμβράνης που υπήρχε στο Τμήμα.

6. Οπτικοακουστικά μέσα της εποχής

Παράλληλα, για την καλύτερη απόδοση των φοιτητών/τριών στα μαθήματα ακουστικής κατανόησης και φωνητικής γινόταν χρήση ενός μεγάλου μαγνητοφώνου της δεκαετίας του '60 με σχετικές ταινίες, το οποίο γρήγορα αντικαταστάθηκε από φορητά κασετόφωνα και κασέτες, ενώ για τα μαθήματα ανάπτυξης του προφορικού λόγου στην αγγλική εχρησιμοποιείτο μηχανή προβολής των 8 millimetres για την προβολή film strips - κάνοντας έτσι εκτεταμένη χρήση της τεχνολογίας της εποχής εκείνης στη διδασκαλία της αγγλικής ως ξένης γλώσσας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

7. Ο καθηγητής Μ.Β. Ραΐζης διδάσκει στην αίθουσα Κόντου

Κεντρικό κτήριο ΕΚΠΑ

Κεφάλαιο 4

“τώρα”

{1982 - 2007}

**Τμήμα Αγγλικής
Γλώσσας και Φιλολογίας
(ΤΑΓΦ)**

Από το 1982 αρχίζει η πλέον σημαντική περίοδος στην ιστορία του Τμήματος. Σύμφωνα με το νέο νόμο-πλαίσιο για την Ανώτατη Εκπαίδευση (Ν. 1268/82) το Τμήμα αυτονομείται από τη Φιλοσοφική Σχολή, αποκτά ιδίαν υπόσταση και αυτοδιοικείται, ενώ μετονομάζεται από Τμήμα Αγγλικών Σπουδών σε Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (ΤΑΓΦ). Έκτοτε εδραιώνεται σταθερά η επιστημονική, ερευνητική, διδακτική και κοινωνική του παρουσία και προσφορά στην Ελλάδα και το διεθνές ακαδημαϊκό, επιστημονικό και ερευνητικό χώρο.

Σύμφωνα με το Ν. 1268/82, το Τμήμα αποτελεί βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης. Το Τμήμα εκλέγει τον/την δικό/ή του Πρόεδρο και τον/την Αντιπρόεδρο του για διετή θητεία με δυνατότητα επανεκλογής για μια ακόμα διετία ενώ οι αποφάσεις λαμβάνονται από τη Γενική Συνέλευσή του στην οποία συμμετέχουν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος καθώς και εκπρόσωποι των φοιτητών/τριών, του τεχνικού προσωπικού που υπηρετεί στο Τμήμα και των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π εφόσον υπάρχουν⁽¹⁾.

Κατά την μεταβατική περίοδο εφαρμογής του Ν. 1268/82, ο καθηγητής Μάριος-Βύρωνας Ραϊζης διετέλεσε Πρόεδρος από το 1984 μέχρι και το Φεβρουάριο του 1986. Δεν αναφέρεται πουθενά εκλογή Αντιπροέδρου. Από το Απρίλιο του 1986 μέχρι και το ακαδ. έτος 1990-91 ο καθηγητής Κωνσταντίνος Ευαγγελίδης διετέλεσε Πρόεδρος με Αντιπρόεδρο τον καθηγητή Robert Crist. Από το ακαδ. έτος 1991-92 και μέχρι το ακαδ. έτος 2006-07 οι διατελέσαντες Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι του ΤΑΓΦ είναι οι εξής⁽²⁾:

Χρονολογία	Πρόεδροι	Αντιπρόεδροι
1991-92/ 1992-93	Καθ. Μάριος-Βύρωνας Ραϊζης	Καθ. Ιωάννης Τσιώλης
1993-94/ 1994-95 1995-96/ 1996-97	Καθ. Βασιλική Δενδρινού	Αν. Καθ. Μαριάνθη Γιαννή
1997-98/ 1998-99 1999-00/ 2000-01	Καθ. Κωνσταντίνος Ευαγγελίδης	Καθ. Μαρία Σηφιανού
2001-02/ 2002-03	Καθ. Σοφία Μαρμαρίδου	Αν. Καθ. Μαρία Γερμανού
2003-04/ 2004-05 2005-06/ 2006-07	Καθ. Σοφία Παπευθυμίου-Λύτρα	Καθ. Ασπασία Βελισσαρίου

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος συνεχίζει να οδηγεί σε ενιαίο πτυχίο και ο τίτλος του πτυχίου παραμένει ως έχει μέχρι σήμερα. Αναφέρεται δε χαρακτηριστικά στον τίτλο ότι ο/η κάτοχος του σπούδασε «περί την γλώσσαν και φιλολογίαν την τε ελληνικήν και αγγλικήν εν τω Αθήνησι Πανεπιστημίω».

Με αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων του Τμήματος που λαμβάνονται σε συνεννόηση με τους φοιτητές/τριές του, και πάντοτε σύμφωνα με το πνεύμα του ιδρυτικού του νόμου, οι κάτοχοι του Πτυχίου του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας μπορούν να διδάξουν εκτός των αγγλικών και άλλα μαθήματα στον ελληνικό εκπαιδευτικό χώρο. Για αυτόν τον λόγο, το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει σταθερά ολιγάριθμα μαθήματα που προσφέρονται από τα άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής και ειδικότερα από το Τμήμα Φιλολογίας, το Τμήμα Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας και Φιλοσοφίας, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και το Τμήμα Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Κάποια από αυτά τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά, τα περισσότερα όμως προσφέρονται ως επιλογές. Διαχρονικά, η επιστημονική φυσιογνωμία του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του ΤΑΓΦ διαμορφώνεται σε μεγάλο βαθμό από τη δυνατότητα πολλαπλών επιλογών και δημιουργικών συνδυασμών των γνωστικών πεδίων που θεραπεύονται στο Τμήμα.

Ο νέος νόμος-πλαίσιο κατήργησε το θεσμό των εδρών και εισήγαγε τις τέσσερις βαθμίδες διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ), του/της καθηγητή/τριας, του/

της αναπληρωτή/τριας καθηγητή/τριας, του/της επίκουρου/ης καθηγητή/τριας και του/της λέκτορα/ισσας. Παράλληλα, ο ίδιος νόμος θεσμοθέτησε την ίδρυση Τομέων στα τμήματα. Ο Τομέας καλύπτει μέρος του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος, το οποίο και αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο του γνωστικού του αντικειμένου. Κάθε Τομέας μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα, εξειδικευμένα, γνωστικά αντικείμενα στο καθένα από τα οποία ειδικεύονται ένα ή περισσότερα μέλη ΔΕΠ⁽³⁾.

Το 1987 ιδρύονται οι δύο Τομείς του Τμήματος, ο ένας με κατεύθυνση τη Γλώσσα και τη Γλωσσολογία και ο άλλος με κατεύθυνση τη Λογοτεχνία και τον Πολιτισμό (ΦΕΚ 718/14-12-1987). Ο Τομέας Γλώσσας-Γλωσσολογίας επικεντρώνεται στη μελέτη της αγγλικής γλώσσας, της μετάφρασης και της θεωρητικής και εφαρμοσμένης γλωσσολογίας, ενώ ο Τομέας Λογοτεχνίας-Πολιτισμού επικεντρώνεται στη μελέτη της αγγλόφωνης λογοτεχνίας και του πολιτισμού, της θεωρίας και της κριτικής της λογοτεχνίας και της συγκριτικής λογοτεχνίας⁽⁴⁾. Ο Τομέας διοικείται από τον εκάστοτε διευθυντή/τρια που εκλέγεται κάθε φορά για μονοετή θητεία με δυνατότητα επανεκλογής. Οι υπηρετήσαντες μέχρι το ακαδ. έτος 2006-07 Διευθυντές/τριες Τομέων στο ΤΑΓΦ είναι οι εξής⁽⁵⁾:

Χρονολογία	Διευθυντές/τριες Τομέα Γλώσσας - Γλωσσολογίας
1988-89/ 1989-90/ 1990-91	Καθ. Παπευθυμίου-Λύτρα Σοφία
1991-92/ 1992-93	Καθ. Δενδρινού Βασιλική
1993-94/ 1994-95/ 1995-96	Καθ. Μαρμαρίδου Σοφία
1996-97	Αν. Καθ. Λασκαράτου Χρυσούλα
1997-98	Καθ. Μαρμαρίδου Σοφία
1998-99/ 1999-00	Αν. Καθ. Αντωνοπούλου Ελένη
2000-01/ 2001-02	Αν. Καθ. Χοϊδός Σπύρονικόλας
2002-03/ 2003-04	Αν. Καθ. Αποστόλου-Πανάρα Αθηνά
2004-05/ 2005-06	Αν. Καθ. Σιδηροπούλου Μαρία
2006-07	Καθ. Παπακωνσταντίνου Αναστασία

Χρονολογία	Διευθυντές/τριες Τομέα Λογοτεχνίας – Πολιτισμού
1988-89 / 1989-90/ 1990-91	Καθ. Ευαγγελίδης Κωνσταντίνος
1991-92	Καθ. Crist Robert
1992-93	Καθ. Τσιώλης Ιωάννης
1993-94/ 1994-95	Αν. Καθ. Γιαννή Μαριάνθη
1995-96	Αν. Καθ. Κουτσουδάκη Μαρία
1996-97	Καθ. Ευαγγελίδης Κωνσταντίνος
1997-98/ 1998-99	Αν. Καθ. Ηλιόπουλος Σπύρος
1999-00	Αν. Καθ. Τσιμπούκη Θεοδώρα
2000-01/ 2001-02/ 2002-03	Αν. Καθ. Βελισαρίου Ασπασία
2003-04	Καθ. Ευαγγελία Σακελλίου-Schultz
2004-05/ 2005-06/ 2006-07	Αν. Καθ. Γερμανού Μαρία

1. Το κτήριο της
Φιλοσοφικής Σχολής
στη Πανεπιστημιούπολη
Ζωγράφου

Κατά ευτυχή συγκυρία, όπως έχει ήδη αναφερθεί, την σημαντικότερη αυτή περίοδο για την ουσιαστική εξέλιξη και ανάπτυξη του ΤΑΓΦ και συγκεκριμένα τον Αύγουστο του 1987, το Τμήμα και η Βιβλιοθήκη του μεταφέρθηκαν σε δικούς τους χώρους στα νέα κτήρια της Φιλοσοφικής Σχολής στην Πανεπιστημιούπολη, Ζωγράφου.

Χάρη στη νέα υποδομή δόθηκε η δυνατότητα α) να αυξηθεί ο αριθμός των αιθουσών διδασκαλίας, πράγμα απολύτως αναγκαίο αφού αυξάνεται συνεχώς ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο ΤΑΓΦ β) να επεκταθεί η βιβλιοθήκη του Τμήματος, η οποία από το 1984 λειτουργεί πλέον με εξειδικευμένο προσωπικό γ) να λειτουργήσει άμεσα το εργαστήριο του Τμήματος, αφού παραχωρήθηκε από τη Σχολή η αίθουσα 723 ειδικά γι' αυτό το σκοπό δ) να λειτουργήσει η γραμματεία του Τμήματος σε δικό της άνετο χώρο και ε) να αποκτήσει το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος γραφεία για να εκτελεί απερίσπαστα το διδακτικό, επιστημονικό και ερευνητικό του έργο.

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του ΤΑΓΦ Α΄

Ο νέος νόμος-πλαίσιο εισήγαγε στην ανώτατη εκπαίδευση τον θεσμό των εξαμήνων και τα εξαμηνιαία μαθήματα. Το γεγονός αυτό επέβαλε αναθεώρηση του μέχρι τότε ισχύοντος προγράμματος προπτυχιακών σπουδών που απετελείτο από ετήσια μαθήματα. Το νέο εξαμηνιαίο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, όπως και το προηγούμενο ετήσιο πρόγραμμα σπουδών, χαρακτηρίζεται από υποχρεωτικά μαθήματα και μαθήματα επιλογής. Το στοιχείο αυτό χαρακτηρίζει έκτοτε όλα τα προπτυχιακά προγράμματα του ΤΑΓΦ.

Το πρώτο εξαμηνιαίο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών εφαρμόστηκε από το ακαδ. έτος 1983-84 μέχρι και το ακαδ. έτος 1991-92. Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε 4 υποχρεωτικά μαθήματα για τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα, από τα οποία τα 3 πρώτα προσφέρονταν από το χώρο της αγγλικής γλώσσας, γλωσσολογίας, λογοτεχνίας και πολιτισμού και το τέταρτο προσφερόταν από ένα άλλο συνεργαζόμενο τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής. Για τα τέσσερα τελευταία εξάμηνα το πρόγραμμα προέβλεπε 2 υποχρεωτικά αγγλικά μαθήματα και άλλα 2 μαθήματα επιλογής, 1 αγγλικό και 1 ελληνικό. Συνολικά, οι φοιτητές/τριες διδάσκονται 24 αγγλικά μαθήματα και 8 ελληνικά μαθήματα⁽⁶⁾.

Την περίοδο αυτή το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών εμπλουτίζεται με μαθήματα λογοτεχνίας της Κοινοπολιτείας και της Καναδικής λογοτεχνίας που δηλώνουν τα πολύπλευρα ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος πέραν των συμβατικών αγγλικών και αμερικανικών σπουδών αλλά και τις πολύπλευρες διεθνείς συνεργασίες του Τμήματος και κατ' επέκταση του Πανεπιστημίου Αθηνών⁽⁷⁾.

Η Βιβλιοθήκη του ΤΑΓΦ

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος υπήρξε και εξακολουθεί να είναι ένα βασικό σημείο αναφοράς για την αδιάλειπτη ποιοτική αναβάθμιση των σπουδών στο ΤΑΓΦ. Όπως έχει προαναφερθεί, η βιβλιοθήκη ιδρύθηκε μαζί με το Τμήμα και πρωτολειτούργησε το 1954. Εξαρχής οργανώθηκε με βάση το διεθνές σύστημα καταλογογράφησης βιβλιοθηκών DEWEY, το οποίο ισχύει μέχρι σήμερα στην ανανεωμένη του μορφή, εμπλουτίστηκε από δωρεές και αγορές βιβλίων και λειτούργησε ως δανειστική χάρη στην ανιδιοτελή προσφορά των ξένων και Ελλήνων/Ελληνίδων διδασκόντων/ουσών στο Τμήμα.

Η πρόσληψη διπλωματούχων βιβλιοθηκάρων για τη Βιβλιοθήκη του Τμήματος σε συνδυασμό με τη μεταφορά της στην Πανεπιστημιούπολη το 1987, όπου εγκαταστάθηκε σε μεγάλους και άνετους χώρους για τα δεδομένα της εποχής και συγκεκριμένα στην αίθουσα 929, καθώς και η άριστη συνεργασία των βιβλιοθηκάρων με τους/τις εκάστοτε διευθυντές/ντριες της βιβλιοθήκης και το λοιπό διδακτικό προσωπικό, βοήθησαν στην περαιτέρω ανάπτυξη της βιβλιοθήκης του Τμήματος. Παρακάτω παρατίθεται πίνακας των διατελεσάντων διευθυντών/τριών της βιβλιοθήκης μελών ΔΕΠ του Τμήματος από το 1982 μέχρι το ακαδ. έτος 2006-07 καθώς και πίνακας του προσωπικού της βιβλιοθήκης ενώ γίνεται αναφορά και στο έτος που ξεκίνησε η συνεργασία τους με τη βιβλιοθήκη του Τμήματος⁽⁸⁾.

Διευθυντές/τριες της Βιβλιοθήκης του ΤΑΓΦ		Το προσωπικό της βιβλιοθήκης	Έναρξη συνεργασίας με το ΤΑΓΦ
1982-83 έως 1991-92	Καθηγητής Μάριος-Βύρωνας Ραΐζης	Τουρκογιάννης Γεράσιμος	1984
1992-93 έως 1997-98	Καθηγήτρια Σοφία Παπαευθυμίου-Λύτρα	Αναγαστοπούλου Ελένη	1990
1998-99 έως 2006-07	Καθηγήτρια Χρυσούλα Λασκαράτου	Καραγιάννη Στέλλα	1995
		Σπυριδάκη Άννα	1999

2. Όψεις της Βιβλιοθήκης του ΤΑΓΦ

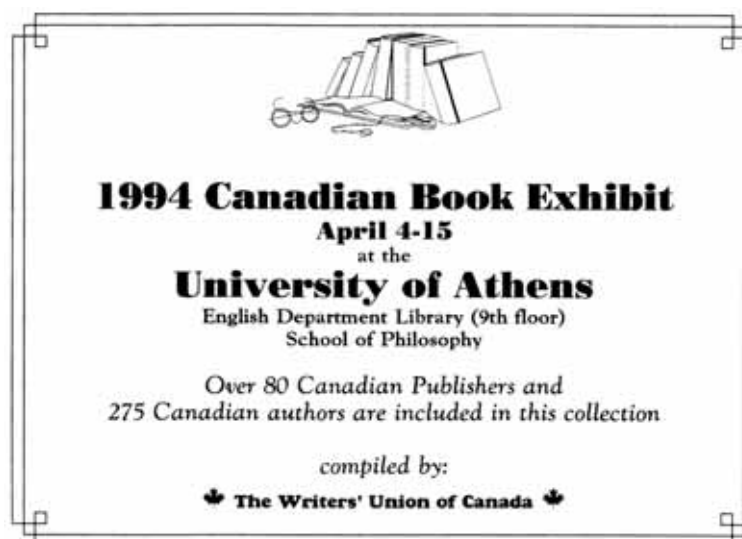
Η ταχύτητα και η ποιότητα των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης του ΤΑΓΦ προς το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος και τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριές του την καθιστά πόλο έλξης για μελέτη και έρευνα. Η βιβλιοθήκη συνεχίζει να είναι δανειστική όπως πάντα και να διέπεται από εσωτερικό κανονισμό, ενώ εμπλουτίζεται διαρκώς με νέες παραγγελίες βιβλίων και επιστημονικών περιοδικών χρηματοδοτούμενες από τον τακτικό προϋπολογισμό, από κοινοτικά προγράμματα ή προγράμματα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης - καθώς και από δωρεές. Η βιβλιοθήκη διαθέτει 30.000 βιβλία. Βασικές θεματικές ενότητες της συλλογής της είναι:

- * Αγγλική Γλώσσα και Γλωσσολογία
- * Μετάφραση - Μεταφρασεολογία
- * Λεξικογραφία
- * Αγγλική Λογοτεχνία και Πολιτισμός
- * Αμερικανική Λογοτεχνία και Πολιτισμός

Σήμερα η Βιβλιοθήκη είναι πλήρως μηχανογραφημένη και ανήκει σε μια από τις έξι Κεντρικές Βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η συγκεκριμένη Κεντρική Βιβλιοθήκη περιλαμβάνει όλες τις βιβλιοθήκες των Τμημάτων και Σπουδαστηρίων της Φιλοσοφικής Σχολής που τώρα πλέον είναι ενοποιημένες μέσω της μηχανοργάνωσης. Πολύ σύντομα μάλιστα θα μεταφερθούν σε νέο κτήριο που κατασκευάζεται ειδικά για αυτό το σκοπό απέναντι από το κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής και θα συναποτελούν την Κεντρική Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής.

Πέραν των υπηρεσιών αναγνωστηρίου και δανεισμού, η βιβλιοθήκη διαθέτει προς τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και τις φοιτήτριες του Τμήματος υπηρεσίες διαδικτύου για πλοήγηση σε όλες τις Κεντρικές Βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου με σκοπό τον εντοπισμό βιβλίων και περιοδικών καθώς και για γενική χρήση του διαδικτύου⁽⁹⁾.

Συνεχίζοντας μια παράδοση που καλλιεργήθηκε όλα αυτά τα χρόνια της λειτουργίας του Τμήματος, στη βιβλιοθήκη του οργανώνονται φιλολογικές εκδηλώσεις, εκθέσεις φωτογραφίας σχετικές με φιλολογικά και πολιτισμικά θέματα, θεματικές εκθέσεις βιβλίου όπως διδακτικής της αγγλικής, εφαρμοσμένης γλωσσολογίας, και канаδικής λογοτεχνίας, καθώς και εκδηλώσεις για την ενημέρωση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού του Τμήματος. Οι εκθέσεις βιβλίου γίνονται σε συνεργασία με άτομα ή φορείς όπως είναι τα Μορφωτικά Γραφεία των ξένων πρεσβειών, ελληνικοί και ξένοι εκδοτικοί οίκοι κλπ. που συνήθως προσφέρουν τα βιβλία που εκθέτουν στη βιβλιοθήκη για τον εμπλουτισμό της. Όλες αυτές οι εκδηλώσεις είναι ανοικτές και στο ευρύτερο κοινό.

3. Η αφίσα της έκθεσης Καναδικών βιβλίων στη Βιβλιοθήκη του ΤΑΓΦ

**Το Εργαστήριο
Πολυμέσων για την
Επεξεργασία Λόγου και
Κειμένων**

Με τη μετεγκατάσταση της Σχολής στην Πανεπιστημιούπολη το 1987, μετά από αίτημα του ΤΑΓΦ, παραχωρήθηκε η αίθουσα 723 για την εγκατάσταση εργαστηρίου του Τμήματος. Το Εργαστήριο Πολυμέσων για την Επεξεργασία Λόγου και Κειμένων - Multimedia Centre - θεσμοθετήθηκε τελικά το 2003 (ΦΕΚ 13/23-01-2003).

Το εργαστήριο έχει ως αποστολή:

1. Την εκπαίδευση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του Τμήματος σε ότι αφορά στην εφαρμογή στην πράξη των θεωρητικών γνώσεων που διδάσκονται.
2. Την προσφορά εξειδικευμένων μαθημάτων για: τη βελτίωση της αγγλομάθειας των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών μέσω της τεχνολογίας, τη συγκριτική μελέτη Αγγλικής και Ελληνικής, τη μετάφραση μέσω Η/Υ, την εκπαίδευση υποψηφίων καθηγητών της Αγγλικής με τη χρήση νέων τεχνολογιών για τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας, τον κινηματογράφο και το θέατρο.
3. Την εκτέλεση εργαστηριακών ασκήσεων με σκοπό τη σύνδεση της θεωρητικά και πρακτικά προσανατολισμένης πρωτογενούς έρευνας και της πρακτικής άσκησης των φοιτητών, οι οποίες θα βοηθήσουν στην εξοικείωση τους με τη σύγχρονη τεχνολογία.
4. Την προώθηση του διεπιστημονικού διαλόγου και της έρευνας μεταξύ των γνωστικών πεδίων που καλλιεργούνται στους Τομείς του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας.
5. Την υποστήριξη προγραμμάτων υποδομής της ξενόγλωσσης παιδείας με βάσεις δεδομένων, σωμάτων κειμένων, βιβλιογραφιών, μεταφράσεων σημαντικών έργων, λεξικών, εγκυκλοπαιδικών οδηγών, κλπ.
6. Την επιδίωξη συνεργασιών του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας με άλλα Τμήματα, Εργαστήρια ή Κέντρα Έρευνας της ημεδαπής και της αλλοδαπής.
7. Τη διεξαγωγή έρευνας μέσα στα πλαίσια συγκεκριμένων ερευνητικών προγραμμάτων που έχουν εγκριθεί από τη Γ.Σ. του Τμήματος.
8. Τη διεξαγωγή προσωπικής έρευνας από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.
9. Την παροχή υπηρεσιών, όπως εκτέλεση ειδικών μελετών, παροχή γνωμοδοτήσεων και κάθε άλλη συναφή εργασία, κατά τις διατάξεις του ΠΔ 159/84 (ΦΕΚ Α' 53/84), όπως κάθε φορά ισχύουν.

Καταρχήν, το εργαστήριο, αφού εξοπλίστηκε κατάλληλα με τηλεόραση και μηχανήμα προβολής βίντεο τοποθετημένα σε ειδική ασφαλή κατασκευή, χρησιμοποιήθηκε για την προβολή βιντεοταινιών σχετικών με τη λογοτεχνία (την ποίηση, το θέατρο, το μυθιστόρημα) και τον κινηματογράφο των αγγλόφωνων λαών καθώς και για τη βελτίωση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών/τριών και την εκπαίδευση και κατάρτιση των προπτυχιακών φοιτητών/τριών στη χρήση εποπτικών μέσων και τεχνολογίας στη διδασκαλία της αγγλικής ως ξένης γλώσσας ενώ το ακαδ. έτος 1992-93 το εργαστήριο εμπλουτίστηκε με τους πρώτους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2003-04, το Εργαστήριο Πολυμέσων για την Επεξεργασία Λόγου και Κειμένων του ΤΑΓΦ εντάχθηκε σε οριζόντια δράση του ιδρύματος που σχεδίασε και υλοποίησε 10 πρότυπα Εργαστήρια Πληροφορικής για το ΕΚΠΑ και λειτουργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της εν λόγω δράσης με 20 Η/Υ συνδεδεμένους με το διαδίκτυο υπό την εποπτεία του Υπολογιστικού Κέντρου του ΕΚΠΑ. Με την εγκατάσταση του διαδικτύου σε όλους τους χώρους του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής το εργαστήριο απέκτησε φορητούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές και προβολείς διαφανειών εκσυγχρονίζοντας έτσι συνεχώς την υποδομή του ούτως ώστε να ανταποκρίνονται οι διδάσκοντες/ουσες με επιτυχία στο έργο τους ενώ είναι εξοπλισμένο με πληθώρα εποπτικών μέσων, όπως ραδιοκασετόφωνα, προβολείς διαφανειών, φορητές οθόνες, μηχανή προβολής φωτογραφικών διαφανειών, χρήσιμα στη διδασκαλία αλλά και στην οργάνωση συνεδρίων, ημερίδων κλπ.

Οι συνεχώς αυξανόμενες διδακτικές ανάγκες του ΤΑΓΦ επέβαλαν την επέκταση των προσφερομένων υπηρεσιών του εργαστηρίου σε νέους χώρους, έτσι ώστε να

4. Το Εργαστήριο Πολυμέσων του ΤΑΓΦ

υπάρχει η δυνατότητα βιντεοπροβολών σε περισσότερους από ένα χώρο συγχρόνως. Συγκεκριμένα, στις αίθουσες διδασκαλίας 822, 823 και 824 της Σχολής τοποθετήθηκαν - σε ειδικές ασφαλείς κατασκευές - συσκευές τηλεόρασης, βίντεο και DVD για την προβολή ταινιών, κλπ. σχετικών με τα γλωσσικά, γλωσσολογικά και λογοτεχνικά μαθήματα (τόσο τα επιλογής και όσο και τα υποχρεωτικά) που προσφέρονται από το Τμήμα.

Όλα αυτά τα χρόνια το εργαστήριο εμπλουτίζεται με το κατάλληλο οπτικοακουστικό υλικό που περιλαμβάνει θεατρικά έργα, κινηματογραφικές ταινίες, αναγνώσεις ποίησης από ποιητές, διαλέξεις σχετικά με την αγγλική γλώσσα, τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό, σώματα κειμένων της αγγλικής, κá. έτσι ώστε να ανταποκριθεί στις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες των φοιτητών/τριών του Τμήματος και του διδακτικού προσωπικού του, ενώ στο πλαίσιο της ερευνητικής του δραστηριότητας υποστηρίζει δύο ερευνητικά προγράμματα συλλογής σωμάτων κειμένων⁽¹⁰⁾.

Από τη ίδρυσή του μέχρι και τη θεσμοθέτησή του το 2003, το Εργαστήριο λειτουργούσε με την εποπτεία της καθηγήτριας Σοφίας Παπαευθυμίου-Λύτρα. Από το 2003 η ίδια εκτελεί καθήκοντα Διευθύντριας του Εργαστηρίου⁽¹¹⁾.

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του ΤΑΓΦ Β΄

Όπως προαναφέρθηκε, το πρώτο εξαμηνιαίο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών που ίσχυε από το 1983-84 αναθεωρήθηκε σύντομα. Το νέο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών εφαρμόστηκε από το ακαδ. έτος 1992-93 και ίσχυε μέχρι και το ακαδ. έτος 2000-01. Χαρακτηριστικό του προγράμματος αυτού ήταν η αύξηση του αριθμού των εξαμηνιαίων μαθημάτων που υποχρεούνταν να παρακολουθήσουν οι φοιτητές/τριες για την απόκτηση του πτυχίου τους. Συγκεκριμένα, στο α΄ και β΄ εξάμηνο προσφέρονταν 7 υποχρεωτικά αγγλικά μαθήματα και 1 υποχρεωτικό μάθημα από ελληνικό τμήμα. Στο γ΄ και δ΄ εξάμηνο προσφέρονταν 5 υποχρεωτικά αγγλικά μαθήματα και 1 υποχρεωτικό μάθημα από ελληνικό τμήμα, ενώ στα τέσσερα τελευταία εξάμηνα προσφέρονταν 2 υποχρεωτικά αγγλικά μαθήματα και οι φοιτητές/τριες επέλεγαν άλλα 4 μαθήματα από έναν αριθμό προσφερόμενων επιλογών αγγλικών και ελληνικών μαθημάτων ανά εξάμηνο⁽¹²⁾.

Οι Γραμματέες του ΤΑΓΦ

Η αυτόνομη κεντρική γραμματεία του Τμήματος ξεκίνησε τη λειτουργία της με την εφαρμογή του Ν. 1268/82 και μεταφέρθηκε σε δικούς της χώρους στον τέταρτο όροφο (κυψ. 411) στο νέο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής το 1987.

Από της εφαρμογής του Ν. 1268/82 μέχρι το τέλος του 2006, Γραμματέας του Τμήματος ήταν η κ. Διακουμάτου-Παπαθεοδώρου Γαρυφαλιά, της οποίας η πολύχρονη προσφορά υπήρξε ουσιαστική για την άρτια διοικητική οργάνωση του Τμήματος. Από τις αρχές του Ιανουαρίου 2007, ανέλαβε καθήκοντα Γραμματέα του Τμήματος η κ. Χαρίκλεια-Ελένη Κριθάρη-Δασκαλάκη. Οι παλαιοί διοικητικοί υπάλληλοι της

γραμματείας οι οποίοι επί μακρόν προσέφεραν ή συνεχίζουν και το ακαδ. έτος 2006-07 να προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες στη Γραμματεία του Τμήματος είναι οι κ.κ. Αντωνιάδου-Πολυχρονάκη Μελίνα, Γιαννόπουλος Γεώργιος, Καλύβα-Βλάχου Λαμπρινή και Μητσόπουλος Πολύκαρπος. Επίσης, νεότεροι υπάλληλοι προσφέρουν ήδη τις υπηρεσίες τους στη Γραμματεία του Τμήματος, όπως οι κ. κ. Φούντας Σπύρος, Παπαδούλη Ελένη και Γιακμόγλου Σταύρος⁽¹³⁾.

Από το ακαδ. έτος 1994-95 άρχισε να λειτουργεί πλέον και η γραμματεία Τομέων στον έβδομο όροφο (κυψ. 709). Καταρχήν λειτούργησε με μια μόνο γραμματέα ενώ το 1998 προσελήφθη και δεύτερη, πράγμα που βελτίωσε αισθητά την καλή διοικητική λειτουργία των Τομέων. Στον Τομέα Γλώσσας-Γλωσσολογίας ως γραμματέας υπηρετεί η κ. Χρυσάφη Βικτωρία (από το 1994), ενώ στον Τομέα Λογοτεχνίας-Πολιτισμού η κ. Καμπουράκη Πελαγία (από το 1998)⁽¹⁴⁾.

Προγράμματα Erasmus

Το ΤΑΓΦ είναι από τα πρώτα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών που λειτούργησαν προγράμματα διακίνησης φοιτητών/τριών και διδασκόντων/ουσών κατ' αρχάς στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΡΑΣΜΟΣ και μετέπειτα στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΡΑΣΜΟΣ - ΣΩΚΡΑΤΗΣ από και προς το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2006-07 το Τμήμα έχει συνεργαστεί ή συνεχίζει να συνεργάζεται με τα εξής ευρωπαϊκά πανεπιστήμια⁽¹⁵⁾:

* Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ, Ολλανδία	* Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης, Δανία
* Πανεπιστήμιο της d' Angers, Γαλλία	* Πανεπιστήμιο της Κύπρου, Κύπρος
* Ελεύθερο Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών, Βέλγιο	* Πανεπιστήμιο της LaLaguna, Ισπανία
* Πανεπιστήμιο του Brno, Τσεχία	* Πανεπιστήμιο του Leicester, Αγγλία
* Πανεπιστήμιο της Castilla La Mancha, Ισπανία	* Πανεπιστήμιο της Λισσαβόνας, Πορτογαλία
* Πανεπιστήμιο της Γλασκόβης, Σκωτία	* Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης, Ισπανία
* Πανεπιστήμιο του Dortmund, Γερμανία	* Πανεπιστήμιο του Manchester, Αγγλία
* Πανεπιστήμιο του Δουβλίνου, Ιρλανδία	* Πανεπιστήμιο του Minho, Πορτογαλία
* Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι, Φινλανδία	* Orientale, Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Νάπολης, Ιταλία
* Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου (JFK), Γερμανία	* Πανεπιστήμιο του Porto, Πορτογαλία
* Πανεπιστήμιο του Gdansk, Πολωνία	* Πανεπιστήμιο του Roskilde, Δανία
* Πανεπιστήμιο Izmir, Τουρκία	* Πανεπιστήμιο του Trier, Γερμανία
* Πανεπιστήμιο Instabul Kultur, Τουρκία	* Πανεπιστήμιο του Rippon and York, Αγγλία
* Πανεπιστήμιο του Joensuu, Φινλανδία	

Η εξωστρέφεια του Τμήματος που υποδηλώνεται από τις συνεργασίες του στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, αποτελούσε πάντοτε έντονο χαρακτηριστικό της παράδοσης των ανοιχτών οριζόντων που διακρίνει το ΤΑΓΦ.

Οι ξένες γλώσσες στην εκπαίδευση Α΄

Στο σημείο αυτό θα ήταν χρήσιμο να εξετάσουμε τι συνέβαινε παράλληλα σχετικά με τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στην εκπαίδευση. Από το 1945 που η αγγλική γλώσσα εισήχθη στην Β/θμια εκπαίδευση ως υποχρεωτική ξένη γλώσσα συνεχίζει να διδάσκεται παράλληλα με την γαλλική γλώσσα σε διαφορετικά σχολεία η κάθε μια.

Όλο αυτό το διάστημα η χρήση της αγγλικής γλώσσας αναπτύχθηκε ραγδαία σε παγκόσμιο επίπεδο. Χαρακτηρίζεται πλέον ως η κατεξοχήν lingua franca του κόσμου μας. Κατά συνέπεια, τα τελευταία τριάντα χρόνια πολλά φροντιστήρια ή κέντρα ξένων γλωσσών δημιουργήθηκαν με σκοπό να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες γλωσσομάθειας στη χώρα μας κυρίως όσον αφορά την χρήση της αγγλικής γλώσσας για επαγγελματικούς και λοιπούς σκοπούς⁽¹⁶⁾. Επιπλέον, το 1979 η Ελλάδα έγινε το δέκατο μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας που μετεξελέχθη σε Ευρωπαϊκή Ένωση το 1992 με τη συνθήκη του Μάαστριχτ και τέθηκε σε ισχύ το 1993.

Κάτω από την πίεση των νέων γεωπολιτικών και κοινωνικών συνθηκών, το 1987 εισάγεται πιλοτικά η διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε 80 δημοτικά σχολεία και της γαλλικής σε 44 δημοτικά σχολεία. Το 1989 ορίζεται η υποχρεωτική εισαγωγή της αγγλικής γλώσσας στις τρεις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου (ΦΕΚ 209/1989). Το σχολικό έτος 1996-97 εισάγεται και δεύτερη υποχρεωτική ξένη γλώσσα - γαλλικά ή γερμανικά - στα γυμνάσια και τα λύκεια ενώ η αγγλική παραμένει σταθερά υποχρεωτική για όλους τους μαθητές. Από το 2003 η αγγλική διδάσκεται πλέον ως υποχρεωτική ξένη γλώσσα από τη Γ΄ τάξη του δημοτικού σχολείου ενώ από το 2006 εισάγεται πιλοτικά και δεύτερη ξένη γλώσσα - γαλλικά ή γερμανικά - στην Ε΄ και ΣΤ΄ τάξη του δημοτικού σχολείου. Πέραν των καθιερωμένων γλωσσών - της αγγλικής, της γαλλικής και της γερμανικής - τα προγράμματα εκπαίδευσης στην Β/θμια εκπαίδευση εμπλουτίστηκαν και με προγράμματα διδασκαλίας άλλων γλωσσών ως γλωσσών επιλογής με στόχο να ανταποκριθεί η χώρα στις νέες περιφερειακές και διεθνείς συνθήκες όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα αλλά και στην Ευρωπαϊκή διάσταση της πολυγλωσσίας. Έτσι, από το σχολικό έτος 2006-07 στη Β/θμια εκπαίδευση διδάσκονται και οι παρακάτω γλώσσες ως γλώσσες επιλογής πλην των καθιερωμένων: η ιταλική σε 10 γυμνάσια, η τουρκική σε 5 γυμνάσια και η ισπανική σε 6 γυμνάσια⁽¹⁷⁾.

Παράλληλα, ξένες γλώσσες όπως η Αγγλική, η Γαλλική, η Γερμανική, η Ιταλική και η Ρωσική διδάσκονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε ΑΕΙ και ΤΕΙ εδώ και πολλά χρόνια. Ειδικότερα, στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Αθηνών διδάσκονται περισσότερες από 30 διαφορετικές γλώσσες μεταξύ των οποίων η Κινεζική, η Φάρσι, η Ολλανδική, η Ιαπωνική, η Τουρκική, η Αραβική κ.ά.

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του ΤΑΓΦ Γ΄

Το ΤΑΓΦ αφογκράζεται τις καταλυτικές αυτές αλλαγές που λαμβάνουν χώρα τόσο σε παγκόσμια όσο και σε εγχώρια κλίμακα. Έτσι, από το ακαδ. έτος 2001-02 αρχίζει να εφαρμόζεται το τρίτο αναθεωρημένο εξαμηνιαίο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στο Τμήμα το οποίο ισχύει μέχρι σήμερα με τις αναγκαίες φυσικά βελτιώσεις που επέφερε το πρόγραμμα για τον Εκσυγχρονισμό, τη Διεύρυνση και την Υποστήριξη των Αγγλικών Σπουδών (Π.Ε.Δ.Υ.Α.Σ.) που εκπόνησε το Τμήμα και έτυχε της χρηματοδότησης του ΥΠΕΠΘ (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ II) κατά τα έτη 2003-07.

Το πτυχίο ελληνικής και αγγλικής γλώσσας και φιλολογίας που χορηγεί το Τμήμα παραμένει ενιαίο και για τις δύο κατευθύνσεις και συνεχίζει να έχει διεπιστημονικό και διακλαδικό χαρακτήρα με έμφαση τις αγγλικές σπουδές. Πράγματι, η ανάπτυξη της τεχνολογίας, η ανάγκη για βελτίωση της επαγγελματικής φυσιογνωμίας των αποφοίτων του Τμήματος ανάλογα με τις ανάγκες της επαγγελματικής τους απασχόλησης στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, οι γεωπολιτικές αλλαγές των τελευταίων 30 χρόνων και οι συνακόλουθες νέες παγκοσμιοποιημένες συνθήκες, ο ρόλος της Αγγλικής ως «παγκόσμιας» πλέον γλώσσας, η εισαγωγή της αγγλικής γλώσσας ως υποχρεωτικής ξένης γλώσσας στην εκπαίδευση από την Γ΄ τάξη του δημοτικού σχολείου επιβάλλουν συχνότερες βελτιωτικές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του, και συνεπώς την συστηματική εσωτερική αξιολόγησή του.

Η περιοδική ανανέωση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών κρίνεται αναγκαία, έτσι ώστε το Τμήμα να μπορεί να προσφέρει αφενός την απαραίτητη παιδεία και ολοκληρωμένη γνώση που προϋποθέτει το διεπιστημονικό πτυχίο που απονέμει, και αφετέρου να παρέχει ευκαιρίες για εξειδίκευση και επαγγελματική κατάρτιση σύμφωνα με τις σύγχρονες επιστημονικές και κοινωνικές ανάγκες και προτεραιότητες.

Το νέο πρόγραμμα καθιερώνει και εφαρμόζει:

- * δύο επίπεδα σπουδών (δηλαδή, το Επίπεδο Βασικών Σπουδών και το Επίπεδο Εξειδικευμένων Σπουδών),
- * δύο κατευθύνσεις σπουδών (την κατεύθυνση Γλώσσας-Γλωσσολογίας και την κατεύθυνση Λογοτεχνίας-Πολιτισμού),
- * συνεκτικούς κύκλους μαθημάτων, έτσι ώστε οι φοιτητές/τριες του Τμήματος να έχουν τη δυνατότητα να εξειδικευτούν σε συγκεκριμένους επιστημονικούς

χώρους εάν και εφόσον το επιθυμούν.

Οι βασικές αρχές που σταθερά διέπουν το τελευταίο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος είναι:

- * Ο διεπιστημονικός και πολυκλαδικός χαρακτήρας του.
- * Ο διαχωρισμός των μαθημάτων σε εισαγωγικά και εξειδικευμένα.
- * Η εξειδίκευση με επιλογή κατεύθυνσης (Γλώσσας-Γλωσσολογίας ή Λογοτεχνίας-Πολιτισμού) με την ολοκλήρωση των δύο πρώτων ετών των σπουδών.
- * Η ενίσχυση της χρήσης της τεχνολογίας και της πληροφορικής στη διδασκαλία.
- * Η διεύρυνση του φάσματος των μαθημάτων αγγλόφωνης λογοτεχνίας και γενικότερα του πολιτισμού που παράγεται πέρα από τα όρια της Αγγλίας και των Η.Π.Α.
- * Η ενίσχυση και διεύρυνση του προγράμματος γλωσσικής κατάρτισης στην αγγλική γλώσσα.
- * Η ενίσχυση και διεύρυνση του προγράμματος αρχικής κατάρτισης στη διδακτική της αγγλικής γλώσσας.

Ειδικότερα, στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα οι φοιτητές/τριες καλούνται να παρακολουθήσουν 5 υποχρεωτικά μαθήματα. Από αυτά τα 3 είναι αγγλικά μαθήματα και τα 2 ελληνικά - υποχρεωτικά ή επιλογής - από τα συνεργαζόμενα με το ΤΑΓΦ τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής. Στο ε' και στ' εξάμηνο καλούνται να παρακολουθήσουν 5 μαθήματα, όλα στην αγγλική γλώσσα. Από αυτά τα 2 είναι υποχρεωτικά μαθήματα (ένα ανά κατεύθυνση και τρία επιλογής) ανάλογα με την κατεύθυνση που έχουν επιλέξει να παρακολουθήσουν. Τέλος στο ζ' και η' εξάμηνο καλούνται να παρακολουθήσουν 4 μαθήματα, όλα στην αγγλική γλώσσα και όλα επιλογές ανάλογα με την κατεύθυνση που έχουν επιλέξει⁽¹⁸⁾.

Όπως ειπώθηκε παραπάνω, για την πλήρη εφαρμογή του τελευταίου προγράμματος και την υλικοτεχνική του στήριξη, το Τμήμα εκπόνησε πρόγραμμα για τον Εκσυγχρονισμό, τη Διεύρυνση και την Υποστήριξη των Αγγλικών Σπουδών (Π.Ε.Δ.Υ.Α.Σ.) που έτυχε της χρηματοδότησης του ΥΠΕΠΘ (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ II). Το πρόγραμμα βοήθησε στη δημιουργία του Κέντρου Αυτοεκπαίδευσης, στην παραγωγή διδακτικού υλικού, στην αγορά βιβλίων για τη βιβλιοθήκη, στην απόκτηση ηλεκτρονικών υπολογιστών, στη διοργάνωση συνεδρίων, στην κατασκευή της νέας ιστοσελίδας του Τμήματος. Ειδικότερα, το πρόγραμμα στήριξε την παραγωγή ειδικά διαμορφωμένου έντυπου, ακουστικού και ηλεκτρονικού υλικού ενισχύοντας έτσι το πρόγραμμα γλωσσικής κατάρτισης των φοιτητών/τριών του Τμήματος και εισάγοντας στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών την έννοια της αυτοεκπαίδευσης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών αλλά και άλλων μορφών συνεργατικής αυτοεκπαίδευσης με στόχο τη βελτίωση της αγγλομάθειάς τους. Το θέμα της περαιτέρω ανάπτυξης και εμπέδωσης της γλωσσομάθειας των φοιτητών/τριών του ΤΑΓΦ αποτελούσε πάντοτε και εξακολουθεί να αποτελεί μια από τις βασικές προτεραιότητες των διδασκόντων/ουσών του ΤΑΓΦ. Τη ευθύνη υλοποίησης του προγράμματος Π.Ε.Δ.Υ.Α.Σ. είχαν τα μέλη ΔΕΠ του ΤΑΓΦ: Δενδρινού Βασιλική, ως επιστημονική υπεύθυνη, Κεχαΐδου Ελένη, Γερμανού Μαρία και Μητσοικοπούλου Βασιλική⁽¹⁹⁾.

**Οι ξένες γλώσσες στην
εκπαίδευση Β'
Κρατικό Πιστοποιητικό
Γλωσσομάθειας (ΚΙΠΓ')**

Μεγάλη καινοτομία για την ξενόγλωσση εκπαίδευση στη χώρα απετέλεσε η απόφαση της πολιτείας να ξεκινήσει τη δική της πιστοποίηση των ξένων γλωσσών στην Ελλάδα (Ν 2740/99 ΦΕΚ 186 τ.Α'). Το ΚΙΠΓ σε συμβολικό επίπεδο υποστηρίζεται από το ΥΠΕΠΘ ως εθνικό φορέα το οποίο οργανώνει και εποπτεύει τις εξετάσεις μέσω της Διεύθυνσης Πιστοποίησης της Γνώσης Ξένων Γλωσσών ενώ σε επιστημονικό επίπεδο υποστηρίζεται από τα Τμήματα Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και σε πρακτικό επίπεδο από τον οργανωμένο και άρτια εξοπλισμένο μηχανισμό διεξαγωγής εξετάσεων πανελληνίας εμβέλειας του ΥΠΕΠΘ.

Το σύστημα αξιολόγησης σχεδιάστηκε με βάση τη διεθνή εμπειρία και τα επίπεδα γνώσης που πιστοποιεί προσδιορίστηκαν με βάση την κλίμακα επιπέδων

γλωσσομάθειας του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως αυτά περιγράφονται στο Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες. Από το 2003 που άρχισε η λειτουργία του και μέχρι το ακαδ. έτος 2006-07 πιστοποιεί τα επίπεδα B1 (Μέτρια γνώση), B2 (Καλή γνώση) και Γ1 (Πολύ καλή γνώση) για την αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική και την ιταλική γλώσσα. Επίσης, προγραμματίζεται σύντομα και η πιστοποίηση της ισπανικής, της τουρκικής και της ρωσικής γλώσσας⁽²⁰⁾.

Μέχρι το ακαδ. έτος 2006-07 από πλευράς Πανεπιστημίου Αθηνών συμμετέχουν το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας έχοντας την ευθύνη για την αγγλική γλώσσα και το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας έχοντας την ευθύνη για την γερμανική γλώσσα. Για την γαλλική και την ιταλική γλώσσα την ευθύνη έχουν τα αντίστοιχα τμήματα του ΑΠΘ. Επιστημονική υπεύθυνη για την αγγλική γλώσσα στο ΚΠΓ εκ μέρους του ΤΑΓΦ είναι η καθηγήτρια Δενδρινού Βασιλική.

Η προπτυχιακή εκπαίδευση των υποψηφίων καθηγητών/τριών

Καθώς η Αγγλική καθιερώνεται ως η κύρια γλώσσα στη διεθνή επικοινωνία, οι ανάγκες των φοιτητών/τριών για να καταστούν ικανοί/νές να διδάξουν με επιτυχία την αγγλική γλώσσα μετά την αποφοίτησή τους από το ΤΑΓΦ διαφοροποιούνται. Το πρόγραμμα προπτυχιακής εκπαίδευσης υποψηφίων καθηγητών/τριών για τη διδασκαλία της αγγλικής ως ξένης γλώσσας, πιστό στο πνεύμα του ιδρυτικού νόμου του Τμήματος, συνεχίζει να ανανεώνεται αδιάλειπτα έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις εκάστοτε κοινωνικές ανάγκες του τόπου αλλά και στις επαγγελματικές επιδιώξεις των φοιτητών/τριών του Τμήματος. Στόχο έχει να προσφέρει τις απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις που διέπουν το χώρο της μάθησης και της διδακτικής των ζωντανών γλωσσών, να εκπαιδεύει τους/τις φοιτητές/τριες στις κατάλληλες και επικαιροποιημένες πρακτικές εφαρμογές στην ξενόγλωσση τάξη στον ελληνικό χώρο και να οργανώνει την απαραίτητη πρακτική προπτυχιακή άσκηση σε σχολεία ή φορείς εκπαίδευσης ενηλίκων για τους φοιτητές/τριες που το επιθυμούν. Ενδεικτική της προαναφερθείσας ανανέωσης είναι επίσης η σημαντική αύξηση του αριθμού των προσφερομένων μαθημάτων επιλογής στο πλαίσιο του προγράμματος προπτυχιακής εκπαίδευσης υποψηφίων καθηγητών/τριών⁽²¹⁾.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της προαναφερθείσας πρακτικής άσκησης φοιτητές/τριες εκπαιδεύονται να χρησιμοποιούν καινοτόμες τεχνικές για τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας όπως π.χ. η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών στη διδασκαλία ή του κουκλοθέατρου για τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε μαθητές/τριες προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Οι εμπλεκόμενοι φοιτητές/τριες σε εργασίες σχετικά με τη χρήση του κουκλοθέατρου στη διδασκαλία μεταγράφουν οι ίδιοι σε θεατρικό δρώμενο παιδικές ιστορίες στην αγγλική γλώσσα και κατασκευάζουν τα απαραίτητα υλικά (σκηνή, κούκλες, το πρόγραμμα, τη διαφημιστική αφίσα κλπ.) για την παρουσίαση-διδασκαλία στην τάξη.

5. Το κουκλοθέατρο στη διδασκαλία της αγγλικής. Παράσταση φοιτητών/τριών.

Παράλληλα, μέσα από συστηματική οργάνωση εκθέσεων ξενόγλωσσου διδακτικού βιβλίου στη βιβλιοθήκη του, το Τμήμα φέρνει σε επαφή τους φοιτητές/τριες με τα νέα διδακτικά/μαθησιακά υλικά και τα σχετικά βιβλία για το δάσκαλο που εκδίδονται τόσο από ελληνικούς όσο και από ξένους εκδοτικούς οίκους.

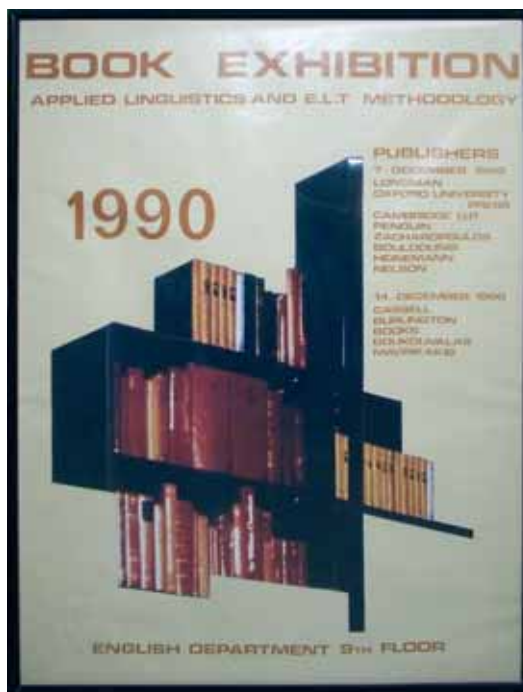

6. Συλλογή από κούκλες για κουκλοθέατρο που κατασκεύασαν φοιτητές/τριες του ΤΑΓΦ

7. Αφίσες για τις θεατρικές παραστάσεις The Wizard of Oz και The Clever Shoemaker που κατασκεύασαν φοιτητές/τριες του ΤΑΓΦ.

8. Αφίσα από την έκθεση ξενόγλωσσου διδακτικού βιβλίου στη Βιβλιοθήκη του ΤΑΓΦ το ακαδ. έτος 1990-91

9. Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών

Το 2006 απενεμήθη στο ΤΑΓΦ το Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών για καινοτόμα προγράμματα διδασκαλίας και εκμάθησης ξένων γλωσσών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για το πρόγραμμά του «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών και Εκπαίδευση Μεντόρων» που ανέπτυξε και εφάρμοσε στο πλαίσιο του προγράμματος προπτυχιακής εκπαίδευσης υποψηφίων καθηγητών/τριών⁽²²⁾. Το πρόγραμμα αυτό έτυχε επίσης της χρηματοδότησης του ΥΠΕΠΘ (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ ΙΙ). Οι συντελεστές του προγράμματος ήταν: οι συντονίστριες κ.κ. Σηφianού Μαρία, Καραβά Ευδοκία και Δρόσου Μαρία, με υπεύθυνες ομάδων εργασίας τις κ.κ. Παπαευθυμίου-Λύτρα Σοφία, Δενδρινού Βασιλική, Παπακωνσταντίνου Αναστασία και Καραβά Ευδοκία και επιστημονική συνεργάτιδα την κ. Ζουγανέλη Αικατερίνη.

ΘΕ.ΦΥΛ.ΙΣ
Διατμηματικό
Προπτυχιακό
Πρόγραμμα Σπουδών

Το Τμήμα συμμετέχει ενεργά στο Διατμηματικό Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) του Πανεπιστημίου Αθηνών για Θέματα Φύλου και Ισότητας (ΘΕ.ΦΥΛ.ΙΣ.) που άρχισε τη λειτουργία του το 2003 και χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ ΙΙ.

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν εκτός του ΤΑΓΦ άλλα οκτώ Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών: το Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής, το Τμήμα Νομικής και το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Νομικής Σχολής, το Τμήμα Θεολογίας και το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής και τρία ανεξάρτητα Τμήματα: το Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, το Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Το διατμηματικό αυτό πρόγραμμα προσφέρει στους/στις προπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες των παραπάνω Τμημάτων τη δυνατότητα να επιλέγουν μαθήματα των επιστημονικών χώρων που θεραπεύει κάθε ένα από αυτά, πάντα ιδωμένα από την οπτική του φύλου.

Τα μαθήματα που έχει εντάξει το ΤΑΓΦ στο πολυεπιστημονικό αυτό πρόγραμμα ως μαθήματα επιλογής για τους φοιτητές/τριες του ΤΑΓΦ ή/και των άλλων συνεργαζόμενων Τμημάτων είναι:

- * Λογοτεχνία και Φύλο
- * Φεμινιστική Θεωρία και Λογοτεχνική Κριτική
- * Φύλο και Γλώσσα
- * Φύλο και Κριτική Ανάλυση του Λόγου

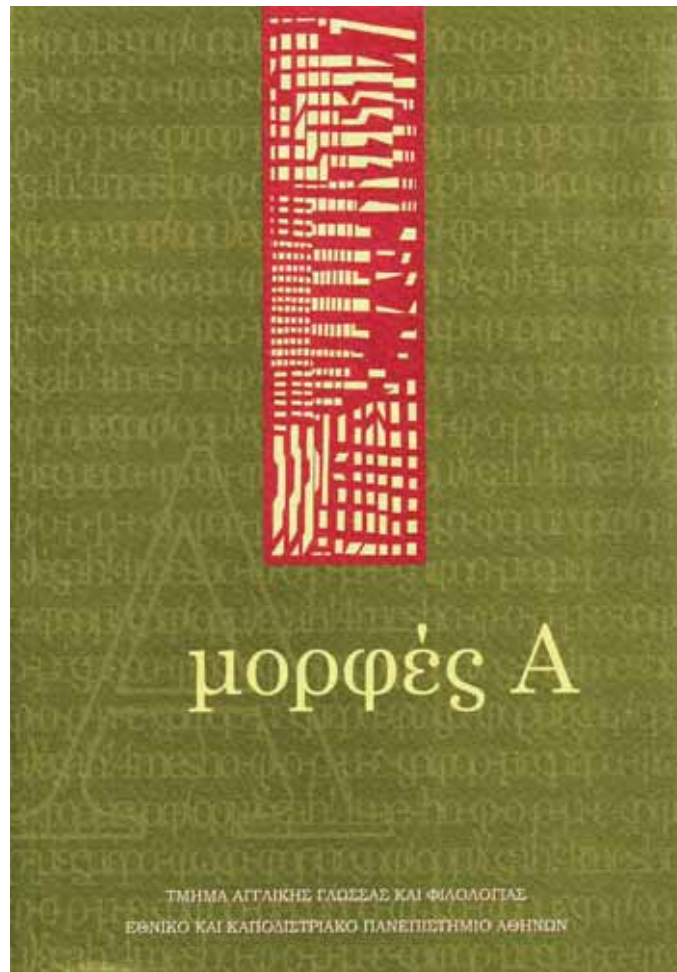
Στο πλαίσιο του διατμηματικού αυτού προγράμματος διεξάγεται έρευνα σχετικά με τη θέση της γυναίκας στον ακαδημαϊκό χώρο στην Ελλάδα και διοργανώνονται πολλαπλές σχετικές επιστημονικές εκδηλώσεις. Επιστημονικές υπεύθυνες του προγράμματος είναι οι καθηγήτριες Δενδρινού Βασιλική, μέλος ΔΕΠ του ΤΑΓΦ και Βοσνιάδου Στυλιανή, μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Μ.Ι.Θ.Ε⁽²³⁾.

A - ΦΟΡΜΕΣ

Η ετήσια έκδοση Α-ΦΟΡΜΕΣ αποτελεί προϊόν του μαθήματος επιλογής «Συγγραφική» που το 1996 διδάχτηκε για πρώτη φορά σε ελληνικό ΑΕΙ από το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Στόχος του μαθήματος είναι η διερεύνηση της δημιουργικής έκφρασης των φοιτητών/τριών που το επιλέγουν, η ευαισθητοποίησή τους στις ποικίλες πλευρές της δημιουργικής γραφής όπως η αναζήτηση του θέματος, η καλλιέργεια ενός προσωπικού ύφους και η καλλιέργεια της κριτικής τους σκέψης. Το σεμινάριο της συγγραφικής διδάσκεται από την καθηγήτρια και ποιήτρια Ευαγγελία (Λιάνα) Σακελλίου-Schultz (ποίηση, διήγημα) και την αναπλ. καθηγήτρια και θεατρική συγγραφέα Ελένη Κεχαΐδου-Χαβιαρά (θέατρο). Η ετήσια έκδοση Α-ΦΟΡΜΕΣ παρουσιάζει κάθε χρόνο τα καλύτερα ποιήματα, διηγήματα ή/και θεατρικά έργα των φοιτητών/τριών του ΤΑΓΦ που επέλεξαν το μάθημα της συγγραφικής. Γενική υπεύθυνη έκδοσης είναι η καθηγήτρια Ε. Σακελλίου- Schultz⁽²⁴⁾.

Το 2006 εορτάστηκαν τα 10 χρόνια της ετήσιας έκδοσης Α-ΦΟΡΜΕΣ με την έκδοση του επετειακού τεύχους *μορφές Α* το οποίο επιμελήθηκαν οι κ.κ. Σακελλίου-Schultz Ευαγγελία και Κεχαΐδου-Χαβιαρά Ελένη. Παράλληλα, οργανώθηκε εορταστική

10. Το επετειακό τεύχος μορφές Α

11. Από την εορταστική εκδήλωση των δέκα χρόνων της ετήσιας έκδοσης Α-ΦΟΡΜΕΣ.

εκδήλωση παράστασης-παρουσίασης επιλεγμένων ποιημάτων και διηγημάτων των φοιτητών/τριών του ΤΑΓΦ που έλαβε χώρα στο Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών στις 12 Οκτωβρίου 2006.

Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του ΤΑΓΦ

Από της εφαρμογής του Ν. 1268/82 το ΤΑΓΦ είχε πλέον και τυπικά τη δυνατότητα να λειτουργεί πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών. Το Τμήμα ξεκίνησε άμεσα με τη λειτουργία προγράμματος που οδηγούσε και οδηγεί στη χορήγηση Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ), ενώ από το 1998 και έπειτα έχει αναπτύξει μεταπτυχιακά προγράμματα ή συμμετέχει σε διαπανεπιστημιακά διατμηματικά μεταπτυχιακά προγράμματα επιπέδου Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ).

**Μεταπτυχιακά
Προγράμματα
Ειδίκευσης (ΜΔΕ)**

Α) Από το ακαδημαϊκό έτος 1998-99 το Τμήμα συμμετέχει στο Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Μετάφραση-Μεταφρασεολογία» (Β΄ ΚΠΣ, Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ Ι, ΦΕΚ 628-Β'/23-6-1998) το οποίο οδηγεί στη χορήγηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης σε σχέση με τις παρακάτω κατευθύνσεις:

- * Αγγλική γλώσσα
- * Γαλλική γλώσσα
- * Γερμανική γλώσσα
- * Ισπανική γλώσσα
- * Ιταλική γλώσσα

Το πρόγραμμα είναι διάρκειας δύο ετών και έχει οργανωθεί από τα Τμήματα Γαλλικής, Αγγλικής και Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος έχει το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών ενώ χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ Ι. Στόχος του προγράμματος είναι η κατάρτιση εξειδικευμένων μεταφραστών με έμφαση στη Λογοτεχνική Μετάφραση. Αυτό επιδιώκεται τόσο μέσω της απόκτησης θεωρητικών γνώσεων, όσο και μέσω της εφαρμογής μεθόδων και εκδόσεων στο χώρο της Μετάφρασης και της Μεταφρασεολογίας. Μέχρι το ακαδ. έτος 2006-07 υπεύθυνοι για την αγγλική γλώσσα στο πρόγραμμα είναι τα μέλη ΔΕΠ του ΤΑΓΦ κ.κ. Παπακωνσταντίνου Αναστασία, Crist Robert (μέχρι τη συνταξιοδότησή του το 2004) και Σιδηροπούλου Μαρία⁽²⁵⁾.

Β) Από το ακαδημαϊκό έτος 2002-03 το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών οργάνωσε και λειτουργεί Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) διάρκειας δύο ετών, το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ ΙΙ του ΥΠΕΠΘ και οδηγεί στην απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη «Θεωρία Λεξικογραφίας και Εφαρμογές» (Γ΄ ΚΠΣ, ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ, ΦΕΚ 969-Β'/15-7-2003). Επιστημονική υπεύθυνη του προγράμματος είναι η καθηγήτρια Σηφιανού Μαρία.

Επιστημονικό αντικείμενο του προγράμματος είναι η θεωρία της λεξικογραφίας, η μεθοδολογία και οι εφαρμογές της, κυρίως σε δίγλωσσα ειδικά λεξικά και εγκυκλοπαιδικούς οδηγούς. Σκοπός του προγράμματος είναι η κατάρτιση στελεχών που θα αναλάβουν τη σύνταξη λεξικών και εγκυκλοπαιδικών οδηγών. Τα στελέχη αυτά αναμένεται να στελεχώσουν πανεπιστημιακά ιδρύματα, μορφωτικά κέντρα, υπηρεσίες ορολογίας και τεκμηρίωσης ως και όποιον άλλο φορέα έχει ανάγκη από χρήση κατοχυρωμένης ξενόγλωσσης ορολογίας. Η καινοτομία του συγκεκριμένου προγράμματος έγκειται στο γεγονός ότι το αντικείμενο που πραγματεύεται δεν καλύπτεται από άλλο ελληνικό ΑΕΙ/ΤΕΙ σε μεταπτυχιακό επίπεδο⁽²⁶⁾.

12. Από την αποφοίτηση των πρώτων αποφοίτων του ΜΔΕ «Θεωρία Λεξικογραφίας και Εφαρμογές» στις 14 Απριλίου 2005.

Γ) Από το ακαδημαϊκό έτος 2004-05 το ΤΑΓΦ λειτουργεί το δικό του Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Αγγλικών Σπουδών (ΠΜΣ) (ΦΕΚ 324-Β'/11-2-2004) το οποίο οδηγεί στη χορήγηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στις εξής ειδικεύσεις:

- * Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία
- * Μετάφραση
- * Λεξικογραφία
- * Λογοτεχνία, Πολιτισμός και Ιδεολογία

Από το Μάρτιο του 2005 ενεργοποιήθηκαν δύο ειδικεύσεις, η πρώτη και η τέταρτη. Σκοπός του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδίκευσης είναι η προαγωγή της γνώσης και της έρευνας και η επιστημονική εμβάθυνση σε αντικείμενα, θεματικές ενότητες και επιστημονικούς κλάδους αφενός της Γλωσσολογίας και των εφαρμογών της, και αφετέρου της Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού των αγγλόφωνων λαών. Γενικότερα, το πρόγραμμα επιδιώκει την εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών με τις σύγχρονες επιστημονικές προσεγγίσεις, τους προβληματισμούς, τον θεωρητικό λόγο και τις μεθόδους έρευνας που αναπτύσσονται σε παγκόσμιο επίπεδο στα αντίστοιχα επιστημονικά πεδία⁽²⁷⁾. Το 2007 αποφοίτησαν από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Αγγλικών Σπουδών οι 18 πρώτες μεταπτυχιακές φοιτήτριες. Τη πρώτη αυτή περίοδο διευθύντρια του προγράμματος ήταν η καθηγήτρια Τσιμπούκη Θεοδώρα.

13. Από την αποφοίτηση των πρώτων αποφοίτων του ΜΔΕ Αγγλικών Σπουδών του ΤΑΦΓ (Ειδίκευση 1 και 4) και τη δεύτερη σειρά αποφοίτων του ΜΔΕ «Θεωρία Λεξικογραφίας και Εφαρμογές» στις 21 Ιουνίου 2007.

Εκπόνηση διδακτορικών διατριβών (ΔΔ)

Παράλληλα το ΤΑΦΓ ανέπτυξε πλήρως και το μεταπτυχιακό πρόγραμμά του που οδηγεί στη χορήγηση Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ) (ΦΕΚ 324-Β'/11-2-2004). Το πρόγραμμα έχει δύο Κατευθύνσεις: Γλώσσας-Γλωσσολογίας και Λογοτεχνίας-Πολιτισμού. Κοινός σκοπός τους είναι η ανάπτυξη του επιστημονικού λόγου και η προαγωγή της πρωτογενούς έρευνας στον ευρύτερο χώρο των αγγλικών σπουδών στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Οι επιμέρους στόχοι της κάθε μιας από τις δύο κατευθύνσεις διαφέρουν, καθώς προσδιορίζονται από τα επιστημονικά πεδία που καλλιεργούνται από τους Τομείς του Τμήματος.

Ειδικότερα, η Κατεύθυνση Γλώσσας-Γλωσσολογίας με τις Ειδικεύσεις «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία», «Λεξικογραφία» και «Μετάφραση» προσφέρει τη δυνατότητα για επιστημονική μελέτη και συστηματική έρευνα στους χώρους (α) της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας με έμφαση την εκμάθηση, διδασκαλία και αξιολόγηση της γνώσης ξένων γλωσσών και ειδικότερα της αγγλικής (β) της λεξικογραφίας και (γ) της μετάφρασης. Οι ερευνητικές προτάσεις που γίνονται δεκτές έχουν συνήθως μια «πρακτική» χρησιμότητα, ώστε τα ευρήματα να εξυπηρετούν στόχους τόσο διαφορετικούς όσο είναι π.χ. η γλωσσική εκπαίδευση, η αξιολόγηση και πιστοποίηση της γλωσσικής γνώσης, η μάθηση της δεύτερης/ξένης γλώσσας, η θεωρία και πρακτική της μετάφρασης ή της διερμηνείας, η διαχείριση της επικοινωνίας σε επαγγελματικούς χώρους, η σύνταξη

λεξικών και εγκυκλοπαιδικών οδηγιών κά.

Η Κατεύθυνση Λογοτεχνίας-Πολιτισμού με την Ειδίκευση «Λογοτεχνία, Πολιτισμός και Ιδεολογία» προσφέρει τη δυνατότητα της εξειδίκευσης και έρευνας στη λογοτεχνία και τον πολιτισμό των αγγλόφωνων λαών με ειδικότερο στόχο την ανίχνευση των ιδεολογικών και ευρύτερων πολιτισμικών παραμέτρων που εγγράφονται στη λογοτεχνική παραγωγή καθώς και στον πολιτικό, θεωρητικό και κριτικό λόγο που συναρθρώνεται με αυτήν⁽²⁸⁾.

Επίσης, από το 1982 μέχρι το ακαδ. έτος 2006-07 το ΤΑΓΦ έχει χορηγήσει 42 διδακτορικούς τίτλους⁽²⁹⁾.

Επίτιμοι Διδάκτορες του ΤΑΓΦ

Στη διάρκεια των 56 χρόνων της λειτουργίας του το Τμήμα έχει τιμήσει τους κάτωθι διακεκριμένους συνεργάτες του, αγγλόφωνους φιλέλληνες και παγκοσμίου κύρους προσωπικότητες στο χώρο των Αγγλικών Σπουδών, αναγορεύοντάς τους σε επίτιμους διδάκτορες του Εθνικού και Καποδοστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι επίτιμοι διδάκτορες του Τμήματος αντανακλούν αφενός την αναγνώριση της οποίας έχει τύχει το Τμήμα μας από τη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα στο χώρο των Αγγλικών Σπουδών και αφετέρου το εύρος των διεθνών συνεργασιών του. Επίτιμοι Διδάκτορες του ΤΑΓΦ έχουν αναγορευθεί οι εξής⁽³⁰⁾:

1. William Spanos

Καθηγητής της Συγκριτικής
Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο της
Νέας Υόρκης.
(13 Οκτωβρίου 1987)

2. Robert Lidell

Βρετανός μυθιστοριογράφος,
κριτικός και μεταφραστής, ο οποίος
δίδαξε επί σειρά ετών στο Τμήμα
Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
του Πανεπιστημίου Αθηνών.
(13 Οκτωβρίου 1987)

3. Andrew Rutherford

Βυρωνιστής, Ομότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου του Λονδίνου,
Η.Β.
(28 Απριλίου 1993)

4. Edmund Keeley

Μεταφραστής στην αγγλική γλώσσα του έργου του Καβάφη και του Σεφέρη, Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Πρίνστον, ΗΠΑ.

(10 Μαΐου 1994)

5. M.A.K. Halliday

Διακεκριμένος γλωσσολόγος με έργο παγκόσμιας εμβέλειας, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Σύδνεϊ της Αυστραλίας.

(14 Δεκεμβρίου 1995)

6. John Thomas Casteen II

Καθηγητής Αμερικανικών Σπουδών και Πρόεδρος του Πανεπιστημίου Βιρτζίνια, ΗΠΑ. Ίδρυσε στο πανεπιστήμιο του, με δική του πρωτοβουλία, την έδρα Ελληνικών Σπουδών.

(12 Φεβρουαρίου 1996)

7. Tony Harrison

Ποιητής, μεταφραστής, θεατρικός συγγραφέας και σκηνοθέτης, Η.Β.

(12 Νοεμβρίου 1998)

8. Derek Walcott

Νομπελίστας ποιητής (Νόμπελ Λογοτεχνίας 1992), θεατρικός συγγραφέας και σκηνοθέτης. Έχει διδάξει λογοτεχνία στα Πανεπιστήμια Χάρβαρντ και Πρίνστον, στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης και στο Πανεπιστήμιο της Βοστόνης των ΗΠΑ.

Η πιο φιλόδοξη ποιητική του δημιουργία είναι το επικό ποίημα OMEROS (1990), στο οποίο ο ποιητής εμπνέεται από την Ιλιάδα και την Οδύσσεια, προσαρμόζοντας τα δύο ομηρικά ποιήματα σε καριβικό φόντο⁽³¹⁾.

(18 Οκτωβρίου 2006)

**Ημερίδες, Συμπόσια,
Συνέδρια**

Το Τμήμα έχει οργανώσει ημερίδες, διημερίδες, σημαντικά διεθνή συμπόσια και συνέδρια, στα οποία έχουν λάβει μέρος ως κύριοι ομιλητές/τριες παγκόσμιου κύρους Έλληνες/Ελληνίδες και ξένοι/ες επιστήμονες και τα έχει παρακολουθήσει μεγάλος αριθμός μελών της διεθνούς ακαδημαϊκής κοινότητας⁽³²⁾. Παράλληλα, εκδίδει τα πρακτικά των συνεδρίων του σε εκδοτικούς οίκους στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Σε αυτά συγκαταλέγονται τα εξής:

- * Το 1ο Βαλκανικό Συνέδριο με θέμα «Διαπολιτισμική Επικοινωνία» (1994)
- * Διημερίδα με θέμα «Αμερικανικές Σπουδές στην Ελλάδα» (1994)
- * Συμπόσιο Κριτικής Ανάλυσης Λόγου με θέμα «Γλώσσα, Κοινωνική Ζωή και Κριτική Σκέψη» (1995)
- * Το 2ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Αγγλικών Σπουδών με θέμα «Αυτονομία Λόγου, Ανατομία της Σιωπής» (1996)
- * Συνάντηση του Ευρωπαϊκού Δικτύου με θέμα τη «Διαπολιτισμική Επικοινωνία» (1998)
- * Διημερίδα με θέμα «Η Πολιτιστική Ταυτότητα του Καναδά μέσα από τη Λογοτεχνία» (1998)
- * Το 4ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Αμερικανικών Σπουδών με θέμα «Αγωνιστές Πολιτισμού: Κείμενα σε Αντιπαράθεση» (2000)
- * Το 5ο Διεθνές Συνέδριο Γυναικών Θεατρικών Συγγραφέων με θέμα «Έρωσ Θεάτρου» (2001)
- * Ημερίδα με θέμα τη «Σύγχρονη Ελληνική Λογοτεχνία σε Διεθνή Προοπτική» (2001)
- * Ευρωπαϊκό Συμπόσιο με θέμα «Γλωσσικός Πλουραλισμός και Γλωσσική Πολιτική στην Ε.Ε.: Εκπαιδευτική Πολιτική Ξένων Γλωσσών στην Ελλάδα» (2001)
- * Διεθνές Γλωσσολογικό Συνέδριο με θέμα «Ανασκόπηση της Γλωσσολογικής Σκέψης: Προοπτικές στον 21ο Αιώνα» (2002)
- * Το 4ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Αγγλικών Σπουδών με θέμα «Ο Κόσμος με το Μάτι της «Περιφέρειας»: Τεκμήρια Φιλοσοφικά, Γλωσσικά, Λογοτεχνικά και ΜΜΕ» (2002)
- * Διεθνές Συμπόσιο με θέμα «Παγκόσμιος Σαίξπηρ: Διδασκαλία, Θεατρική Παράσταση, Μετάφραση» (2003)
- * Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Επιλογή και Διαφορετικότητα στη Μετάφραση» (2003)
- * Διεθνής Διημερίδα με θέμα «Ο Ρόλος των Ανθρωπιστικών Σπουδών στα Πλαίσια της Παγκοσμιοποίησης» (2004)
- * Το 6ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Αγγλικών Σπουδών με θέμα «(Ανα)Δομώντας τον Πόνο και τη Χαρά στη Γλώσσα, τη Λογοτεχνία και τον Πολιτισμό» (2005)
- * Ημερίδα με θέμα «Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας: 56 Χρόνια Παρουσίας Εκπαίδευση - Επιστήμη – Έρευνα» στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 170 χρόνια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 1837-2007 (2007)

Παρατίθεται ενδεικτικά σχετικό φωτογραφικό υλικό από διάφορες ημερίδες, διημερίδες, διεθνή συμπόσια και συνέδρια που στο πέρασμα του χρόνου οργάνωσε ή συνδιοργάνωσε το ΤΑΓΦ⁽³³⁾.

Επίσης παρατίθεται φωτογραφικό υλικό από την τελευταία ημερίδα του ΤΑΓΦ με θέμα «Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας: 56 Χρόνια Παρουσίας Εκπαίδευση - Επιστήμη - Έρευνα» που οργάνωσε το ΤΑΓΦ για να τιμήσει τα 56 χρόνια λειτουργίας του⁽³⁴⁾.

Το διδακτικό προσωπικό του ΤΑΓΦ Το ακαδημαϊκό έτος 2006-07 υπηρετούσαν στο Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας τα παρακάτω μέλη ΔΕΠ (Ν. 1268/82)⁽³⁵⁾.

Τομέας Γλώσσας και Γλωσσολογίας	Τομέας Λογοτεχνίας-Πολιτισμού
<p><i>Αδάμ Αδάμ, Καθηγητής</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 219 (21/04/85).</p>	<p><i>Βελισσαρίου Ασπασία, Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα της Επίκουρης Καθηγήτριας. Φ.Ε.Κ. 120 (07/08/92).</p>
<p><i>Αντωνοπούλου Ελένη, Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 44 (17/03/88).</p>	<p><i>Γερμανού Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 153 (01/09/89).</p>
<p><i>Αποστόλου-Πανάρα Αθηνά-Μαρία, Αναπ. Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 141 (22/08/86).</p>	<p><i>Γιαννή Μαριάνθη, Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα της Επίκουρης Καθηγήτριας. Φ.Ε.Κ. 45 (28/06/85).</p>
<p><i>Δενδρινού Βασιλική, Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 186 (21/10/83).</p>	<p><i>Δεσποτοπούλου Άννα, Επίκουρη Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 49 (05/03/02).</p>
<p><i>Καραβά Ευδοκία, Λέκτορας</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 203 (26/08/03).</p>	<p><i>Δημακοπούλου Σταματίνα, Λέκτορας</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 231 (11/04/07).</p>
<p><i>Λασκαράτου, Χρυσούλα Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 160 (19/09/85).</p>	<p><i>Ηλιόπουλος Σπύρος, Καθηγητής</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Φ.Ε.Κ. 153 (01/09/89).</p>
<p><i>Μαρμαρίδου Σοφία-Αγγελική-Στέλλα, Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 51 (29/03/85).</p>	<p><i>Καραβαντά, Ασημίνα, Λέκτορας</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 203 (26/08/03).</p>
<p><i>Μητσκοπούλου Βασιλική, Επίκουρη Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 264 (06/10/00).</p>	<p><i>Κεχαϊδου-Χαβιρά Ελένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 50 (24/03/88).</p>
<p><i>Νικηφορίδου Βασιλική, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 128 (05/10/93).</p>	<p><i>Κουτσουδάκη Μαρία, Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 5 (16/01/85).</p>
<p><i>Παπαευθυμίου-Λύτρα Σοφία, Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 189 (27/10/83).</p>	<p><i>Μαρκίδου Βασιλική, Λέκτορας</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 257 (31/08/06).</p>
<p><i>Παπακωνσταντίνου Αναστασία, Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 245 (17/11/88).</p>	<p><i>Μήτση Ευτέρπη, Επίκουρη Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 143 (17/09/99).</p>
<p><i>Σηφιανού Μαρία, Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 123 (11/07/88).</p>	<p><i>Ντόκου Χριστίνα, Επίκουρη Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 54 (14/03/01).</p>
<p><i>Σιδηροπούλου Μαρία, Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 162 (13/11/92).</p>	<p><i>Παναγή Αφροδίτη-Μαρία, Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 186 (21/10/83).</p>
<p><i>Τζάννε Αγγελική, Επίκουρη Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 175 (04/11/09).</p>	<p><i>Σακελλίου-Schultz Ευαγγελία, Καθηγήτρια</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 123 (11/07/88).</p>
<p><i>Υφαντίδου Έλλη, Επίκουρη Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 145 (04/07/02).</p>	<p><i>Schultz William, Καθηγητής</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Φ.Ε.Κ. 159 (14/09/95).</p>
<p><i>Χοΐδας Σπυρονικόλας, Καθηγητής</i> Ένταξη στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 56 (30/03/87).</p>	<p><i>Τσιμπούκη-Μακρή Θεοδώρα, Καθηγήτρια</i> Διορισμός στη βαθμίδα του Λέκτορα. Φ.Ε.Κ. 1 (10/01/90).</p>

Ο κ. Γεώργιος Τζαβάρας υπηρετούσε στο ΤΑΓΦ σε προσωποπαγή θέση μόνιμου διδασκάλου μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2006-07⁽³⁶⁾.

Μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2006-07 είχαν αφυπηρετήσει ή είχαν παραιτηθεί από το Τμήμα τα παρακάτω μέλη ΔΕΠ (σε παρένθεση το έτος αφυπηρέτησης ή παραίτησης)⁽³⁷⁾.

- * Αναστασοπούλου Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια (8-07-1991)
- * Ευαγγελίδης Κωνσταντίνος, Ομότιμος Καθηγητής (31-08-2005)†
- * Κακούλου Άννα, Καθηγήτρια (31-08-2002)
- * Λαμπαδαρίδου Ευθυμία, Καθηγήτρια (31-08-1999)
- * Μπακοπούλου-Halls Αλίκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (31-08-2004)
- * Ραϊζης Βύρων-Μάριος, Ομότιμος Καθηγητής (31-08-1999)
- * Crist Robert, Καθηγητής (31-08-2004)
- * Σαπωνίδης/Σάμψων Θεόδωρος, Καθηγητής (31-08-1999)
- * Τσιτσώνης Σωτήρης, Αναπληρωτής Καθηγητής (1-02-1991)†
- * Τσιώλης Ιωάννης, Καθηγητής (24-09-1998)

Το ΤΑΓΦ και οι συνεργασίες του

Το Τμήμα έχει αναπτύξει σχέσεις και συνεργασίες με άλλα ΑΕΙ, ιδρύματα, φορείς και οργανώσεις τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού. Ανάμεσα στις πιο στενές συνεργασίες του ΤΑΓΦ με φορείς και οργανώσεις συγκαταλέγονται οι εξής⁽³⁸⁾.

1) Η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Αγγλικών Σπουδών (European Society for the Study of English), μέλος της οποίας είναι η Ελληνική Εταιρεία Αγγλικών Σπουδών. Η Ελληνική Εταιρεία Αγγλικών Σπουδών διοικείται, από κοινού, από μέλη ΔΕΠ των ΤΑΓΦ του ΕΚΠΑ και του ΑΠΘ και μετέχουν σε αυτήν επιστήμονες και εκπαιδευτικοί με ιδιαίτερο ερευνητικό ενδιαφέρον για το χώρο των αγγλικών σπουδών. Κάθε δύο χρόνια η Εταιρεία οργανώνει διεθνή συνέδρια στην Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη.

2) Η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Αμερικανικών Σπουδών (European Association of American Studies), μέλος της οποίας είναι η Ελληνική Εταιρεία Αμερικανικών Σπουδών. Η Ελληνική Εταιρεία Αμερικανικών Σπουδών διοικείται, από κοινού, από μέλη ΔΕΠ των ΤΑΓΦ του ΕΚΠΑ και του ΑΠΘ και μετέχουν σε αυτήν επιστήμονες και εκπαιδευτικοί με ιδιαίτερο ερευνητικό ενδιαφέρον για το χώρο των αμερικανικών σπουδών. Κάθε δύο χρόνια η Εταιρεία οργανώνει διεθνή συνέδρια στην Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη.

3) Ξένοι πολιτισμικοί φορείς και ιδρύματα στην Ελλάδα, όπως το Βρετανικό Συμβούλιο, το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Fulbright, το Μορφωτικό Τμήμα της Αμερικανικής, της Αυστραλιανής, της Ιρλανδικής και της Καναδικής Πρεσβείας. Οι φορείς και τα ιδρύματα αυτά στηρίζουν ηθικά, πρακτικά και οικονομικά τις προσπάθειες του Τμήματος να συνεχίσει την έρευνα του στον ευρύτερο χώρο των αγγλόφωνων σπουδών, να αναπτύξει περαιτέρω τις επιστημονικές δραστηριότητες και να διοργανώσει εκδηλώσεις σχετικές με τις γλωσσολογικές, λογοτεχνικές, και πολιτισμικές σπουδές, καθώς επίσης και με τη διδακτική της αγγλικής γλώσσας.

4) Το Κέντρο Καναδικών Σπουδών που συνιδρύθηκε από το ΤΑΓΦ και το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών το 2001. Η δημιουργία του Κέντρου αποτελεί συνέχεια της παράδοσης των ανοιχτών οριζόντων που πάντοτε χαρακτήριζε το ΤΑΓΦ. Σκοπός του Κέντρου είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της γνώσης σχετικά με την ιστορία, τον πολιτισμό και τη λογοτεχνία του Καναδά. Το Κέντρο διοργανώνει ενδιαφέρουσες επιστημονικές δραστηριότητες, φροντίζει για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του, και προάγει αφενός την ερευνητική συνεργασία μεταξύ πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της Ελλάδας και του Καναδά, και αφετέρου την ανταλλαγή φοιτητών/τριών και μελών ΔΕΠ. Εκπρόσωπος του ΤΑΓΦ στο Κέντρο είναι η καθηγήτρια Κουτσουδάκη Μαρία.

Ανάμεσα στις συνεργασίες του Τμήματος με ΑΕΙ και επιστημονικά ιδρύματα του εξωτερικού συγκαταλέγονται οι εξής:

1. Πανεπιστήμιο Γλώσσας και Πολιτισμού του Πεκίνου

Τα τελευταία χρόνια το Τμήμα φιλοξενεί συστηματικά επιστημονικό προσωπικό του εν λόγω Πανεπιστημίου, αλλά και από άλλα κινέζικα πανεπιστήμια, που έρχεται

19. Κέντρο Καναδικών Σπουδών

μέσω διακρατικών συμφωνιών Ελλάδας - Κίνας για έρευνα και παρακολούθηση του εκπαιδευτικού συστήματος που εφαρμόζει το Τμήμα στο χώρο της μάθησης/ διδασκαλίας της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας.

2. Πανεπιστήμιο της Λισσαβόνας, Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Μέλη ΔΕΠ του προσωπικού των δύο ιδρυμάτων έχουν αναπτύξει κοινά ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα καθώς επίσης και προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών και εκπαιδευτικού προσωπικού.

3. Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης, Τμήμα Γλωσσολογίας

Μέλη ΔΕΠ του προσωπικού των δύο ιδρυμάτων έχουν αναπτύξει κοινά ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα καθώς επίσης και προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών.

4. Πανεπιστήμιο του Lancaster, Institute for English Language Education (IELE)

Επί σειρά ετών το ΤΑΓΦ έχει συνεργαστεί με το Πανεπιστήμιο του Lancaster της Αγγλίας και πιο συγκεκριμένα το Institute for English Language Education (IELE). Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, με τίτλο «Greek Summer School in English Studies», προσφέρει στους/στις τελειόφοιτους/ες του ΤΑΓΦ ειδικά σεμινάρια με αντικείμενο την αγγλική γλώσσα και την αγγλόφωνη λογοτεχνία. Παράλληλα οι συμμετέχοντες/ουσες εξοικειώνονται με τον αγγλικό λαό και τον πολιτισμό του. Στο πλαίσιο αυτό έχει δοθεί και η δυνατότητα ανταλλαγής διδασκόντων. Μέχρι το ακαδ. έτος 2004-2005 υπεύθυνος του προγράμματος ήταν ο καθηγητής του ΤΑΓΦ Κωνσταντίνος Ευαγγελίδης.

20. Φοιτητές/τριες και διδάσκοντες/ουσες στο Πανεπιστήμιο του Λάνκαστερ σε ετήσια καλοκαιρινά μαθήματα

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας βρίσκεται σήμερα σε πλήρη άνθηση με 32 μέλη ΔΕΠ, και με διεθνή προβολή και καταξίωση των προγραμμάτων σπουδών του -προπτυχιακών και μεταπτυχιακών. Ειδικότερα, το διδακτικό προσωπικό του με τις υψηλού επιπέδου σπουδές του, με τις δημοσιεύσεις του σε διεθνή περιοδικά, με τη συγγραφή επιστημονικών βιβλίων, με την οργάνωση διεθνών συνεδρίων παγκόσμιας ακτινοβολίας και με τις εκδόσεις των πρακτικών που τα ακολουθούν, με τις σωστές διδακτικές πρακτικές και με τη χρήση της τεχνολογίας έχουν προσδώσει στο Τμήμα υψηλό κύρος και επιστημονική αξιοπιστία στο χώρο της εκπαίδευσης, της επιστήμης και της έρευνας των Αγγλικών Σπουδών. Ειδικότερα, η προσφορά του στο χώρο της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης αποτελεί ουσιαστική συμβολή στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στην Ελλάδα - μια ανεκτίμητη κοινωνική προσφορά του ΤΑΓΦ.

Οι νέες συνθήκες και οι προοπτικές που δημιουργήθηκαν με την εφαρμογή του Ν. 1268/82 και κατά συνέπεια οι νέοι θεσμοί που αναπτύχθηκαν, οι διαπανεπιστημιακές και διατμηματικές συνεργασίες καθώς και τα ερευνητικά προγράμματα που στηρίχθηκαν από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και ιδιαίτερα οι νέες υλικοτεχνικές υποδομές που οι πρυτανικές αρχές του Πανεπιστημίου Αθηνών προωθούν, συντελούν στην περαιτέρω ανάπτυξη του Τμήματος. Δίνουν ακόμα μεγαλύτερη ώθηση και αυτοπεποίθηση στους/στις διδάσκοντες/ουσες, τους/τις διδασκόμενους/ες και το διοικητικό προσωπικό του για την επίτευξη νέων υψηλότερων στόχων.

Το Τμήμα είναι ανοικτό στις προκλήσεις των καιρών και συμβάλλει δυναμικά στις επιστήμες της γλώσσας και του πολιτισμού εντός και εκτός της Ελλάδας, όπως πολύ σωστά επεσήμαναν οι ομιλητές και οι ομιλήτριες που συμμετείχαν στην ημερίδα της 21^{ης} Ιουνίου 2007 με θέμα την παρουσία και την συνεισφορά του στην εκπαίδευση, στην επιστήμη και στην έρευνα με αναφορά στο χθες, το σήμερα και το αύριο του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών - μια ιστορία που συνεχίζεται.

ΠΗΓΕΣ

Α. Φωτογραφίες, Εικόνες & Πρωτότυπα Κείμενα

Κεφάλαιο 1 σελ. 3 - 8

σελ. 4

1. Το άγαλμα του Λόρδου Βύρωνα στο Άλσος του Ζαππείου
Αρχείο Σοφίας Παπαευθυμίου-Λύτρα

σελ. 5

2. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 1100 21] 23 Φεβρουαρίου 1938 (Α 69) Περί ιδρύσεως εδρών ξένων λογοτεχνιών παρά τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.
Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών

σελ. 6

3. ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 15 Αυγούστου] 14 Δεκ 1936 (Α 469) Περί ιδρύσεως έδρας της αγγλικής φιλολογίας και λογοτεχνίας παρά τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.
Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών

σελ. 7

4. Το πρόγραμμα του καθηγητή H. V. Routh, Επετηρίδα του Πανεπιστημίου Αθηνών, ακαδ. έτος 1938-39, σελ. 72-73.
Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών

σελ. 7

5. Το πρόγραμμα του καθηγητή Lawrence Binyon, Επετηρίδα του Πανεπιστημίου Αθηνών, ακαδ. έτους 1939-40, σελ. 69.
Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών

σελ. 8

6. Ο καθηγητής W. H. Sewell
Αρχείο Μάριου-Βύρωνα Ραϊζη

σελ. 8

7. Η Πανεπιστημιακή Λέσχη του Πανεπιστημίου Αθηνών, Ιπποκράτους 15.
Αρχείο Διεύθυνσης Περιουσίας ΕΚΠΑ

Κεφάλαιο 2 σελ. 9 - 20

σελ. 10

1. Αν. Νόμος 1858/1951. Ίδρυση Τμήματος Αγγλικών Σπουδών. «Περί τρόπου Μορφώσεως Καθηγητών εν ταις σχολείοις Μ. Εκ/σεως», άρθρα 10, 11 και 12.
Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών

σελ. 11 - 12

2. Το πρώτο προπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών, Επετηρίδα του Πανεπιστημίου Αθηνών, ακαδ. έτος 1952-53, σελ. 83-87.
Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών

σελ. 14

3. Φοιτητές/τριες στο πάρτυ του καθηγητή Bernard Blackstone. Στο κέντρο καθισμένος ο καθηγητής. Μεταξύ των φοιτητών/τριών είναι οι: Μ.-Β. Ραϊζης, Ηλίας Μπούτος, Παν. Ορφανίδης, Άρης Κατρανίδης, Έφη Δελένδα, Μαίρη Χριστοπούλου, Αδάμ Δημητρακόπουλος (16-11-54).
Αρχείο Μάριου-Βύρωνα Ραϊζη

σελ. 14

4. Εκδρομή διδασκόντων και φοιτητών/τριών στους Δελφούς, στο ναό της Προνοίας Αθηνάς (Μάιος 1953). Στη φωτογραφία οι: καθηγητής J. Hubbel, Μαίρη Ροδίου, Πάτροκλος Σταύρου, Μ.-Β. Ραϊζης
Αρχείο Μάριου-Βύρωνα Ραϊζη

σελ. 14

5. Χειμωνιάτικη φοιτητική εκδρομή στους Δελφούς
Στη φωτογραφία οι: Άρης Κατρανίδης, Μαγδαλινή (Λιλή) Λίτινα, Ρενέ Λιναρδάτου.
Αρχείο Μαγδαλινής (Λίλης) Λίτινα

σελ. 14

6. Φοιτητική εκδρομή στην Πεντέλη
Αρχείο Νίνου Φένεκ-Μικελίδη

σελ. 14

7. Από την ορκομωσία των πρώτων αποφοίτων, Φεβρουάριος 1957.
Στη φωτογραφία από αριστερά οι: Αλέα Παπασίνου, Ρενέ Λιναρδάτου-Μαρτίνη, καθηγητής Γ. Κορμούλης,
Πρύτανης, καθηγητής Γ. Μαριδάκης, Κοσμήτορας.
Αρχείο Αλέας Παπασίνου-Μπιμπήρη

σελ. 14

8. Οι φοιτητές γλεντούν, Δεκέμβρης του 1956.
Αρχείο Μάριου-Βύρωνα Ραΐζη

σελ. 15

9. Πρόσκληση του καθηγητή Bernard Blackstone προς τον καθηγητή Γεώργιο Ζώρα για τη δεξίωση των γενεθλίων
του Λόρδου Βύρωνα.
Αρχείο Γεωργίου Ζώρα

σελ. 16

10. Μάθημα στην αίθουσα Κόντου, Κεντρικό Κτήριο, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Αρχείο Μάριου-Βύρωνα Ραΐζη

σελ. 16

11. Διάλειμμα στην αίθουσα Κόντου, Κεντρικό Κτήριο, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Αρχείο Νίνου Φένεκ-Μικελίδη

σελ. 16

12. Διάλειμμα στο αμφιθέατρο της Φιλοσοφικής στο κτήριο της Νομικής Σχολής
Αρχείο Νίνου Φένεκ-Μικελίδη

σελ. 16

13. Θερινά μαθήματα αγγλικής γλώσσας στις Σπέτσες. Φοιτητές/τριες και διδάσκοντες/ουσες στο προαύλιο της
Αναργυρείου-Κοργιαλενείου Σχολής Σπετσών το καλοκαίρι του 1954.
Αρχείο Αλέας Παπασίνου-Μπιμπήρη

σελ. 18

14. Ο William Faulkner φωτογραφίζεται με φοιτητές/τριες του ΤΑΣ στην αίθουσα Κόντου στο Κεντρικό Κτήριο του
Πανεπιστημίου Αθηνών το 1956.
Αρχείο Αλέας Παπασίνου-Μπιμπήρη

σελ 18

15. Ο William Faulkner υπογράφει βιβλία του στην αίθουσα Κόντου στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου
Αθηνών το 1956.
Αρχείο Αλέας Παπασίνου-Μπιμπήρη

σελ. 18

16. Αυτόγραφο του ποιητή Archibald MacLeish στη σελίδα που ήταν τυπωμένα ποιήματά του στην ανθολογία
σύγχρονης ποίησης: Oscar Williams (ed.) "The Pocket Book of Modern Verse" New York: Cardinal Edition,
1954.
Αρχείο Νίνου Φένεκ Μικελίδη

σελ. 19

17. Κανονισμός λειτουργίας της Βιβλιοθήκης του ΤΑΣ (χωρίς ημερομηνία).
Αρχείο Βιβλιοθήκης ΤΑΓΦ

σελ. 20

18. Έγγραφο του καθηγητή Γ. Ζώρα προς τον Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής για έγκριση δαπάνης για την
αγορά βιβλίων για τη Βιβλιοθήκη του ΤΑΣ με ημερομηνία 10 Νοεμβρίου 1956.
Αρχείο Γεωργίου Ζώρα

σελ. 20

19. Το Ξενοδοχείο «MAJESTIC» στην οδό Πανεπιστημίου 53, ιδιοκτησία του ΕΚΠΙΑ από κληροδότημα. Το ΤΑΣ λειτούργησε εκεί από το 1968 έως το 1978.
Αρχείο Διεύθυνσης Κληροδοτημάτων ΕΚΠΙΑ

Κεφάλαιο 3 σελ. 21 - 28

σελ. 22

1. Το νέο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του ΤΑΣ, Επετηρίς του Πανεπιστημίου Αθηνών, ακαδ. έτος 1973-74.
Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών

σελ. 23

2. Επίσκεψη στην Ακρόπολη
Στη φωτογραφία ο επισκέπτης καθηγητής με το Ίδρυμα Fulbright (1970-71) Άρης Κατρανίδης, παλιός απόφοιτος του ΤΑΣ, με την οικογένεια του και τη διδάσκουσα στο ΤΑΣ Λ. Λίτινα.
Αρχείο Μαγδαλινής (Λίλης) Λίτινα

σελ. 24

3. Απόσπασμα από το βιβλίο παράδοσης εγγράφων του ΤΑΣ.
Αρχείο Βιβλιοθήκης ΤΑΓΦ

σελ. 25

4. Στοιχεία από τα πρακτικά συνάντησης ομάδας βοηθών διδασκόντων/ουσών στο ΤΑΣ που έλαβε χώρα στις 23-08-1976.
Αρχείο Βιβλιοθήκης ΤΑΓΦ

σελ. 26

5. Η σελίδα περιεχομένων του πρώτου κανονισμού λειτουργίας και οργάνωσης της Βιβλιοθήκης του ΤΑΣ. Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωσης της Βιβλιοθήκης του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, υπό Σοφίας Παπαευθυμίου-Λύτρα και Ηρούς Λουκά. Αθήνα, 1971.
Αρχείο Βιβλιοθήκης ΤΑΓΦ

σελ. 27

6. Οπτικοακουστικά μέσα της εποχής.
Βλέπε σχετικά www.officemuseum.com

σελ. 27

7. Ο καθηγητής Μ.Β. Ραϊζης διδάσκει στην αίθουσα Κόντου.
Αρχείο Μάριου –Βύρωνα Ραϊζη

Κεφαλαίο 4 σελ. 29 - 54

σελ. 31

1. Το κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής στη Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου.
Αρχείο ΤΑΓΦ

σελ. 33

2. Όψεις της Βιβλιοθήκης του ΤΑΓΦ.
Αρχείο Βιβλιοθήκης ΤΑΓΦ

σελ. 34

3. Η αφίσα της έκθεσης Καναδικών βιβλίων στη Βιβλιοθήκη του ΤΑΓΦ.
Αρχείο Βιβλιοθήκης ΤΑΓΦ

σελ. 36

4. Το Εργαστήριο Πολυμέσων για την Επεξεργασία Λόγου και Κειμένων, αίθουσα 723.
Αρχείο ΤΑΓΦ

σελ. 40

5. Το κουκλοθέατρο στη διδασκαλία/μάθηση των ξένων γλωσσών και ειδικότερα της αγγλικής: Παράσταση φοιτητών/τριών την άνοιξη του 1999. Οι συμμετέχοντες/ουσες φοιτητές/τριες μετέγραψαν οι ίδιοι/ες σε θεατρικό δρώμενο

την παιδική ιστορία *The Wizard of Oz* και κατασκεύασαν μόνοι/νες τους τα απαραίτητα υλικά (σκηνή, κούκλες, το πρόγραμμα, τη διαφημιστική αφίσα κλπ.) για την παρουσίαση-διδασκαλία στην τάξη.
Αρχείο Σοφίας Παπαευθυμίου-Λύτρα

σελ. 41

6. Μικρή συλλογή από κούκλες που κατασκεύασαν φοιτητές/τριες του ΤΑΓΦ στο πλαίσιο του μαθήματος: Διδακτική της Αγγλικής - Το κουκλοθέατρο στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε παιδιά του δημοτικού.
Συλλογή Σοφίας Παπαευθυμίου-Λύτρα

σελ. 41

7. Αφίσες για τις θεατρικές παραστάσεις *The Wizard of Oz* και *The Clever Shoemaker* που κατασκεύασαν φοιτητές/τριες του ΤΑΓΦ.
Συλλογή Σοφίας Παπαευθυμίου-Λύτρα

σελ. 41

8. Αφίσα από την έκθεση βιβλίου του ακαδ. έτους 1990-91.
Αρχείο Σοφίας Παπαευθυμίου-Λύτρα

σελ. 42

9. Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών
Αρχείο ΤΑΓΦ

σελ. 43

10. Το επετειακό τεύχος των Αφορμών «μορφές Α» για τα δέκα χρόνια παρουσίας του.
«μορφές Α» Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2006.

σελ. 43

11. Από την εορταστική εκδήλωση των δέκα χρόνων των Αφορμών που έγινε στο Μουσείο του ΕΚΠΑ στις 12 Οκτωβρίου 2006.
Αρχείο Ευαγγελίας (Λιάνας) Σακελλίου-Schultz

σελ. 44

12. Οι πρώτοι απόφοιτοι/τες του ΜΔΕ «Θεωρία Λεξικογραφίας και Εφαρμογές» σε αναμνηστική φωτογραφία στις 14 Απριλίου 2005.
Στη φωτογραφία από αριστερά η Διευθύντρια του ΜΔΕ «Θεωρία Λεξικογραφίας και Εφαρμογές» Καθηγήτρια Μ. Σηφιανού, ο Αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών Μ. Δερμιτζάκης, η Πρόεδρος του ΤΑΓΦ Καθηγήτρια Σ. Παπαευθυμίου-Λύτρα και απόφοιτες.
Αρχείο Μαρίας Σηφιανού

σελ. 45

13. Οι πρώτοι απόφοιτοι/τες του ΜΔΕ «Αγγλικών Σπουδών» του ΤΑΓΦ (Ειδίκευση 1 και 4) σε αναμνηστική φωτογραφία μαζί με τη δεύτερη σειρά αποφοίτων του ΜΔΕ «Θεωρία Λεξικογραφίας και Εφαρμογές» στις 21 Ιουνίου 2007
Στη φωτογραφία ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών Χρ. Κίττας, η Πρόεδρος του ΤΑΓΦ Καθηγήτρια Σ. Παπαευθυμίου-Λύτρα, η Διευθύντρια του ΜΔΕ «Θεωρία Λεξικογραφίας και Εφαρμογές» Καθηγήτρια Μ. Σηφιανού, η Διευθύντρια του ΜΔΕ «Αγγλικών Σπουδών» του ΤΑΓΦ καθηγήτρια Θ. Τσιμπούκη και απόφοιτες.
Αρχείο Σοφίας Παπαευθυμίου-Λύτρα

σελ. 53

14. Το Κέντρο Καναδικών Σπουδών
Στη φωτογραφία μεταξύ άλλων η καθηγήτρια του ΤΑΓΦ Μ. Κουτσουδάκη, μέλος του Δ.Σ. του Κέντρου και ο αναπλ. καθηγητής του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών Μ. Σπουρδαλάκης.
Αρχείο Μαρίας Κουτσουδάκη

σελ. 53

15. Φοιτητές/τριες και διδάσκοντες/ουσες στο Πανεπιστήμιο του Λάνκαστερ στο πλαίσιο των καλοκαιρινών μαθημάτων του IELE
Αρχείο Αναστασίας Παπακωνσταντίνου

ΠΗΓΕΣ

Β. Αναφορές & Σημειώσεις

Κεφάλαιο 1 σελ. 3 - 8

- (1) Μαρτυρία από συνέντευξη-συζήτηση με τον Ομότιμο Καθηγητή Μάριο-Βύρωνα Ραΐζη.
- (2) Μαρτυρία από συνέντευξη-συζήτηση με τον Ομότιμο Καθηγητή Μάριο-Βύρωνα Ραΐζη.
- (3) Βλ. σχετικά: «Γρηγόρης Φαράκος: Ο άθεος που μελετούσε τη Βίβλο.» Άρθρο στην Εφημ. «Ελεύθερος Τύπος», 26-3-2007, σελ. 14. Επίσης, «Ρούσσοσ Κούνδουρος (1923-1990)» στο «μοτέρ» Τεύχος 10 (Μάρτιος-Απρίλιος 2008) Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου (σελ. 56-61).
- (4) Τα στοιχεία συγκεντρώθηκαν από τις εξής πηγές:
 - Ζωή Μαλιβίτση, 2004. «Το μάθημα της Αγγλικής γλώσσας στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση: η θέση του μαθήματος και οι διδακτικές προσεγγίσεις του, όπως παρουσιάζονται στη σχολική νομοθεσία.» Αδημοσίευτη Μεταπτυχιακή Εργασία. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
 - Nicos C. Sifakis, 2006. 'Fundamental Principles, Historical Perspectives and Classification of ESP' (*Chapter 1*). *The ESP Module*. Vol 1. Patras: HOU.
- (5) Αρχείο Νόμων, Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών.
Για τον ιδεολογικό ρόλο των εδρών ξένων φιλολογιών βλέπε:
 - Martin Kayman, 2004. "‘Just the Language’: The Disappearance of Culture in the Construction of Global English." Στο Christina Dokou, Efterpi Mitsi and Bessie Mitsikopoulou (eds.) 2004 *The Periphery Viewing the World: Selected Papers from the Fourth International Conference of the Hellenic Association for the Study of English*. Athens: Parousia Publications 60.
 - Ruth Parkin-Gounelas (*forthcoming*) "University English Studies in Greece: A Brief Survey" to appear in Balz Engler & Renate Haas (eds) *European English Studies: Contributions Towards the History of a Discipline*, Vol. 2. London: English Publishers.
- (6) Αρχείο Νόμων, Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών.
- (7) Επετηρίδες του Πανεπιστημίου Αθηνών των ακαδ. ετών 1930-1940, Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών.
- (8) Ζωή Μαλιβίτση (2004) και Nicos C. Sifakis (2006) ό.π.
- (9) Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κεφάλαιο 2 σελ. 9 - 20

- (1) Τα στοιχεία συγκεντρώθηκαν από τις εξής πηγές:
 - Πρακτικά της Φιλοσοφικής Σχολής και Επετηρίδες του Πανεπιστημίου Αθηνών, Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών.
 - Β. Dendrinou, R. Crist and B-M Raizis (eds) 1996. *45 Years of Cooperation: American Studies in the University of Athens and the Fulbright Program. A commemorative symposium, Spring 1994*. Athens: The Faculty of English Studies.
 - Μαρτυρίες/συνεντεύξεις/συζητήσεις με παλαιούς/ές απόφοιτους/ες του Τμήματος και πρώην διδάσκοντες/ουσες στο Τμήμα.
- (2) Βλέπε σχετικά www.Messolongisociety.gr
- (3) Η Ελληνική Εταιρεία Βύρωνος σε συνεργασία με το ΤΑΓΦ έχει διοργανώσει δύο παγκόσμια συνέδρια αφιερωμένα στο Βύρωνα, το πρώτο το 1987 (6-8 Ιουλίου 1987) και το δεύτερο το 1995 (20-21 Σεπτεμβρίου 1995) και έχει εκδόσει τα σχετικά πρακτικά.

Τίτλοι πρακτικών:

- Β.-Μ. Raizis (ed.) 1988. *Lord Byron: Byronism – Liberalism – Philhellenism: Proceedings of the 14th International Byron Symposium*. Athens: The University of Athens.
 - Β.-Μ. Raizis (ed.) 1995. *Byron and the Mediterranean World: Proceedings of the 20th International Byron Conference in the University of Athens*. Athens: Hellenic Byron Society.
- (4) Μαρτυρία από συνέντευξη-συζήτηση με την κ. Βάλλη Δεσποτοπούλου που δίδαξε στο ΤΑΣ από το 1961 έως το 1975.
- (5) Μαρτυρία από συνέντευξη-συζήτηση με την κ. Βάλλη Δεσποτοπούλου ό.π.
- (6) Μαρτυρία από συνέντευξη-συζήτηση με την κ. Βάλλη Δεσποτοπούλου ό.π.
- (7) Πλήρης κατάλογος των ονομάτων όσων δίδαξαν στο Τμήμα μέσω του Ιδρύματος Fulbright υπάρχει στη σχετική έκδοση του Τμήματος: Β. Dendrinou, R. Crist and Β-Μ Raizis (eds.) 1996. ό.π.
- (8) Σχετικές προφορικές μαρτυρίες και φωτογραφίες συγκεντρώσαμε μετά από επικοινωνία με παλαιούς/ες απόφοιτους/ες του Τμήματος.

Κεφάλαιο 3 σελ. 21 - 218

- (1) Όλα τα στοιχεία προέρχονται από τις Επετηρίδες του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ και τη Διεύθυνση Προσωπικού του ΕΚΠΑ.
- (2) Το βιβλίο παράδοσης εγγράφων του ΤΑΣ με εγγραφές από το ακαδ. έτος 1971-72 έως το ακαδ. έτος 1977-78, το βιβλίο πρακτικών της συνάντησης ομάδας βοηθών του ΤΑΣ που έλαβε χώρα στις 23-09-1976 και ένα αντίτυπο του πρώτου κανονισμού λειτουργίας και οργάνωσης της βιβλιοθήκης του ΤΑΣ διασώθηκαν χάρις στην προσωπική φροντίδα του βιβλιοθηκονόμου της Βιβλιοθήκης του ΤΑΓΦ, κ. Γεράσιμου Τουρκογιάννη, και βρίσκονται στη Βιβλιοθήκη του ΤΑΓΦ.

Κεφάλαιο 4 σελ. 29 - 54

- (1) Σωτηρίου Ε. Μπένου. 1999. *Ο Νόμος 1268/82 και οι μεταγενέστερες ρυθμίσεις για τα ΑΕΙ*. Ε΄ έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Ευγ. Μπένου.
- (2) α) Αρχείο Γραμματείας ΤΑΓΦ.
β) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτη 1989-90 έως 2006-07.
- (3) α) Σωτηρίου Ε. Μπένου (1999) ό.π.
β) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
- (4) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
- (5) Αρχείο Γραμματείας ΤΑΓΦ.
- (6) *Επετηρίδα Πανεπιστημίου Αθηνών*, ακαδ. έτος 1983-84.
Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών.
- (7) Αρχείο Γραμματείας ΤΑΓΦ.
- (8) Αρχείο Γραμματείας ΤΑΓΦ.

- (9) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
- (10) Βλ. α) *Οδηγός Εργαστηρίων*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Γραφείο Διαμεσολάβησης, Αθήνα, 2006, σελ. 211-213.
β) <http://www.enl.uoa.gr/english/Lab.htm>
γ) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
- (11) Πολύ σύντομα το εργαστήριο θα αποκτήσει μόνιμο τεχνικό προσωπικό, μια και έχει δρομολογηθεί η διαδικασία πρόσληψης του από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- (12) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 1992-93.
- (13) α) Αρχείο Γραμματείας ΤΑΓΦ.
β) Διεύθυνση Προσωπικού ΕΚΠΑ.
- (14) α) Αρχείο Γραμματείας Τομέων ΤΑΓΦ.
β) Διεύθυνση Προσωπικού ΕΚΠΑ.
- (15) α) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
β) PROSPECTUS, Faculty of English Studies, 1999-00, National and Kapodistrian University of Athens.
γ) Γραφείο Διεθνών Σχέσεων ΕΚΠΑ.
- (16) Ζωή Μαλιβίτση (2004) και Nicos C. Sifakis (2006) ό.π.
- (17) Αρχείο και εκδόσεις Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
- (18) α) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2001-02.
β) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
- (19) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
- (20) α) www.yperth.gr/kpg
β) www.uoa.gr/english/rcel
- (21) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
- (22) Η ευρωπαϊκή δράση Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών - European Language Label είναι κοινή δράση για όλες τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχο έχει να ενισχύσει την εκμάθηση ξένων γλωσσών μέσω της βράβευσης καινοτόμων προγραμμάτων διδασκαλίας που πραγματοποιούνται σε κάθε χώρα-μέλος χωριστά. Κάθε χρόνο προκηρύσσεται ένας ξεχωριστός διαγωνισμός για κάθε κράτος –μέλος με βάση τις συγκεκριμένες προτεραιότητες που ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ομάδα Εργασίας για το Σήμα Γλωσσών. Στην Ελλάδα υπεύθυνος φορέας υλοποίησης της δράσης είναι ο Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.). Βλέπε την έκδοση: Βραβεία Label 2007, 2006, 2005 Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών - European Language Label, Ο.Ε.Ε.Κ.
- (23) α) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
β) www.isotita.uoa.gr
- (24) α) Περιοδική έκδοση ΗΧΩ, 2003.
β) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
γ) Αρχείο εκδηλώσεων ΤΑΓΦ.

- (25) *Οδηγός Μεταπτυχιακού Προγράμματος Μετάφρασης και Μεταφρασεολογίας*, 1998.
- (26) *Οδηγός Μεταπτυχιακού Προγράμματος Λεξικογραφίας: Θεωρία και Πρακτικές*, 2003-05.
- (27) *Οδηγός Μεταπτυχιακού Προγράμματος Αγγλικών Σπουδών ΤΑΓΦ*, 2005-07.
- (28) *Οδηγός Μεταπτυχιακού Προγράμματος Αγγλικών Σπουδών ΤΑΓΦ*, 2005-07.
- (29) Αρχείο Γραμματείας ΤΑΓΦ.
- (30) α) Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Ιστορίας ΕΚΠΑ
β) Περιοδική έκδοση ΗΧΩ 2003.
γ) Το φωτογραφικό υλικό από τις αναγορεύσεις διδασκτόρων προέρχεται από το Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- (31) Βλ. *Derek Walcott: Poems / Ντέρεκ Γουόλκοτ: Ποιήματα* (Μετάφραση: Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ και Στέφανος Παπαδόπουλος) Καστανιώτης, Αθήνα 2006, δίγλωσση έκδοση.
- (32) Αρχείο εκδηλώσεων ΤΑΓΦ.
Περιοδική έκδοση ΗΧΩ, 2003.
- (33) Οι φωτογραφίες προέρχονται από τα αρχεία μελών ΔΕΠ του ΤΑΓΦ.
- (34) Το φωτογραφικό υλικό προέρχεται από τα αρχεία της Μαρίας Σιδηροπούλου και της Σοφίας Παπευθυμίου-Λύτρα. Την οργανωτική επιτροπή της ημερίδας αποτελούσαν οι κ. Σοφία Παπαεθυμίου-Λύτρα, Αναστασία Παπακωνσταντίνου, Μαρία Κουτσουδάκη, Βασιλική Μαρκίδου και Σταματίνα Δημακοπούλου.
- (35) α) Αρχείο Γραμματείας ΤΑΓΦ.
β) Διεύθυνση Προσωπικού ΕΚΠΑ.
- (36) Διεύθυνση Προσωπικού ΕΚΠΑ.
- (37) Διεύθυνση Προσωπικού ΕΚΠΑ.
- (38) α) *Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών ΤΑΓΦ*, ακαδ. έτος 2006-07.
β) Αρχείο Τομέων ΤΑΓΦ.
γ) Περιοδική έκδοση ΗΧΩ, 2003.

